

NOKUTs tilsynsrapporter

Master i samisk grunnskolelærerutdanning 5–10

Sámi allaskuvla / Samisk høgskole

November 2017

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Sámi allaskuvla / Samisk høgskole
Studietilbudets navn:	Integrert master samisk grunnskolelærerutdanning 5-10
Grad/Studiepoeng	Integrert mastergradsstudium / 300 studiepoeng
Studieform	Campus-/stedbasert studium, nettstudium med samlinger
Sakkyndige:	Dosent Coppélie Cocq, Umeå universitet Universitetslektor Ilona Rauhala, Helsinki universitet Førsteamanuensis Toril Aagaard, Høgskolen i Sørøst-Norge Lektor Pia Quist, Københavns universitet (leder)
Dato for vedtak:	6.11.2017
NOKUTs saksnummer	16/01034

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av master i samisk grunnskolelærerutdanning (5-10) ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Master i samisk grunnskolelærerutdanning (5-10) ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole tilfredsstillende NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 6. november 2017.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn.

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	1
3	Faglig vurdering.....	2
3.1	Oppsummering	2
3.2	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1).....	3
3.3	Plan for studiet (§ 7-2).....	8
3.4	Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3).....	26
4	Samlet konklusjon.....	33
5	Institusjonens kommentar.....	37
6	Tilleggsvurdering	44
7	Supplerende informasjon	70
8	Supplerende vurdering.....	76
9	Tilsagn om vedtak.....	81
10	Dokumentasjon etter tilsagn	81
11	Vedtak	82
12	Dokumentasjon.....	82
13	Presentasjon av den sakkyndige komiteen.....	83

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Sámi allaskuvla/Samisk høgskole ble etablert i 1989. Nordsamisk er hovedspråk både i undervisning, forskning og administrasjon.

Høgskolen har rundt 120 registrerte studenter og ansatte i undervisnings- og forskerstillinger utgjør 65 årsverk ifølge tall fra DHB for vår 2016. Høgskolen er organisert i tre fagavdelinger: Avdeling for språkvitenskap, Avdeling for samfunnsfag og Avdeling for duodji, nærings- og naturvitenskap.

Sámi allaskuvla/Samisk høgskole har selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus, men må søke NOKUT om akkreditering av studier i andre og tredje syklus. Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2015. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- mastergradsstudium i samisk språk og litteratur, 120 studiepoeng, 2008
- mastergradsstudium i duodji, 120 studiepoeng, 2011
- mastergradsstudium i samisk journalistikk med et urfolksperspektiv (erfaringsbasert 90 og 120 sp), 2012
- ph.d.-studium i samisk språk og litteratur, 2015

Samisk høgskole søkte til søknadsfristen 15. september 2016 om akkreditering av mastergradsstudium i samisk grunnskolelærerutdanning 5-10 (300 studiepoeng).

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som vanligvis får tre uker til å kommentere vurderingene i rapporten. Rammeplanen og retningslinjene var ikke vedtatt på søknadstidspunktet. Rammeplanen ble ytterligere forsinket, og ble først vedtatt i slutten av november. Samisk høgskole har derfor fått utvidet frist til å

---

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

komme med tilsvaer til januar. Den sakkyndige komiteen har avgitt en tilleggsvurdering av høgskolens tilsvaer. I følge planen for akkrediteringen av de nye grunnskolelærerutdanningene, ble det lagt opp til mulighet for en supplerende runde. Samisk høgskole fikk derfor den samme muligheten, og Samisk høgskole ble gitt en frist til slutten av mars. Supplerende informasjon ble mottatt innen fristen, og den sakkyndige komiteen har gitt sin vurdering av dette.

Samisk grunnskolelærerutdanning er vurdert kun etter rammeplanen for samisk grunnskolelærerutdanning. Retningslinjene for samisk GLU foreligger ikke ennå, og er derfor ikke tatt med i betraktning i de sakkyndiges vurdering av Samisk grunnskolelærerutdanning 5-10.

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på at NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten.

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1 Oppsummering

Samisk grunnskolelærerutdanningen reguleres i forskrifter om rammeplaner for femårige samiske grunnskolelærerutdanninger. Det utarbeides også retningslinjer som skal sikre en nasjonalt koordinert lærerutdanning som oppfyller kravene til kvalitet i grunnskolelærerutdanningene. Den enkelte institusjon skal utarbeide programplaner med bestemmelser om faglig innhold, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger.

Samisk høgskole har søkt på grunnlag av foreliggende forslag til rammeplan for integrert femårig samisk grunnskolelærerutdanning, og de nasjonale retningslinjene for samisk grunnskolelærerutdanning er på søknadstidspunktet ikke vedtatt. Vi er innforstått med det problematiske i at samisk rammeplan ikke er vedtatt. Det gjør det vanskelig for Samisk høgskole som søker, og for den sakkyndige komitéen som skal vurdere søknaden. De vurderingene og konklusjonene som er gjort i denne rapporten er gjort med forbehold om at det ikke blir store forandringer i vedtatt rammeplan. Komiteen vil i tilleggsvurderingen vurdere opp mot vedtatt rammeplan og retningslinjer, og vi forventer at høgskolen også gjør dette når de sender sitt tilsvaer.

Samisk høgskoles program- og emneplaner viser en gjennomtenkt utdanning med sterk kobling mellom emnene, metoder og perspektiv som er relevant for en samisk lærerutdanning. Det finnes likevel svake punkter, som vi har påpekt i denne rapporten.

Under flere av punktene handler det om små endringer, tydeliggjøring og tilleggsinformasjon. I andre tilfeller er beskrivelsene og underlaget for vurderingen for utydelig til at komiteen kan gjøre en god faglig vurdering.

Det savnes en tydeliggjøring av hva som er undervisningsfag 2. Det er også veldig mange valgemenner på et studium der rekruttering av studenter ser ut til å ikke være veldig stort. Komiteen er derfor bekymret for læringsmiljøet for lærerstudentene. Komiteen har merknader til de fleste av kriteriene, og kan ikke på dette tidspunktet anbefale akkreditering av studiet.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)

3.2.1 Krav vurdert av NOKUTs administrasjon og sakkyndige

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

Vurdering

Oversikten i denne paragrafen er gitt for å gjøre det tydelig og forutsigbart hvilke bestemmelser i UH-loven NOKUT fører tilsyn med. Sámi allaskuvla/Samisk høyskole tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivarettatt. Under dette punktet har komiteen vurdert vitnemål og Diploma Supplement (DS). De andre punktene er i dette tilfellet ikke relevant å vurdere.

Vitnemål på samisk er lagt ved med navnet: «Sámi oahpaheaddjeoahpu 5 –10 ceahki mastergráda» og uten norsk oversettelse. I forslag til forskrift om rammeplan for studiet er navnet «Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5 –10» brukt. Høyskolen må endre navnet slik at den er i tråd med rammeplanen.

Institusjonen har lagt ved Diploma Supplement med navnet: «Sámi oahpaheaddjioahppu 5.-10 dási master» (på samisk), «Samisk lærerutdanning 5.-10. trinn master» (på norsk) og «Master of Sámi Teacher Education Years 5 –10».

Høyskolen må endre navnet slik at det er i samsvar med det som står i forslag til forskrift om rammeplan for samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5 –10. Navnet på det som står på vitnemålet og i DS, må være likt.

Det finnes også et par andre feil og mangler på vitnemålet og DS. I DS står det feil nivå under punkt 3 «Information on the level of the Qualification». Dette må rettes slik at det er på riktig nivå, det vil si «Second Cycle, Level 7» i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Studiets læringsutbyttebeskrivelser på engelsk skal også tas inn i DS.

Konklusjon

Nei, høyskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i forslag til forskrift om rammeplan for studiet
- kvalitetssikre vitnemål og DS slik at navnet til studiet står likt i begge dokumentene
- rette punkt 3 i DS slik at det står riktig nivå i henhold til NKR
- legge inn studiets læringsutbyttebeskrivelser på engelsk i DS

3.2.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Vurdering

Mastergradsstudiet i grunnskolelærerutdanning er et integrert mastergradsstudium på 300 studiepoengs omfang, jf. § 4 forskrift om krav til mastergrad².

Det følger av forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) § 4-7(1) at søkeren må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 4,0 i fellesfaget matematikk (224 timer). Søkere som kan dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i matematikk (224 timer), kan tas opp dersom de består et forkurs i matematikk spesielt tilrettelagt for lærerutdanning, jf. § 5-2.

For søkere med samisk som førstespråk eller andrespråk gjelder kravet nedfelt i § 4-7 og 4-10 i Forskrift om opptak til høyere utdanning om gjennomsnittskarakter 3 i samisk (309 timer) og norsk (309 timer). For søkere med finsk som andrespråk tilfredsstilles karakterkravet i flertallsspråket i landet ved at søkeren har minst karakter tilsvarende 3 som gjennomsnitt av karakterene i første- og andrespråket. Det kreves at studenten kan dokumentere kunnskaper i samisk som første- eller andrespråk i videregående skole eller samisk språk ved forkurs for høyere utdanning eller bestått språktest i samisk, i samsvar med opptaksforskriften § 4-10.

I programplanen står det at søkerne må ha karakteren 4 i fellesfaget matematikk (224 timer). Dette kan forstås som at det gjelder alle søkere, men det bør presiseres. Søkere som har tatt matematikk (224 timer) med karakter på minst 3 må delta på et forkurs, se § 5-2. Forkurset tilbys som et nettbasert kurs i juli med nasjonal slutteksamen i begynnelsen av august. Karakterkravet gjelder ikke søkere som kan dokumentere bestått programfag i matematikk med et omfang på minst 140 timer eller tilsvarende. Jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4-7. Rangering skjer på bakgrunn av konkurransepoeng.

I programplanen står det videre at for studenter fra Finland erstattes karakterkravet i norsk med krav om

- karakter 6 eller bedre på avgangsvitnemålet fra videregående skole

² <https://lovdata.no/forskrift/2005-12-01-1392>

Det er uklart hvilket fag dette gjelder.

For studenter fra Finland innebærer karakterkravet i matematikk:

- karakter 6 eller bedre i lang eller kort matematikk, 6 kurs på avgangsvitnemålet eller
- karakter 5 eller bedre i lang eller fordypende matematikk, minst 10 kurs på avgangsvitnemålet eller
- *lubenter approbatur* på studenteksamen i matematikk.

I programplanen står det følgende krav for studenter fra Sverige:

- fra svensk gymnas modersmål (200 poeng) eller moderne språk (200-300 poeng) eller motsvarende samisk utdanning ifølge gjeldende regelverk.

Høgskolen må redegjøre for om det er karakterkrav i matematikk. Vi ser ikke at det finnes unntak for studenter fra Sverige. Det er også uklart om det er karakterkrav i svensk, og vi antar at det også er aktuell for de svenske studentene å dokumentere kunnskaper i samisk.

Søkere som har gjennomført tidligere lærerutdanning, kan bli tatt opp på mastergradsstudiet. De får sine tidligere studier tilpasset på grunnlag av søknad. For å få studieplass må studentene skikkethetsvurderes, og de må legge fram politiattest.

Mastergradsoppgaven ved høgskolen er et selvstendig arbeid som utgjør 50 studiepoeng.

Mastergradsforskriften og rammeplanens krav om selvstendig arbeid og omfang på masteroppgaven er oppfylt.

Da rammeplanen ikke er vedtatt, vil vurderingen om hvordan rammeplanen er oppfylt tas i tilleggsvurderingen. Det er viktig at høgskolen er nøye med å beskrive dette så presist som mulig i tilsvaret.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

Høgskolen må:

- spesifisere karakterkrav for svenske studenter i fagene svensk og matematikk
- redegjøre for hvordan rammeplanens krav er oppfylt for samisk grunnskolelærerutdanning 5 – 10

3.2.3 Rekruttering av studenter

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

Det er et behov for samiskspråklige grunnskolelærere i Norge og i de nordiske landene. Siden Samisk høgskole ble opprettet, har høgskolen uteksaminert samiskspråklige lærerkandidater for å sikre kontinuitet av samisk språk og kultur.

Søker skriver i søknaden at det er opptak en gang i året. Det skal gis opptak til 10 til 15 studenter per år. Det vil si 50 (fra tabell 1 i søknaden) ved full drift. Dette inkluderer opptak av studenter fra de nordiske landene. Studentgrunnet for å rekruttere til dette studiet er ikke så stor for det er få samiskspråklige ungdommer som eksamineres ut fra videregående skole. For å sikre rekruttering har høgskolen delt informasjon om studieprogrammet til alle videregående skoler og i utdanningsmesser.

Da samisk høgskole er den eneste høgskolen som har en lærerutdanning som undervises på nordsamisk, gir dette et godt grunnlag for rekruttering i Sápmi. De samiske skolene i Norge, Sverige og Finland er også et godt rekrutteringsgrunnlag. Lærerne på disse skolene som i dag har en bachelorgrad, kan starte direkte og ta de to siste årene på dette mastergradstudiet.

Høgskolen skriver at antallet studenter som de har som mål er basert på en realistisk vurdering av behovet i samiske og urfolksmiljøer. Siden 1989 har Samisk høgskole uteksaminert over 170 samiskspråklige lærere. Flere av disse vil være aktuelle for å gå videre for å ta mastergraden i lærerutdanningen.

Hittil har høgskolen hatt opptak til lærerutdanningen hvert andre år. I noen år har det vært tatt opp mindre enn 15 studenter til lærerutdanningen. Høgskolen planlegger å ta opp lærerstudenter hver høst slik at studentene kan starte studiet samme år som de søker opptak. En gruppe på 15 studenter ansees som tilstrekkelig til å danne en kritisk masse. Det er en utfordring at det er en liten gruppe potensielle studenter og at det er ganske høye krav til opptak til grunnskolelærerutdanningen.

Rekrutteringsmålet for høgskolen innebærer en betydelig økning i forhold til dagens uteksaminerte studenttall. Sammenliknet med snittallet på uteksaminerte kandidater siden den samiske lærerutdanningen startet opp, og at det også skal rekrutteres et liknende antall studenter til grunnskolelærerutdanningen for trinn 1 –7, innebærer det samlet opp mot en firedobling. Dette målet virker ikke helt realistisk slik høgskolen presenterer det. Et meget lavt opptak kan ha uheldige konsekvenser for både lærings- og forskningsmiljøet på høgskolen. Det er derfor ønskelig med en vurdering hva høgskolen oppfatter som den laveste grense for å opprette fag, og hvordan man vil sikre stabile læringsmiljø i tilfelle med meget få studenter på et årskull.

Høgskolen må utarbeide en rekrutteringsplan som er mer realistisk. Høgskolen bør også å sikre at studieforløpet gjør at svenske, finske og russiske studenter er kvalifiserte lærerjobb i respektive hjemland med grunnskolelærerutdanning fra Samisk høgskole.

Høgskolen bør i tillegg redegjøre for planlagt samkjøring med GLU 1 –7 og vise hvilken betydning samkjøring vil ha for rekrutteringsgrunnlag og læringsmiljø. Se for øvrig punkt 3.3.3. Studiets innhold og oppbygging for videre vurdering av dette.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- utarbeide en realistisk rekrutteringsplan konkret for begge grunnskolelærerutdanningene
- vurdere om det finnes en nedre grense for antall studenter samt om det kan skapes tiltak som veier opp for konsekvensene av et meget lavt antall studenter

Høgskolen bør:

- sikre et studieforløp som gjør at svenske, finske, og russiske studenter kvalifiserer for lærerjobb i deres respektive land
- redegjøre muligheten for at samkjøring med GLU 1 –7 for at sikre bedre læringsmiljø

3.2.4 Praksisavtaler

§ 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Høgskolen har lagt ved praksisavtaler (se vedlegg 9a, 9b, 9c og 9d til søknaden).

9a (Sámi allaskuvla ja Gárasavvon skuvlla) avtalen er på samisk, og gjelder fra 2015 til 2019 og, er underskrevet. Dette er en avtale med skole i Finland på trinnene 0-6. Denne inneholder formål, rammebetingelser, ansvarsfordeling (praksisskolens ansvar, praksislærers ansvar, høgskolens ansvar) og tidsressurser.

9b (Sámi allaskuvla ja Guovdageainu mánáidskuvlla) avtalen er på samisk. Den ble underskrevet i 2012, og er gyldig ut 2016. Avtalen gjelder barneskoletrinnet i Kautokeino.

9c Det er en konkret praksisavtale mellom Kautokeino barneskole og to studenter. Avtalen gjelder praksis på en uke. Dokumentet sier ikke noe om timeantall.

9 d (Samisk høgskole og Trollvik skole og Manndalen skole), gyldig til desember 2016. Denne avtalen inneholder formål, rammebetingelser, ansvarsfordeling (praksisskolens ansvar, praksislærers ansvar, høgskolens ansvar) og tidsressurser. Trollvik skole er en barneskole, og har trinn 1 –7. Manndalen skole har trinn 1-10.

I tillegg foreligger det praksisplaner (kun på samisk se vedlegg 8) og praksisvurderingsskjema (se vedlegg 7 til søknaden)

I programplanen står det at studentene skal ha fem dagers praksis ved en videregående skole. Det er ikke lagt ved praksisavtale som dekker videregående skole. Det skal foreligge relevant praksisavtale med videregående skole, og dette skal være et juridisk bindende dokument og skal være underskrevet.

Høgskolen bør redegjøre tydeligere hva de ulike avtalene gjelder, som for eksempel hvilket trinn avtalen gjelder. Høgskolen bør beskrive hvordan praksis utenfor Norge etableres og kvalitetssikres.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- dokumentere at den har minst en praksisavtale som gir studentene praksisplass i videregående skole
- fornye avtaler med de øvrige praksisplassene, samt gjennomgå innhold og læringsutbytte slik at den er i samsvar med ny rammeplan

Høgskolen bør:

- redegjøre tydeligere hva de ulike avtalene gjelder, som for eksempel hvilket trinn avtalen gjelder
- Beskrive hvordan praksis utenfor Norge etableres og kvalitetssikres

3.3 Plan for studiet (§ 7-2)

3.3.1 Studiets navn

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

I søknaden er følgende navn oppgitt:

«Samisk lærerutdanning for 5.-10. trinn mastergradsprogram»

«Sámi oahpaheaddjeoahpu 5.-10. ceahki mastergráda» (på Diploma Supplement brukes navnet «Sámi oahpaheaddjeoahpu 5.-10. ceahki master»)

«Master of Sámi Teacher Education Years 5 –10»

I forslag til forskrift om rammeplan for samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5 –10 brukes navnet «Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5 –10». Høgskolen må endre navnet på studiet.

Konklusjon

Nei, studiets navn er ikke dekkende.

Høgskolen må:

- endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i den foreslåtte forskriften om rammeplan for studiet.

3.3.2 Overordnet læringsutbytte

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Kunnskap:

Studenten

- har solid profesjonskunnskap i samisk og pedagogikk og elevkunnskap og øvrige undervisningsfag og skolerelevante fag
- har kunnskap om samisk pedagogikk og samiske læringsforståelser
- har solid kunnskap om relevante teorier og forskningsmetoder i fagdidaktikk, pedagogikk og andre fag, med spesielt fokus på samisk og urfolksperspektiv
- har kunnskap og holdninger som bidrar til å skape gode læringsresultater for den enkelte elev, samt gode relasjoner mellom elevene
- har kjennskap til nasjonale og internasjonale lover, konvensjoner og skoleplaner som angår skolen, undervisningen og barns rettigheter
- har kunnskap om skolens rolle og posisjon i samfunnet og hvordan man bygger en lærende organisasjon i det samiske samfunnet
- har kjennskap til det helhetlige utdanningsløpet og overgangen fra grunnskole til videregående skole og til videre utdanning
- har kjennskap til forutsetningene og prinsippene for læring på de forskjellige klassetrinnene og har kjennskap til vurderings- og kartleggingsverktøy
- har kunnskap i klasseledelse og hvordan skape gunstige psykososiale læringsmiljøer for elevene

Ferdigheter:

Studenten

- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, gjennomføre, vurdere og reflektere over undervisning på forskjellige klassetrinn, i og på tvers av fag, med utgangspunkt i forskning og endring
- kan analysere og bruke gjeldende læreplaner sammen med vitenskapelig, erfaringsbasert og tradisjonell samisk kunnskap
- kan tilrettelegge for og lede mangfoldige og inkluderende læringsmiljøer og situasjoner både faglig, sosialt, estetisk og på grunnlag av samiske tradisjoner
- kan tilrettelegge for, veilede og reflektere over læring og utvikling i mangfoldige elevgrupper på grunnlag av varierte arbeidsmåter og læremidler
- kan støtte elevens ferdigheter i å vurdere egen læring og utvikling og kan sette i gang nødvendige tiltak på grunnlag av barnas behov
- behersker bruk av IKT og kan veilede elevene i bruken av digitale verktøy og media
- kan bruke og analysere teorier og forskningsresultater og tilpasse dem til skoleutvikling og utvikling av elevenes tenkeferdigheter
- kan gjennomføre forsknings- og utviklingsaktiviteter
- kan tilrettelegge for likestilte og demokratiske læringsmiljøer og styrke elevenes ferdigheter i å delta
- kan bruke naturen og nærmiljøet som læringsarena

Generell kompetanse:

Studenten

- har ervervet en profesjonell, etisk og engasjert læreridentitet som grunnlag for å gjennomføre lærerfaglige oppgaver på bærekraftige og bevisste måter
- har ervervet endrings- og utviklingskompetanse som grunnlag for å bygge læringsmiljøer i varierte situasjoner og for å utvikle arbeidsmiljø og organisasjon
- kan samtale om faglige spørsmål og mestrer bruk av fagspråk i yrkessammenhenger
- mestrer samisk muntlig og skriftlig og kan undervise på samisk og på majoritetsspråket i landet
- kan bygge en felles læringsarena sammen med lokalt arbeidsliv, samfunn og kultur

Vurdering

I forhold til den foreslåtte rammeplanen for studiet er flere punkter i læringsutbyttet endret. Noen element er også fjernet. Vi savner argumentasjon for elementene som er tatt bort. Spesielt savnes følgende i de foreslåtte læringsutbyttebeskrivelsene:

- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om etikk innen forskning
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om hva som fremmer læring i fagene
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer inngående kunnskap om læringsteori og barns og unges utvikling, danning og læring i ulike sosiale, flerspråklige og kulturelle kontekster
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og unge. Dette ser ut til å for eksempel være tema i emnet PEL 2
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie. Dette ser ut til å være tema i emnet samisk fag
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer ferdigheter rundt det å iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer ferdigheter rundt det å kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser ved tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer generell kompetanse rundt det å styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer generell kompetanse rundt det å initiere og ivareta et godt skole-hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer profesjonsfaglig digital kompetanse

Høgskolen må tydeliggjøre at læringsutbytte svarer til et studium på masternivå, for eksempel ved å vise hvor det skal oppnås *avansert kunnskap*, hvor studentene *har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde*, eller hvor det oppnås inngående kunnskap om.

Konklusjon

Nei, læringsutbytte er ikke tilfredsstillende beskrevet.

Høgskolen må:

- endre læringsutbyttebeskrivelsen slik at det dekker punktene listet opp i vurderingen over
- tydeliggjøre at læringsutbytte svarer til et studium på mastergradsnivå, for eksempel ved å vise hvor det skal oppnås *avansert kunnskap*, hvor studentene *har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde*, eller hvor det oppnås *inngående kunnskap om...*

3.3.3 Studiets innhold og oppbygning

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Studiet har følgende oppbygging:

1. studieår	Undervisningsfag 1 (20 stp.) Undervisningsfag 2 (30 stp.) Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) Praksis (20 dager) 5 dagers observasjonspraksis	60 studiepoeng
2. studieår	Undervisningsfag 1 (20 stp.) Undervisningsfag 2 (30 stp.) Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) Praksis (30 dager)	60 studiepoeng
3. studieår	Undervisningsfag 1 (20 stp.) Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) Undervisningsfag 3 (30 stp.) Praksis (30 dager)	60 studiepoeng
4. studieår	Undervisningsfag 1 (40 stp.) Pedagogikk og elevkunnskap (20 stp.) Praksis vår 30 dager	60 studiepoeng
5. studieår	Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) Masteroppgave i undervisningsfaget 1 (50 stp.)	60 studiepoeng

Det har vært vanskelig å vurdere studiets innhold og oppbygning. Søknaden med vedleggene er på tre språk og de forskjellige emnebeskrivelsene forholder seg ikke alltid til malen for slike beskrivelser. Læringsutbytte fordelt på *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse* er ikke brukt gjennomgående i emnebeskrivelsene.

Sakkyndig komité hadde trengt en grundigere redegjørelse for studiets innhold og organisering på norsk eller engelsk. Vurderingene må leses med det i minne. I tillegg må redegjørelsen være i bedre samsvar med vedlagte programplan.

Samisk lærerutdanning for trinn 5–10 inneholder pedagogikk og elevkunnskap (PEL), tre undervisningsfag, vitenskapsteori og praksis. De tre undervisningsfagene kan studentene velge blant følgende fag på 30 studiepoeng: norsk/finsk/svensk, duodji, joik og fortelling, samfunnsvitenskap, naturfag, matematikk, kroppsøving, kristendom, religion, livssyn og etikk, mat og helse, og engelsk. I programplanen står det at det er mulig å velge et annet skolerelevant fag som inneholder praksis og

didaktikk, uten at det finnes mer informasjon i programplanen om hvilke skolerrelevante fag som er aktuelt å tilby ved Samisk høgskole.

I selve søknaden foreligger det en tabell (tabell 7 i revidert søknad) som viser at det er følgende skolerrelevante fag: 30 studiepoeng *Estetisk fagpakke* (duodji, joik, musikk og fortelling) eller 30 studiepoeng *Tradisjon, kreativitet og duodji*, 30 studiepoeng *Tradisjonell kunnskap*, 30 studiepoeng *Andrespråkspedagogikk* og 30 studiepoeng *Samisk og samisk litteratur 3*. Det er viktig at høgskolen sikrer at samme informasjon står i programplanen og at kursemnenes nummer og navn på kursene er identiske.

Det oppgis i programplanen at oppstart av det tredje undervisningsfaget betinger for øvrig at det er nok studenter for igangsettelse. Det er viktig at studentene er godt informert om dette. Høgskolen må videre redegjøre for samkjøring av GLU 1 –7 og GLU 5 –10 – hvordan gjør de det og hvordan sikrer de læringsutbytte.

Slik komiteen forstår det er undervisningsfag 1 samisk (samisk 1, 2, 3 og 4 med til sammen 100 studiepoengs omfang) samt masteroppgave i samisk på 50 studiepoeng.

Det er uklart hva undervisningsfag 2 (60 studiepoeng) skal være. I emneplanene kan det se ut som at naturfag og samfunnsfag kan påbygges til 60 studiepoeng. Dette er ikke tydelig omtalt i redegjørelsen, og dette må stå tydelig i programplanen.

Praksis

Praksis omfatter minst 115 dager, hvorav fem dager skal gjennomføres på videregående skole med vekt på overgangen fra grunnskole til videregående skole, ifølge programplanen. Tidlig i studiet gjennomføres praksis med observasjon over fem dager. Praksis skal inneholde veiledning, vurdering og forskjellig praksislæring. Praksis er jevnt fordelt som kortere eller lengre perioder over fire år for å passe til progresjon og årssyklus. Studentene har praksis på 5.–7. og 8.–10. trinn. Praksis kan tas som et utvekslingsopphold, men skal være knyttet til en urfolksgruppe.

I dokumentet praksisplanen (kun på samisk) som finnes som vedlegg 8 til søknaden, oppgis at studenten har følgende praksis:

- første studieår har studentene praksis på en skole i Kautokeino
- andre studieår har studentene praksis på en skole i Finland eller Sverige
- tredje studieår har studentene praksis på et sted der samisk er i svak posisjon
- fjerde og femte studieår er en lang (30 dager) sluttpraksis, studenten kan selv velge sitt praksissted

I praksis i femte studieår kan studentene samle data til masteroppgaven.

Praksis slik den er beskrevet i programplanen er i samsvar med den foreslåtte rammeplanen.

Undervisningsfag 1 og samisk

Samisk er hovedspråket. I emneplanene angis noen ganger *samisk*, andre ganger *nordsamisk*. Selv om Samisk høgskole har et spesielt ansvar for det nordsamiske språket, kan nordsamisk språk godt presiseres i studie- og emneplaner.

Samisk emne er delt i fire deler, 1–4, og inndelt slik at studentene har samisk hvert år. De er på tilsammen 100 studiepoengs omfang. Det er obligatorisk for alle lærerstudenter. Samisk for studenter inneholder både språkkunnskap og kunnskap i muntlig og skriftlig samisk litteratur, blant annet litteraturanalyse. Studiet inneholder også fagdidaktiske perspektiver i både språk- og litteraturdidaktikk, men det er uklart om det er fagdidaktisk litteratur inkludert i samisk fag. Samiske studier inneholder også teoretiske og didaktiske metoder for lese- og skriveundervisning, og studentene lærer å bruke og koble samisk tradisjoner i undervisning.

Første til tredje studieår har følgende emner innenfor samisk språk: emne 1511 første studieår *språkkunnskap, tekstkulturer og språk- og tekstfaglige arbeidsmetoder* (20 sp), emne 1512 andre studieår *utvikling av lesnings, skriftlige og muntlige ferdigheter* (20 sp), og emne 1513 tredje studieår *Språkvariasjoner i samfunnet* (20 sp, og inneholder FoU-arbeid). I *samiske studier* skriver studenter FoU-arbeid (tredje studieår), som forbereder dem til læreryrket. I FoU-arbeidet blir samisk, pedagogikk og elevkunnskap knyttet sammen. FoU-arbeidet er på 15–20 sider.

Fjerde og femte studieår har tema *forskende lærere* (dutki oahpaheadji), og det inneholder 40 studiepoeng *samisk* i fjerde år og i tillegg sluttpraksis 30 dager og PEL 20 studiepoeng. Samiske studier innen temaet inneholder emne 2511 *språklagring og tekstkunnskap*, emne 2512 *vitenskapelig arbeid og forskningsmetoder*, emne 2513 *fagdidaktisk undersøkning* eller valgemne i *samisk språk og litteratur* på masternivå, og emne 2514 *Forsknings- og undervisningshistorie* av samisk litteratur.

I emnet 2511 *Språklagring og tekstkunnskap* (10 sp) som inngår i fjerde studieår fordyper studentene seg i kunnskaper i skrivning, analyse, forbedring og korrigerings av forskjellige tekster. Studenten skriver tre skriftlige arbeid: 1) referat av en faglig tekst, 2) essay på relevant faglig tema (4–5 sider) og 3) språkplanlegging eller tekstkorrigering av skriftlig arbeid, der studenten fordyper seg i aktuelle problemstillinger. Temaene velges sammen med lærer, og tekstene blir kommentert av andre studenter og kurslærere. Det mangler litteraturliste. Det står at korte tekster i ulike sjangre (ca. 100 sider) velges sammen med lærer og de skal leses i et analytisk perspektiv.

I emnet 2512 *vitenskapelig arbeid og forskningsmetode* (10 sp) som inngår i fjerde studieår får studentene vitenskapelig teori der de får en grunnleggende forståelse av forskningen, dens egenskaper, mål og arbeidsmetoder. Filosofiske og metodologiske utgangspunkter i forskjellige disipliner blir også tatt opp. Målene for emnet er å støtte studenten i sin forberedelse til masteroppgaven. Temaet i kursmaterialet er valgt sånn at det er tilknyttet masterfagstemaet. Studentene skal velge problemstilling og passende metode til sin masteroppgave. Litteratur skal inneholde en spesialisert del (200 sider) som blir valgt og bestemt sammen med studenten, og en felles del, som er en bok om vitenskapsfilosofi.

Emnet 2513 *fagdidaktisk reflektering* (eller valgkurs i *samisk språk og litteratur* på masternivå) i fjerde studieår har som mål at studenten velger tema som tar for seg samisk fagdidaktikk. Studenten velger tema og litteratur selv. Faglærer godkjenner tema og veileder studenten.

Emnet 2514 *Forsknings- og læringshistorie av samisk språk og litteratur* handler om samisk fag- og fagdidaktikkens vitenskapelige grep, og studenten kan fordype seg i forskjellige deler av samiske

problemstillinger og fagets sentrale utdannings- og kultur mål. Kurset er lagt opp som en praktisk seminar, der studenten skriver en faglig, skriftlig refleksjonstekst etter hvert seminar. Emnet støtter skrivning av masteroppgaven. Litteraturlisten i kursbeskrivelsen er forskningsbasert, og inneholder mange doktorgradsavhandlinger, for eksempel av Irja Seurujärvi-Kari og Vuokko Hirvonen. I kursbeskrivelse er fagdidaktisk perspektiv inkludert, men det synes ikke i litteraturlisten.

Det er litt uklart, hvorfor det er lagt et tema som *forskende lærere* de siste to studieår. I tillegg savnes litteratur og en tydeliggjøring av hvordan studiet gir tilstrekkelig fagdidaktisk kunnskap i både FoU og masternivå.

Emneplanene inneholder læringsutbyttebeskrivelser, men det er ikke alltid presentert i termer som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Beskrivelsene varierer og er dermed ikke konsekvent i alle emneplaner. Av læringsutbyttebeskrivelsene er det i hovedsak kunnskap (diedut ja áddejupmi) og ferdigheter (gálggat) som er beskrevet. Noen steder finnes det også generell kompetanse (oppalaš oahppanjoksoat), men det virker som om arbeidet med dette ikke er ferdig. Emnebeskrivelsene er noe uklare og spesielt *mastergradsoppgave* (4. og 5. år) synes å ikke være ferdig. Det gjelder også emnet *Forskende lærere*. Dette må tydeliggjøres i søknaden og i programplanen.

Pedagogikk og elevkunnskap PEL

Innholdet til PEL-emnene er delvis identisk med GLU 1 –7 og GLU 5 –10, men er tilpasset for å møte de krav, perspektiver og det innholdet som er i de ulike utdanningene.

PEL omfatter PEL 1 *Samisk skole og læring*, PEL 2 *Elever, skole og kultur*, PEL 3 *Lærer i en mangfoldig skole og et mangfoldig samfunn*, PEL 4 *Skolen som lærende organisasjon* og PEL 5 *Forskende lærer og skoleutvikling*.

PEL 1 har en viss overlapp med PEL 1 på GLU 1 –7, men med fokus på skolehistorie istedenfor for begynneropplæring.

PEL 2 har delvis samme innhold som PEL 2 på GLU 1 –7. I emneplanen for PEL 2 GLU 5 –10 mangler læringsutbyttebeskrivelse (læringsmål).

PEL 3 inkluderer prosjektarbeid og FoU- arbeid. Den har felles eksamen med Samegiella giellavariašuvnnat i vårterminen (FoU-arbeid).

PEL 4 inneholder skolen som lærende organisasjon i mangfoldig samfunn.

PEL 5 har en oversiktlig, men kortfattet innholdsbeskrivelse.

Emnene viser en gjennomgående kobling til FoU og et tydelig samisk perspektiv med relevant innhold og litteratur. De er også koblet til masteroppgaven.

Innholdet i PEL-emnene er delvis felles med GLU 1 –7 men er tilpasset slik at de møter kravene til og perspektivene fra de ulike utdanningene. Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er beskrevet for de ulike emnene. Læringsutbyttebeskrivelsene (læringsmålene) for PEL 2 må tydeliggjøres. Emnebeskrivelsen av faglig innhold for PEL 5 er nokså kortfattet, og kan med fordel gjennomgås på nytt.

Vitenskapsteori og metode

Det står i programplanen at FoU-orienteringen er sentral gjennom hele utdanningen. Målet er å kvalifisere lærere til å arbeide systematisk, reflekterende og utforskende med utvikling i skolen. Den skal støtte lærerens didaktiske utøvelse og være en basis for arbeidet med å utvikle stimulerende læringsmiljøer for elevene. FoU-arbeidet utvikles gjennom kurs i metodikk og gjennom seminarer og veiledning.

I planen for studiet er flere av emnene i både de tre første årene og to siste studieårene knyttet til forskning og utvikling. Aktuelle emner i GLU 5 –10 som inneholder metode er *samisk 1511* i første året og *samisk 1512* i andre året. I tredje år er det FoU-arbeid i emnet *samisk 1513 (2511) Giellavariašuvnnat servodagas* (Språkvariasjoner i samfunnet) i kombinasjon med et PEL-emne. I fjerde studieår er det et eget emne på 10 studiepoeng *Dieđalaš bargu ja dutkanmetodat* (vitenskapsarbeid og forskningsmetode). Disse emner forbereder studentene på henholdsvis FoU-oppgave i studiets tre første år og til mastergradsoppgave i siste år av studiet. Metode og vitenskapsteori er også en integrert del av flere emner. Komiteen ser likevel gjerne til at høgskolen sikrer ytterligere læringsutbyttet innen FoU. Det er studier i forskning, metode og vitenskapsteori, og deres integrasjon i praksis og i øvrige fag, som gjør at utdannelsen blir på mastergradsnivå. Komiteen ønsker derfor konkret at dette styrkes og legges inn som et emne på 15 studiepoeng i vitenskapsteori og metode.

Duodji, joik, musikk og fortelling

Navnet i emneplanen er kun på samisk *Duddjot, juoigat, musiseret ja mitalit* (duodji, joik, musikk og fortelling). Faget er et valgfag i lærerutdanningen med et omfang på 30 studiepoeng. Faget gir kompetanse i duodji (håndverk), musikkfag og estetiske bruk i barne- og ungdomsskole. Undervisningen i disse temaene inkluderer forskning med samisk og urfolksperspektiv. Håndverk, joiking, fortelling, teater og det å beherske digitale verktøy er sentralt i emnet.

Emnet har en tydelig og relevant forankring i samisk estetiske tradisjoner i et pedagogisk perspektiv. Emnet har tydelige læringsutbyttebeskrivelser og litteraturen virker relevant. Det er likevel litt lite litteratur tilknyttet emnet.

Duodji

Duodji 1 er listet i søknaden for 5.-10. trinn, men det står at det er et valgfag for lærerutdanning i 1.-7. trinn. Programplanen må ryddes slik at det skal være lett å orientere seg i programplanen og i de ulike emnene i studiet.

Engelsk

Det foreligger ikke emneplan for dette faget, og emnet skal gjennomføres i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet (UiT). Siden dette emnet ikke tilbys av Samisk høgskole selv, inngår den ikke som del av Samisk høgskoles grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10.

Matematikk

Fagstatus og forkunnskapskrav gjelder for GLU 1 –7. Det er derfor usikkert hvordan dette inngår i GLU 5 –10.

Den har samme innhold som for GLU 1 –7. Emnene inneholder fagdidaktikk og fagkompetanse og har kobling til FoU. Emnene har samisk- og urfolksperspektiv med refleksjon over læring og læreprosess. Læringsutbyttene er klart gjort rede for. Kursene holdes på samisk. Dette bør tydeliggjøres i programplanen.

Naturfag

Naturfag er delt i to, naturfag 1 og naturfag 2, og utgjør til sammen 60 studiepoeng. Naturfag 1 og Naturfag 2 er arrangert bare for lærerstudenter. Emnet inneholder fagdidaktikk.

Læringsutbyttebeskrivelsen beskrives klart i emnet i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Den inneholder kompetanse som er viktig for faget, som for eksempel ferdighet til *å planlegge, lage og vurdere sin undervisning i trinn 5.–10.* Også forskning, teori og praksis er nevnt under ferdighetene. I beskrivelsen er samiske innhold og perspektiver ivaretatt, og vi anser at rammeplanens intensjon for samisk grunnskolelærerutdanning er godt ivaretatt her.

Litteraturen i Naturfag 1 er mest på norsk, men det inneholder også samisk material, spesielt om termene, som er det viktigste punkt. Det står i teksten at «det her skal revideres før kurs begynner». Det er uklart for komiteen hva dette gjelder.

Litteratur i Naturfag 2 er bred og synes å være av et tilstrekkelig omfang, men her står det at det senere kan komme cirka 50 sider mer. Det er lite samisk litteratur innen naturfag, og generelt er litteraturens kobling til forskning noe usikkert. Litteratur til Naturfag 2 synes også å være på et for grunnleggende nivå.

Norsk (/Finsk/Svensk)

Norskfaget består av to emner: *Norsk 1* (30 studiepoeng) og *Norsk 2* (30 studiepoeng).

Det står i emneplanen at norskfaget har et todelt mål: å sette studentene i stand til å fremme den norskspråklige uttrykksevnen hos barn i Sápmi som har norsk som andrespråk, samt å kvalifisere til å arbeide med norskfaget som morsmålsfag i grunnskolen. Undervisningen kobler tydelig til relevante aspekter for den aktuelle studentgruppen, for eksempel språklig identitet og flerspråklighet. Læringsutbyttebeskrivelsene er tydelig presentert under kunnskap, ferdighet og generell kompetanse.

Det er også et gjennomtenkt opplegget. Komiteen savner at det står tydeligere om progresjonen fra Norsk 1 og Norsk 2, dvs. om Norsk 2 er fordypning som bygger på Norsk 1.

Finsk

Emnet gir kunnskap i både finsk språk og litteratur. Emnet skal gi akkreditering for å bli finsklærer for både samisk- og finskspråklige elever i Finland. Emnet forholder seg til den finske rammeplanen for finskkompetanse. Emnet passer også for studenter som velger finsk som fremmedspåk. Emnet har vekt på didaktikk og er delt i to deler: *VSUOM1-1 finsk som muntlig og skriftlig språk*, og *VSUOM1-2 finsk språkdidaktikk og finskspråklig litteratur*.

Læringsutbytte er ikke beskrevet med termene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, men mestringsnivå med de beskrivende verbene *behersker, kjenner og kan*.

Litteraturlisten er bred og i emnebeskrivelsen står det at det er ”mer litteratur i lengre emneplan”, uten at sakkyndige kan finne denne versjonen av emneplanen. Litteraturen ser likevel ut til å dekke de forskjellige delene av emnet.

Svensk

Det mangler emneplan i GLU 5-10, og emnet kan ikke vurderes.

Samfunnsfag

Samfunnsfag 5.-10. er til sammen på 60 studiepoeng, og er delt i Samfunnsfag 1 (30 sp) og 2 (30 sp):

Samfunnsfag 1: *Samfunnsfagets begynneropplæring* (15 sp), Sápmi, Norge og verden (15 sp)

Samfunnsfag 2: *Samfunnsfagets fordypning* (15 sp), *Global og lokal samfunn* (15 sp)

Alle emnene har egen eksamen og en felles karakter blir gitt etter at de to delene er gjennomført.

Studier i faget inneholder fagteori, fagdidaktikk, og vitenskapelig tema, og er blant annet koblet til begynneropplæringen. De tar for seg lokale, globale og internasjonale perspektiv. Emnene belyser også situasjonen til urfolk i ulike geografiske områder og har et bredt perspektiv på samfunnsfag. I stor grad er samfunnsfagets innhold lagt opp ut fra et samisk og et urfolksperspektiv.

Læringsutbyttebeskrivelsen er inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Disse synes å være relevante og er knyttet til forskning og undervisning i skolen.

Litteratur for GLU 5 –10 mangler. Det står kun at litteratur er på samisk hvis mulig, eller på annet skandinavisk språk eller engelsk. Høgskolen bør gjøre nærmere rede for dette.

Kroppsøving

Emnet er på 30 studiepoeng og har samme beskrivelse og litteratur som i trinn 1.-7.

Læringsutbyttebeskrivelsene er tydelige og litteraturlisten er kort men relevant. Innholdet ser ikke ut til å passe spesielt til ungdomsskole.

Kristendom, religion, livssyn og etikk

Emnet ser på hvordan verdensreligioner har utviklet seg historisk og gir ferdigheter i å diskutere hvordan ulike religioner er knyttet til hverandre. Læringsutbyttebeskrivelsene bør vise hvilke kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse studentene oppnår.

Det er noe uklart hvilke deler av emnet som undervises på samisk og hvilke deler som undervises på «skandinaviske språk» og også om samisk er hovedspråket i undervisningen.

Litteraturlisten skal settes opp sammen med hver enkelt student. Det er derfor vanskelig å vurdere litteraturen tilknyttet emnet.

Mat og helse

Fagbeskrivelse er det samme som i trinn 1.-7, men litteraturliste mangler. Det står bare at det skal bestemmes sammen med studenten, men uten en liste er det ikke mulig å vurdere om det faktisk finnes en slik liste og om Samisk høgskole bruker relevant litteratur. Det vil også være interessant å vite hvordan litteraturlisten blir bestemt sammen med studenten og på hvilket grunnlag litteraturen blir valgt ut.

I søknaden er fagene *Tradisjon, kreativitet og duodji* (30 studiepoeng), *Tradisjonell kunnskap* (30 studiepoeng), *Andrespråkspedagogikk* (30 studiepoeng) og *Samisk og samisk litteratur 3* nevnt, men de er ikke tatt med i vedlagte program- og emneplaner, slik at nærmere beskrivelse av disse mangler og kan dermed ikke vurderes.

Det er progresjonskrav i studiet tilknyttet oppstart av masteroppgaven. Det er likevel mulig å begynne på masteroppgaven uten å ha bestått andre emner enn PEL-emnene og i tillegg ha godkjent praksis. Skolen bør vurdere om den skal innføre flere progresjonskrav i studiet for å sikre at studentene er godt nok kvalifiserte når de begynner på masteroppgaven.

I søknaden foreligger det en samarbeidsavtale (mellom Samisk høgskole og UiT Norges arktiske universitet (UiT)). Samarbeidet går ut på en avtale om faglig samarbeid innen engelskdidaktikk, matematikdidaktikk, og kunst og håndverk og duodji i lærerutdanningen. I avtalen står det at studentene som har 60 studiepoeng i de nevnte fagene, kan søke overføring til UiT for å fullføre den femårige lærerutdanningen med engelskdidaktikk eller matematikdidaktikk som masterfag. Dette ser ut som en innpassing, og skal vurderes individuelt ved opptak. Det må komme tydelig frem hvordan dette organiseres, hvem som utsteder mastergradsvitnemålet, hva slags læringsutbytte studentene får og hva slags GLU-kompetanse kandidatene får. Det er uklart om kandidatene da har samisk grunnskolelærerutdanning eller om de har grunnskolelærerutdanning UiT. Ved Samisk høgskole er undervisningen på samisk. Det er det ikke ved UiT. Høgskolen må beskrive hvordan det ivretas at

studentene lærer matematikkbegreper på samisk. Dersom begge utdanningsinstitusjonene skal utstede mastergradsvitnemål, skal det søkes som en fellesgrad mellom Samisk høgskole og UiT. Det blir viktig å være tydelig på hva slags GLU-kompetanse studentene da får ved avsluttet studium.

Skolen har planer om å tilby mange valgfrie emner, og de sakkyndige ber høgskolen vurdere om de på denne måten sprer kompetanse og ressurser på for mange emner. De stiller også spørsmål ved hvordan et godt læringsmiljø skal opprettholdes i emner med svært få studenter. Det er i den sammenheng viktig at høgskolen i så fall gjør grundig rede for hvordan sammenkjøringen med for eksempel GLU 1–7 eller med andre studier ved Samisk høgskole, blir organisert. Det er viktig at høgskolen viser og synliggjør hvordan studentene oppnår læringsutbyttet for hvert emne og for det totale studiet.

Det anbefales at høgskolen går gjennom alle emnebeskrivelser og beskriver *kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse* for hvert enkelt emne. Det er i orden at man ikke har alle kategoriene (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) i alle emnene, men høgskolen må ha en god faglig bevissthet om det og at det gis en redegjørelse av de valgene man har tatt. Læringsutbyttebeskrivelsene for emnene må også støtte opp om studiets totale læringsutbyttebeskrivelse.

Mange av emnene mangler emnekode og emnenivå, og komiteen anbefaler at dette gjennomgås i program- og emneplaner.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må:

- oversette alle emnebeskrivelser til norsk eller engelsk, slik at sakkyndig komité kan gjøre en grundig vurdering av om innhold og oppbygging samsvarer med og er tilpasset studiets læringsutbyttebeskrivelser
- legge inn minst 15 studiepoengs emne i vitenskapsteori og metode, og i tillegg tydeligere vise hvordan metode integreres i de øvrige emnene i studiet
- tydeliggjøre i programplanen hva undervisningsfag 2 er
- tydeliggjøre læringsutbyttebeskrivelsene (læringsmål) for *Pel 2*, en del av dem står i nåværende versjon av emneplanen i parentes
- oppdatere emnebeskrivelsen for *PEL 5* med beskrivelse av faglig innhold
- for masterfaget og *Samisk* foreta en del arbeid med å ferdigstille emneplanene, samt tydeliggjøre mastergradsnivået
- formulere faget *Duodji* slik at det stemmer med nivå 5–10
- sende inn emnebeskrivelse for emnet *Engelsk* dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning
- utvide og tydeliggjøre beskrivelsen av hvordan samisk terminologi, samisk perspektiv og innhold blir inkludert i emnet *Naturfag*
- sende inn emnebeskrivelsen for emnet *Svensk* dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning
- i emnet *Kroppspøving* påse at innholdet er tilpasset grunnskoleutdanning for trinn 5–10

- i emnet *Kristendom, religion, livssyn og etikk* må læringsutbyttebeskrivelse oppdateres med kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, og det må gjøres rede for hva som er hovedspråk i undervisningen og hvordan litteraturlisten settes opp sammen med studentene
- gjøre bedre og tydelig rede for samarbeidet med UiT om engelskdidaktikk og matematikdidaktikk og Kunst og håndverk og Duodji. Dette samarbeidet må være mer forpliktende dersom det skal inngå i Samisk høgskoles grunnskolelærerutdanning
- gjøre rede for litteraturlisten i de aktuelle fagene som er etterspurt i vurderingene over
- gå gjennom alle emnebeskrivelser og omformulere læringsutbyttebeskrivelsene slik at det er mulig å identifisere hva som er *kunnskap, ferdigheter* og *generell kompetanse* for hvert enkelt emne, og tydeliggjøre hvordan metode og vitenskapsteori er integrert i emnene
- redegjøre for samkjøring av GLU 1 –7 og 5 –10 og eventuelt andre studieprogram ved høgskolen – hvordan gjør utdanningene det og hvordan sikres læringsutbyttet
- vurdere valgfrie emner som skal inngå som sentral del i studiet og se dette i sammenheng med krav til fagmiljøet
- gjennomgå i sin helhet og rydde i programplanen og i emneplanene for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5 –10

Høgskolen bør:

- gjøre rede for eventuell tillegglitteratur i emnet samfunnsfag
- vurdere om det skal innføres flere progresjonskrav i studiet
- gå gjennom emnene slik at emnekoder og nivå står konsekvent og tydelig oppført i programplan

3.3.4 Arbeids- og undervisningsformer

§ 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Samlet årlig arbeidsmengde for studenten regnes å være 1600 timer, studieårets lengde er 40 uker og den ukentlige arbeidsmengden er 40 timer. Studentenes arbeid inneholder forskjellige aktiviteter, f.eks. forelesinger, arbeids- og læringsmåter som krever aktiv studentmedvirkning i de forskjellige emnene, veiledning, profesjons- og arbeidsseminarer, gruppearbeid, praksis, individuelt arbeid og eksamensaktiviteter. Innhold, mål og arbeidsmengde for de forskjellige fagene kommer fram av fagplanene. Alle fag må inneholde emner knyttet til tilpasset opplæring, vurdering og de grunnleggende ferdighetene.

Samisk lærerutdanning for 5.-10. trinn tilrettelegges som et fleksibelt studium med fagsamlinger, nettbasert undervisning og praksis. Det arrangeres også studieturer i løpet av studiet. Aktiv deltakelse, studentansvar og samarbeid vektlegges i studiet. Det er obligatorisk oppmøte til samlinger og nettbasert undervisning. Slik de sakkyndige forstår det er det ingen studenter som er på campus kontinuerlig gjennom studiet. Alle studenter følger et fleksibelt opplegg der undervisningen foregår i

samlinger, på nett og i praksis. *Meeting plan for teacher education* viser at alle studentene følger samme plan.

Det legges vekt på at studentene får erfaringer med arbeidsmåter som benyttes i grunnskolen, inkludert lek, musikk, drama og andre kreative og estetiske uttrykksmåter.

Nettbasert undervisning og læring er organisert etter modellen som Norsk nettskole har lagt for høgskolens vitenskapelig ansatte. De bruker digitalplattformen Digigiisá. I Digigiisá, kan de faglig ansatte ta opp video av forelesningene i forkant og lage presentasjoner som inneholder lyd og bilder.

Beskrivelsen av IKT-kompetansen fokuserer primært på det instrumentelle aspektet ved plattformen, men vår vurdering av Digigiisá (etter å ha fått tilgang til tjenesten) er at den brukes på ulike måter i ulike kurs, og fungerer når det gjelder å støtte studentenes læring og deltakelse i fjernundervisningen.

Behovet for nettbasert læring, som høgskolen peker på i søknaden, fører også til et behov for å utvikle en pedagogikk tilpasset nettbasert undervisning. Eksempel på tidligere prosjekt (2005) innen dette området nevnes på side 33. Vi stiller spørsmål ved om kompetansen og ressursene (og resultatet) fra dette prosjektet ennå er en del av skolens personal og miljø.

Praksis er en integrert del av fagene, og oppgavene som gis i fagene forutsetter en sterk kobling til praksis. Praksis gjennomføres i tett samarbeid med skoleledelse og praksislærere. I forbindelse med praksis skal studenten gjøre feltarbeid i samarbeid med praksisskolen. Det kan være kortere observasjoner, videoopptak, intervjuer eller utprøvinger. Empiri samles inn til mastergradsoppgaven og andre undersøkelser.

Når det gjelder det eksterne praksisopplegget vil de sakkyndige berømme høgskolen for et godt opplegg som skiller i nivå mellom de tre første årene og to siste årene av studiet og som fremmer mestring og refleksjon, men det savnes refleksjon over hvordan praksisveilederne understøttes slik at de kan bidra til at studentene oppnår masternivå og kan anvende forskerblick på lærerarbeidet.

Vi har funnet det vanskelig å vurdere flere sider ved arbeids- og undervisningsformene siden vi bare har informasjon om det på samisk. Høgskolen må beskrive konkret hvordan nettundervisningen drives og den pedagogiske tanken bak dette. Dette må gjøres gjennom konkrete planer som viser undervisnings- og veiledningsopplegget for studentene som går på samlings- og nettbasertstudium.

Det savnes også mer informasjon om hvordan det skal skapes et læringsmiljø som tar hensyn til svært små studentgrupper siden det antas at enkelte emner vil ha ned i en til tre studenter.

Konklusjon

Nei, studiets arbeids- og undervisningsformer er ikke egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må:

- beskrive hvordan skolen tilrettelegger for svært små studentgrupper og sørger for at grupper på få studenter får et godt læringsmiljø

- beskrive konkret hvordan nettundervisningen drives og den pedagogiske tanken bak dette, og at dette må gjøres gjennom konkrete planer som viser undervisnings- og veiledningsopplegget for studentene som går på samlings- og nettbasertstudium
- beskrive hvordan praksisveilederne understøttes slik at de kan bidra til hvordan studentene oppnår mastergradsnivå og kan anvende forskerblikk på lærerarbeidet

3.3.5 Eksamens- og vurderingsordninger

§ 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Vurderings- og eksamensformer som er beskrevet arrangeres eksempelvis som skoleeksamen, hjemmeeksamen, mappevurdering, muntlig eksamen, prosjektarbeid, praktiske fremføringer, forsknings- og utviklingsarbeid og mastergradsoppgave, presentasjoner og arbeid via andre digitale verktøy.

Det gis karakterer med bokstaver (A–F) og karakterene bestått/ikke bestått. Praksis og obligatorisk arbeid som kreves for å gå opp til eksamen, vurderes med bestått/ikke bestått eller godkjent/ikke godkjent. Kandidater som ikke har oppfylt arbeidskravene og som står i fare for å miste adgang til å ta eksamen, får beskjed om dette før eksamen (jf. regelverket for Samisk høgskole).

Det er litt uklart om det er progresjonskrav, det vil si om det er enkelte emner som må være bestått for å kunne gå videre til neste. Emneplanene inneholder ikke informasjon eller krav til forkunnskap. Det kan se ut som om studenten kan fortsette i studieløpet selv om det ikke har bestått enkelte emner i studieløpet.

I programplanen står det at profesjonsmappen er sentral som vurderingsverktøy og brukes i alle fag og praksisperioder under hele studieløpet. Studenten skriver analyserende og reflekterende tekster for å vise faglig, personlig og profesjonell utvikling og med en profesjonsoppfølging til grunn, og lagrer en del av tekstene i sin profesjonsmappe. De årlige veiledningssamtalene gjennomføres på grunnlag av profesjonsmappen. Det er imidlertid uklart hva profesjonsmappen er. En redegjørelse og et eksempel på profesjonsmappen er en fordel for å kunne vurdere dette vurderingsverktøyet.

Eksamensformene er tradisjonelle, og vurderes generelt som egnede. Samtidig mener vi at søknaden mangler en del beskrivelser. Et eksempel er hvordan digital kompetanse vurderes. Det er ikke redegjort for og argumentert for hvordan ulike eksamens- og vurderingsordninger er med på å bidra til at læringsutbyttet for studiet oppnås. Komiteen mener det ikke er mulig å vurdere koblingen mellom eksamens- og vurderingsordninger og læringsutbytte.

Det er progresjonskrav i studiet tilknyttet oppstart av masteroppgaven. Det ser ut til å være mulig å begynne på masteroppgaven uten å ha bestått andre emner enn PEL-ennene og i tillegg ha godkjent praksis. Skolen bør vurdere om den skal innføre flere progresjonskrav i studiet for å sikre at studentene er godt nok kvalifiserte når de begynner på masteroppgaven.

Konklusjon

Nei, studiets eksamens- og vurderingsformer er ikke egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må:

- redegjøre for, og gjerne gi et eksempel på vurderingsverktøyet profesjonsmappen
- redegjøre for koblingen mellom de aktuelle eksamens- og vurderingsformer og hvordan de er egnet til å oppnå læringsutbytte for studiet

Høgskolen bør:

- vurdere om det skal innføres flere progresjonskrav i studiet

3.3.6 Studiets relevans

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

Høgskolen skriver at det samiske skolesystemet i både Norge, Sverige og Finland har behov for samiskspråklige lærere. En generasjon samiskspråklige lærere nærmer seg pensjonsalder, og det er nødvendig å få fylt dette behovet når det trengs. De skriver at tidligere studenter også har fått jobb innen andre typer arbeid, innen administrasjon, i media og annen virksomhet knyttet til det samiske samfunnet.

Skolen mener at utdanningen også er aktuell for opptak i ph.d.-studier i ulike fag, men det er ikke skrevet noe om hvilke mulige ph.d.-studier det gjelder. Dette må høgskolen redegjøre for.

Studiet er relevant for arbeid som samisk grunnskolelærer i hvert fall i Norge.

Søknaden inneholder mindre belegg for jobbsituasjonen for kandidater i samisk i Sverige og Finland. Skolen bør derfor også følge med på om kandidater som tar grunnskolelærerutdanning får jobb i Sverige og Finland, eller om de møter tilleggskrav i disse landene og om høgskolen eventuelt kan endre på studiet for å møte disse kravene.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Høgskolen må:

- presisere hvilke ph.d.-studier utdanningen kvalifiserer for

Høgskolen bør:

- følge med på om kandidatene fra grunnskolelærerutdanningen får jobb og er relevante for finsk og svensk skole eller om de møter tilleggskrav

3.3.7 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Høgskolen skriver at forsknings- og utviklingsorienteringen er sentral gjennom hele utdanningen for å kvalifisere lærere til å arbeide systematisk, reflekterende og utforskende med utvikling i skolen. FoU-orienteringen skal konkret støtte lærerens didaktiske utøvelse og gi en basis for arbeidet med å utvikle stimulerende læringsmiljøer for elevene. FoU-orienteringen skal danne grunnlag for gjennomføring av selvstendig arbeid gjennom mastergradsoppgaven. FoU-arbeidet utvikles gjennom kurs i metodikk og gjennom seminarer og veiledning.

I søknaden er flere av de ansattes forskningsprosjekter beskrevet. Det er likevel ikke klart hvordan studenter er involvert i disse eller på annen måte knyttes til dem. Noen av prosjektene er også avsluttet. Studentmedvirkningen bør klargjøres og det bør greies ut hvilke FoU-prosjekter som er planlagt framover, og vises at FoU har en tydelig kobling til samisk grunnskolelærerutdanning.

Det vises til komiteens vurdering av studiets innhold og oppbygning om hvordan vitenskapsteori og metode er ivaretatt i programplanen. Foruten et eget emne i forskningsmetode og vitenskapsteori samt arbeid med masteroppgaven, er metode og vitenskapsteori også en integrert del av flere emner.

Høgskolen bør også inkludere en større andel internasjonal forskningspublikasjon i litteraturen tilknyttet studiet.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke tilfredsstillende kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

Høgskolen må:

- beskrive hvordan ulike emner gjennom studieløpet er knyttet til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid relevant for studiet

Høgskolen bør:

- presisere hvordan studenter knyttes til de ansattes FoU-prosjekter og vise til planer for nye og relevante FoU-prosjekter som viser en tydelig kobling til samisk lærerutdanning
- inkludere en større andel internasjonal forskningspublikasjon i litteraturen tilknyttet studiet

3.3.8 Studentutveksling og internasjonalisering

§ 7-2 (8) Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det er mulig både å gjennomføre praksis og å ta enkeltfag ved andre læresteder. Det er ifølge høgskolen ønskelig å legge internasjonaliseringsperioden for eksempel til slutten av første del (de tre første årene) eller begynnelsen av siste del (de to siste årene). Internasjonalisering kan gjennomføres som praksis og/eller gjennomføring av fag. Det er mulig å ta alle andre fag enn master i samisk og duodji på andre steder gjennom egne avtaler.

Høgskolen har lagt ved en rekke internasjonale avtaler, men flere av dem er utgått eller er irrelevante. Høgskolen har likevel dokumentert at de har minst én gjeldende og relevant avtale om studentutveksling og annet samarbeid som er relevant for studiet og samiske forhold. Høgskolen har studentutveksling og annet samarbeid med Oulu universitet. UArtic er også en avtale (underskrevet i 2016) som er relevant for studiet, der høgskolen deltar i VERDDE hvor institusjonene utveksler erfaringer og informasjon og utvikler samarbeidsprogrammer og aktiviteter innen utdanning og forskning, se <http://sh.pedit.no/web/PageND.aspx?id=149655>. Høgskolen inngår en ny Erasmusavtale i oktober 2016.

Det er viktig og en styrke for studiets og institusjonens kvalitet at høgskolen har relevante og oppdaterte avtaler om utveksling og internasjonalisering. Høgskolen bør derfor skaffe flere relevante avtaler om studentutveksling og internasjonalisering, samt påse at disse er på nivå tilsvarende mastergradsstudiet.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør:

- arbeide for å skaffe flere, og fornye relevante, avtaler om studentutveksling og internasjonalisering, og sikre at disse er på relevant nivå
- på sikt vurdere å legge opp mulighet for studentutveksling også på de to siste årene og inkludere avtaler som er relevante for masterfagene

3.3.9 Infrastruktur

§ 7-2 (9) Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

Høgskolen gjør godt rede for at de har lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset studiet. I søknaden er det uklart hvorvidt opplæring i bruk av IKT gis til alle nettstudentene, eller om det er et frivillig tilbud. Skolen bør beskrive tydeligere hvordan nettundervisningen følges opp rent teknisk og også hvordan samtlige studenter læres opp i bruk av IKT-verktøy. Det bør også redegjøres for responstid på teknisk støtte til studentene som går nett- og samlingsbasert studie. Redegjørelsen bør også vise hvordan skolen er

forberedt på et større antall studenter innen grunnskolelærerutdanningene enn før når det gjelder teknisk oppfølging.

Komiteen har fått tilgang til høgskolens læringsplattform Digigiisá, og har sett på hvordan Digigiisá anvendes i ulike fag og emner ved høgskolen. Plattformen er relativt enkel i sin utforming, og vi ser det som en viktig aspekt at den er spesielt tilpasset Samisk høgskole. Den har fått høgskolens egen logo og er samiskspråklig. Den anvendes som arena for å kommunisere med studentene, og gir studentene mulighet til å kommunisere med hverandre og for å dele ressurser som for eksempel videoopptak av forelesningene og lysarkfremvisning. Vi ser et potensial og at kompetanse finnes for å anvende moderne netteknologiteknikk som støtte for studentenes læring.

Høgskolen bør redegjøre for hvem som ivaretar oppgradering og vedlikehold av plattformen i dag. Det bør også tydeliggjøres hva som er status på avtalen med Norsk nettskole, og om dette oppdateres dersom den fremdeles er aktuell, og at det fremkommer hva denne avtalen i dag går ut på.

Konklusjon

Ja, studiet har infrastruktur som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør:

- beskrive tydeligere hvordan studentene som går nett- og samlingsbasert studium læres opp i bruk av IKT og følges opp teknisk
- redegjøre for responstid på teknisk støtte til studentene som går nett- og samlingsbasert studium og dimensjoneringen av slik støtte
- redegjør for hvem som ivaretar oppgradering og vedlikehold av plattformen i dag, og oppdatere eventuelle avtaler

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3)

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

I søknaden er fagmiljøet beskrevet med omtaler av ansatte, CV-er, tabell som viser innsats i studiet og liste over vitenskapelig arbeid. Noen CV-er mangler og noen har manglende innhold. Tabellen over innsats fra de ulike ansatte inn i studiet har mangler, slik at det blant annet ikke er så lett å se hvilke av de ansatte som har førstestillingskompetanse. Ph.d.-studenters forskningsinnsats er også regnet med, noe den ikke skal. Framtidige stillinger er også ført inn i tabellen, noen av dem relativt langt fram i tid. Både ph.d. studenters FoU-tid og stillinger som ikke er besatt kan ikke regnes med i fagmiljøet.

NOKUT har i tillegg mottatt søknaden i tre versjoner. Presentasjonen i de to siste versjonene er annerledes enn den første versjonen. I de siste versjonene inngår blant annet fagmiljøet for begynneropplæringen som gjelder for samisk GLU 1 –7. I et forsøk i å rydde opp i dette, har vi utarbeidet egne tabeller over fagmiljøets størrelse og sammensetning og det er disse årsverkene som er brukt for å vurdere fagmiljøet. I fagmiljøet skal det kun inngå de personer som per i dag allerede er ansatt ved Samisk høgskole, og det er kun stipendiaters årsverksinnsats i undervisning og veiledning som skal regnes med. Utarbeidet oversikt er lagt ved som vedlegg, og vi ber høgskolen kvalitetssikre denne oversikten.

Vi har forståelse for at høgskolen ønsker å vise fremtidige ansettelse. Det anbefales at høgskolen utarbeider egne oversikter for de som per dags dato ikke er ansatt ved Samisk høgskole, men som ligger frem i tid. Det gjelder også innsats fra UiT og de som skal bidra med mindre enn 0,1 årsverk i samisk GLU 5 –10.

Skolen har mange dyktige fagfolk og utgjør uten tvil et vitalt og viktig fagmiljø. Likevel er miljøet tilknyttet grunnskolelærerutdanningen for trinn 5 –10 tynt på flere sentrale områder. I skolens egen tabell oppgis antall årsverk i matematikk (0,15 årsverk, pluss at det vil bli ansatt en stipendiat i full stilling og samarbeid med UiT), norsk (0,57 årsverk), finsk (0,66 årsverk), svensk (0,66 årsverk), KRLE (0,6 årsverk), naturfag (0,6 årsverk), kroppsøving (0,46 årsverk), engelsk (0 årsverk) og samfunnsfag (0,15 årsverk pluss at det vil bli ansatt en stilling til) og estetiske fag (0,61 årsverk). Slik er mange deler av fagmiljøet sårbart for sykdom, jobbskifter, permisjoner og andre endringer. Skolen har mange ansatte i ph.d.-løp og har også planer om flere utlysinger for å bøte på dette. Det ligger imidlertid frem i tid, og kan ikke telles med. Det er sårbart at kun én person bærer flere av emnene. Dette må styrkes. Fagpersonene og årsverkene er identisk med det som oppgis for GLU 1 –7, og vi forstår det slik at disse fagene samkjøres. Det må i så fall komme tydelig frem.

Masterfag er samisk. Det er de samme vitenskapelig ansatte som inngår i fagmiljøet i samisk GLU 1 –7 og i samisk GLU 5 –10. Ved gjennomgang av CV-er blir det tydelig at kompetansen i samisk er en sterk del av det vitenskapelige fagmiljøet, med flere professorer og andre vitenskapelig ansatte. Kompetansen dekker flere relevante områder: lingvistikk, språkvitenskap, sosiolingvistikk og språkvitalisering. Vi er imidlertid usikker på om hvem i fagmiljøet som har kompetanse i samisk fagdidaktikk. Dette må komiteen gjøre rede for.

Det er ansatte og praksisveiledere med relevant praksiserfaring fra praksisfeltet. Høgskolen har imidlertid ikke beskrevet hvordan praksisveiledningen skal heves til mastergradsnivå, dette må høgskolen gjøre.

Det finnes også vitenskapelig kompetanse innen forskning om samisk kulturelle uttrykk av relevans for undervisning og læring. Duodji utgjør en sterkere del av fagmiljøet med en professor og andre ansatte med kompetanse i duodji i et pedagogisk perspektiv. Erfaring innen joik og fortelling i praksis og i undervisning finnes i fagmiljøet, men det er uklart i hvilken omfang det er en del av det vitenskapelige fagmiljøet.

Komiteen savner informasjon om undervisningsfag 2, og kan dermed ikke vurdere fagmiljøets kompetanse og størrelse. Dette må høgskolen redegjøre for.

I PEL-faget er det flere høgskolelektorer i pedagogikk (education) med spesiell kompetanse i læring i samiske kontekster. Det inkluderer til en viss grad erfaring og forskning innen IKT-pedagogikk. Fagmiljøet er styrket med en professor II.

Fagmiljøet innen norsk, religion, naturfag og finsk er, som nevnt over, sårbare ettersom de bæres hovedsakelig av én person. For norsk består fagmiljøet av en professor med spesiell kompetanse innen språkkontakt, flerspråklige miljøer, med fokus på norsk i Sápmi. En ansatt som er i sluttfasen av sin avhandling er ansvarlig for religionsundervisningen. For naturfag er det én ansatt som er ansvarlig. Det er imidlertid uklart hvilken forskningskompetanse vedkommende har. Ytterligere et emne som behøver en presisering er svensk, og høgskolen må redegjøre for kompetanse, erfaring og forskningstilknytningen innen dette faget. I kroppspøving inngår det én førsteamanuensis, men vi er noe i tvil om dette er riktig informasjon da vi ikke kan se at vedkommende har en ph.d.-grad. Høgskolen må sjekke opplysningene om ansattes formelle kompetanse.

Høgskolen samarbeider også med UiT innen matematikdidaktikk, engelskdidaktikk, og kunst og håndverk og duodji. Antall årsverk i forbindelse med samarbeid med UiT, kan ikke føres opp uten at det er fagperson knyttet til årsverksbidrag i studiet. Dette inngår derfor ikke som del av fagmiljøet ved Samisk høgskole.

Det er også uklart hvordan fagstabens pedagogiske kompetanse innen nettundervisning sikres. I søknaden står det at «Most of the teachers (..) have passed Nettbasert og nettstøttet læring med LMS (...) and courses in teaching material pedagogy». I CVene har kun få oppgitt å ha kursene som beskrives. Det ser ut som om opplæringen er frivillig. Høgskolen må utvikle en strategi for kompetanseutvikling som sikrer at lærerne er kvalifisert for å drifte et nett- og samlingsbasert studie, men også for å kunne lære studenter å bruke digitale verktøy som redskap for læring, jf. Læringsutbyttebeskrivelser i rammeplanen.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er ikke i tilstrekkelig grad tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Høgskolen må:

- redegjøre for den samlede kompetansen som skal benyttes i studiet
- kvalitetssikre vedlagte oversikt over fagmiljøet og årsverk som inngår i GLU 5 –10
- utarbeide en plan for hvordan praksisveiledningen løftes til masternivå slik at den støtter opp under studentenes oppnåelse av dette nivået
- legge ved informasjon om undervisningsfag 2
- tydeliggjøre hvem som har kompetanse i samisk fagdidaktikk
- beskrive fagmiljøets konkrete pedagogiske kompetanse i bruk av IKT og hvordan det er planlagt at den skal styrkes framover
- for emnet svensk gjøre greie for kompetanse, erfaring og forskningstilknytning innen emnet
- legge ved utlysningstekst for stillinger som er lyst ut og som er relevante for studiet

3.4.2 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 7-3 (2) Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Fagmiljøets eksterne faglig deltakelse er presentert i beskrivelser av noen av de faglige ansatte samt de ansattes CV som er lagt ved søknaden. Det er noen CV-er som mangler, så komiteen har ikke kunnet vurdere alle som er ført opp som fagmiljø for studiet.

Mange av de faglige ansatte har faglig nettverk innen Sápmi. Noen av dem har et nettverk som er bredere, og spesielt med andre urfolksgrupper.

Av det som fremkommer av CV-er, inngår flere av de faglige ansatte i nasjonale nettverk innen deres respektive fagområder. Utover det nevnes noen internasjonale samarbeid og nettverk i CV-er og i beskrivelsene av de ansatte. Fagmiljøet inkluderer også flere samarbeid og nettverk innen Sápmi. De eksterne faglige deltakelse innen Sápmi må anses som sentrale i denne sammenheng, da slik nettverk og samarbeid er av større relevans enn nettverk innen de norske nasjonale grensene.

En del av disse nasjonale nettverkene innen Sápmi, samt det internasjonale samarbeid og nettverk har direkte relevans til GLU, som for eksempel *outdoor teaching and learning* og samisk språkarbeid. Høgskolen kunne med fordel vært tydeligere med å redegjøre for flere av fagmiljøets faglige deltagelse i søknaden, og hvordan de spesifikke nettverkene er relevante eller vil bidra til grunnskolelærerutdanningen. Det vises også til vurderingen i 3.3.8.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Høgskolen bør:

- aktivt jobbe for å utvide det internasjonale nettverket og samarbeidet om skolerelaterte temaer

3.4.3 Tilsatte i hovedstillinger

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Vurdering

Fagmiljøet ved Samisk høgskole underviser i både GLU 1 –7 og GLU 5 –10. De fleste i fagmiljøet har hovedstilling ved Samisk høgskole, slik at kravet om at minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonene er oppfylt. Dette må imidlertid sjekkes når de vedlagte fagmiljøtabellene for GLU 5 –10 er kvalitetssikret av høgskolen. Studiet GLU 5 –10 har følgende sentrale områder i studiet:

Obligatoriske fag	Førstestillingskompetanse i hovedstilling	Kommentar
Pedagogikk og elevkunnskap	Ja	Det er flere i hovedstilling som har førstestillingskompetanse
Undervisningsfag 1 og masterfag (samisk)	Ja	Det er flere i hovedstilling som har førstestillingskompetanse
Undervisningsfag 2?	Kan ikke vurderes	
Valgfag		
Matematikk	Ja	Har en førsteamanuensis i hovedstilling
Norsk	Ja	Har en dosent i hovedstilling
Finsk	Ja	Har en førsteamanuensis i hovedstilling
Svensk	Ja	har en dosent i hovedstilling, men i tvil om kompetansen
KRLE	Nei	Stipendiat disputas høst 2016
Naturfag	Nei	har en høgskolelektor i hovedstilling
Kroppsøving	Ja	Oppført som førsteamanuensis, men usikkert om kompetansen
Engelsk	Nei	
Samfunnsfag	Nei	har en professor som ikke er i hovedstilling
Duodji 1 og 2	Ja	Har en professor i hovedstilling
Mat og helse	Nei	en professor II, ikke hovedstilling
Skolerelevante fag		
Estetisk fagpakke: duodji, yoik, musikk, fortelling		Se vurderingen nedenfor
Tradisjon, kreativitet og duodji		Se vurderingen nedenfor
Tradisjonell kunnskap		Se vurderingen nedenfor
Andrespråkspedagogikk		Se vurderingen nedenfor
Samisk og samisk litteratur		Se vurderingen nedenfor

Komiteen mener at studiet ikke oppfyller kravet om minst førstestillingskompetanse i de sentrale deler i studiet. Det gjelder følgende sentrale deler av studiet: KRLE, naturfag, engelsk, samfunnsfag, kroppsøving, mat og helse. Da undervisningsfag 2 ikke er tydelig nevnt i søknaden, så kan den ikke vurderes spesielt.

Flere av de skolerelevante fagene er vanskelig å vurdere på grunn av mangelfull informasjon. Den estetisk fagpakke omfatter duodji, musikk, joik og fortelling. Duodji-faget har én ansatt professor og én stipendiat. I musikk er det ansatt en stipendiat. Joik og fortelling, som kan ses som en del av litteratur ettersom samisk muntlige tradisjoner er en sammenvevd del av den samiske litteraturen og litteraturhistorie, undervises av én ansatt med mastergrad i litteratur og to stipendiater.

Totalt årsverk i studiet GLU 5 –10 ved Samisk høgskole er 8,0 årsverk. De som bidrar med mindre enn 0,1 årsverk er ikke inkludert. Stipendiatenes FoU-tid og de som ennå ikke er ansatt i studiet er ikke tatt med i beregningen av årsverk. UiTs planlagte bidrag skal ikke tas med, og er ikke inkludert i beregningen av årsverk.

Det er 4,95 årsverk (62 prosent av det totale årsverket) av de ansatte som ut fra CV har førstestillingskompetanse. Det er 1,85 årsverk (23 prosent) professor/dosent som er tilknyttet studiet. Ut fra dette synes det kvantitative kravet oppfylt. Vi er imidlertid i tvil om informasjonen vi har mottatt er presis nok. Det ikke alle CV-er som foreligger, og i noen tilfeller er det ikke mulig å finne ut av om den tilsatte har førstestillingskompetanse. Det er nødvendig at høgskolen setter inn de norske stillingsbetegnelsene (førstelektor, førsteamanuensis, dosent, høgskolelektor etc.). Fagmiljøet inngår også i flere studier, og det er vanskelig å finne ut av hva det totale årsverket den enkelte har ved Samisk høgskole, og det er noe uøyaktighet i hvor mye de skal bidra i GLU 5 –10 og om det samkjøres med GLU 1 –7. Det er lagt ved en forenklet tabell, som høgskolen må kvalitetssikre.

Fordi det foreligger uavklarte forhold rundt fagmiljøet er det tvil om kravet om 10 prosent professor/dosent og 40 prosent førstestillingskompetanse for det totale fagmiljøet er oppfylt. Dette må også sees i sammenheng med komiteens vurdering av fagmiljøet under 3.4.1. og fagmiljøets innhold i 3.3.3.

I masterfaget samisk er 10/40-kravet oppfylt.

Konklusjon

Nei, det er tvil om fagmiljøet oppfyller de kvantitative kravene.

Høgskolen må:

- legge ved oppdatert CV for alle som bidrar i studiet med 0,1 årsverk og mer
- oppdatere og kommentere tabellen i rapporten (se del 5 Vedlegg), slik at komiteen får presis informasjon og god oversikt over fagmiljøet. Det skal inneholde de faglig ansatte per dags dato.
- oppgi hvilke sentrale deler det er i mastergradsstudiet GLU 5 –10, samt vise at kravet at *minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet*

Høgskolen bør:

- lage en tilleggsliste over fremtidige ansatte i egen tabell

3.4.4 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Vurdering

Grunnskolelærerutdanningen har tradisjonelt vært praksis- og erfaringsbasert. Når studiet nå skal løftes til mastergrad, forventes det at mastergradsnivået skal være synlig og at studiet også må være tydeligere FoU-basert. Det forventes at FoU-virksomheten til fagmiljøet på grunnskolelærerutdanningen må være på et så høyt nivå at den ansees til å være på et mastergradsnivå sett i forhold til og sammenlignet med andre disiplin-fag.

Det kan se ut som om fagmiljøet samlet sett har god nok FoU-kompetanse. Det er mange som holder på med ph.d. og miljøet kan bli sterkere fremover. Det stilles riktignok spørsmål ved noen i fagmiljøet. Dette er av betydning for hvordan studiets nivå oppfattes, hva slags status det får, og om kandidatene reelt sett vil være aktuelle for opptak til ph.d.-utdanninger. Studiets forskningsbase er viktig, og høgskolen bør ha oppmerksomheten rundt dette når det gjelder de sentrale delene av fagene.

For samisk grunnskolelærerutdanning er dette samisk språk, litteratur, kultur og samisk fagdidaktikk. Fagmiljøet ved Samisk høgskole har spredt seg i mange undervisningsfag, og på flere av feltene savner komiteen et synlig og sterk FoU-arbeid. Det fremkommer heller ikke at dette er koblet til fagdidaktikken. For å sikre en lærerutdanning som er tydelig profesjonsrelevant, anbefaler komiteen at høgskolen prioriterer å styrke fagmiljøets forskning på fagdidaktiske problemstillinger, særlig i studiets mest sentrale fag.

Komiteen har ikke klart å identifisere undervisningsfag II, men det forventes at de har FoU-virksomhet på høyt nivå her. Høgskolen må synliggjøre dette for det aktuelle faget samt vise fagmiljøets forskning på fagdidaktiske problemstillinger knyttet til dette.

Utfra sammenstillingen av publikasjonene som er lagt ved i søknaden, mener vi at fagmiljøets FoU-arbeid er en svakhet. Forskningsmiljøet og forskningstilknytningen må styrkes, for eksempel gjennom forsker- og lærerutveksling.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet har ikke tilstrekkelig dokumenterte resultater på høyt nivå for å oppfylle krav §7-3 (4)

Høgskolen må:

- redegjøre for hvordan forskningsmiljøet og forskningstilknytningen vil bli styrket på kort sikt og på lang sikt
- tydeliggjøre fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid i masterfaget og de sentrale undervisningsfag
- styrke og synliggjøre fagmiljøets forskning på fagdidaktiske problemstillinger, særlig i studiets mest sentrale fag

Høgskolen bør:

- ha oppmerksomhet på studiets forskningsbase når det gjelder de viktige delene av fagene

3.4.5 Praksisveiledere

§ 7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Samisk høgskole skriver at de har kurs i veiledningspedagogikk for nye praksislærere. I tillegg viser tabelloversikten i søknaden fra Samisk høgskole at alle de som bidrar med mindre enn 0,1 årsverk i studiet har praksiserfaring fra 2016, og de har mange års erfaring fra praksisfeltet. Fordi praksis er så viktig læringsarena for studentene, må fagmiljøet ha tett tilknytning til praksis. 8 av 26 faglærere har hatt ekstern praksiserfaring i perioden 2013 – 2016, mens mange har ikke hatt ekstern praksiserfaring på over 10 år. Høgskolen bør legge til rette for tett samarbeid med praksisfeltet i forbindelse med praksisperioder, men også ved å prioritere FoU prosjekter i skolen. Dette for å sikre at fagmiljøet til enhver tid kjenner praksisfeltet godt.

Samisk høgskole viser til at en av de ansatte arbeider med å utvikle praksis i barnehager og grunnskoler i Sápmi. Det er gjort under prosjekt “*Engaging the voices of Sámi children; Sustaining traditional knowledge through kindergarden, school and community knowledge transfer*”. Komiteen berømmer høgskolen for dette initiativet.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet og eksterne praksisveiledere har tilstrekkelig erfaring fra praksisfeltet.

Høgskolen bør:

- arbeide med å sikre at flere ansatte og eksterne praksisveiledere med praksiserfaring knyttes til fagmiljøet på lang sikt

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5 –10 ved Sámi allaskuvla - Samisk høgskole.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 7-1 (1) e) Følgende krav i lov om universiteter og høgskoler skal vurderes for akkreditering

- § 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
- § 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
- § 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.
- § 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.
- § 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.
- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.
- § 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.
- § 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
- § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.
- § 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.
- § 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i forslag til forskrift om rammeplan for studiet
- kvalitetssikre vitnemål og DS slik at navnet til studiet står likt i begge dokumentene
- rette punkt 3 i DS slik at det står riktig nivå i henhold til NKR
- legge inn studiets læringsutbyttebeskrivelser på engelsk i DS
- spesifisere karakterkrav for svenske studenter i fagene svensk og matematikk
- redegjøre for hvordan rammeplanens krav er oppfylt for samisk grunnskolelærerutdanning 5 – 10
- utarbeide en realistisk rekrutteringsplan konkret for begge grunnskolelærerutdanningene
- vurdere om det finnes en nedre grense for antall studenter samt om det kan skapes tiltak som veier opp for konsekvensene av et meget lavt antall studenter
- dokumentere at det er minst en praksisavtale som gir studentene praksisplass i videregående skole

- fornye avtaler med de øvrige praksisplassene, samt gjennomgå innhold og læringsutbytte slik at den er i samsvar med ny rammeplan
- endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i den foreslåtte forskriften om rammeplan for studiet
- endre læringsutbyttebeskrivelsen slik at det dekker punktene listet opp i vurderingen over
- tydeliggjøre at læringsutbytte svarer til et studium på mastergradsnivå, for eksempel ved å vise hvor det skal oppnås *avansert kunnskap*, hvor studentene *har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde*, eller hvor det oppnås *inngående kunnskap om...*
- oversette alle emnebeskrivelser til norsk eller engelsk, slik at sakkyndig komité kan gjøre en grundig vurdering av om innhold og oppbygging samsvarer med og er tilpasset studiets læringsutbyttebeskrivelser
- legge inn minst 15 studiepoengs emne i vitenskapsteori og metode, og i tillegg tydeligere vise hvordan metode integreres i de øvrige emnene i studiet
- tydeliggjøre i programplanen hva undervisningsfag 2 er
- tydeliggjøre læringsutbyttebeskrivelsene (læringsmål) for *Pel 2*, en del av dem står i nåværende versjon av emneplanen i parentes
- oppdatere emnebeskrivelsen for *PEL 5* med beskrivelse av faglig innhold
- for masterfaget og *Samisk* foreta en del arbeid med å ferdigstille emneplanene, samt tydeliggjøre mastergradsnivået
- formulere faget *Duodji* slik at det stemmer med nivå 5.-10
- sende inn emnebeskrivelse for emnet *Engelsk* dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning
- utvide og tydeliggjøre beskrivelsen av hvordan samisk terminologi, samisk perspektiv og innhold blir inkludert i emnet *Naturfag*
- sende inn emnebeskrivelsen for emnet *Svensk* dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning
- i emnet *Kroppøving* påse at innholdet er tilpasset grunnskoleutdanning for trinn 5-10
- i emnet *Kristendom, religion, livssyn og etikk* må læringsutbyttebeskrivelse oppdateres med kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, og det må gjøres rede for hva som er hovedspråk i undervisningen og hvordan litteraturlisten settes opp sammen med studentene
- gjøre bedre og tydelig rede for samarbeidet med UiT om engelskdidaktikk og matematikdidaktikk og *Kunst og håndverk* og *Duodji*. Dette samarbeidet må være mer forpliktende dersom det skal inngå i Samisk høgskoles grunnskolelærerutdanning
- gjøre rede for litteraturlisten i de aktuelle fagene som er etterspurt i vurderingene over
- gå gjennom alle emnebeskrivelser og omformulere læringsutbyttebeskrivelsene slik at det er mulig å identifisere hva som er *kunnskap, ferdigheter* og *generell kompetanse* for hvert enkelt emne, og tydeliggjøre hvordan metode og vitenskapsteori er integrert i emnene
- redegjøre for samkjøring av GLU 1-7 og 5-10 og eventuelt andre studieprogram ved høgskolen – hvordan gjør utdanningene det og hvordan sikres læringsutbyttet
- vurdere valgfrie emner som skal inngå som sentral del i studiet og se dette i sammenheng med krav til fagmiljøet
- gjennomgå i sin helhet og rydde i programplanen og i emneplanene for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10
- beskrive hvordan høgskolen tilrettelegger for svært små studentgrupper og sørger for at grupper på få studenter får et godt læringsmiljø

- beskrive konkret hvordan nettundervisningen drives og den pedagogiske tanken bak dette, og at dette må gjøres gjennom konkrete planer som viser undervisnings- og veiledningsopplegget for studentene som går på samlings- og nettbasertstudium
- beskrive hvordan praksisveilederne understøttes slik at de kan bidra til hvordan studentene oppnår mastergradsnivå og kan anvende forskerblikk på lærerarbeidet
- redegjøre for, og gjerne gi et eksempel av vurderingsverktøyet profesjonsmappen
- redegjøre for koblingen mellom de aktuelle eksamens- og vurderingsformer og hvordan de er egnet til å oppnå læringsutbytte for studiet
- presisere hvilke ph.d.-studier utdanningen kvalifiserer for
- beskrive hvordan ulike emner gjennom studieløpet er knyttet til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid relevant for studiet
- redegjøre for den samlede kompetansen som skal benyttes i studiet
- kvalitetssikre vedlagte oversikt over fagmiljøet og årsverk som inngår i GLU 5-10
- utarbeide en plan for hvordan praksisveiledningen løftes til mastergradsnivå slik at den støtter opp under studentenes oppnåelse av dette nivået
- legge ved informasjon om undervisningsfag 2
- tydeliggjøre hvem som har kompetanse i samisk fagdidaktikk
- beskrive fagmiljøets konkrete pedagogiske kompetanse i bruk av IKT og hvordan det er planlagt at den skal styrkes framover
- for emnet svensk må høgskolen gjøre greie for kompetanse, erfaring og forskningstilknytning innen emnet
- legge ved utlysningstekst for stillinger som er lyst ut og som er relevante for studiet
- legge ved oppdatert CV for alle som bidrar i studiet med 0,1 årsverk og mer
- oppdatere og kommentere tabellen i rapporten (se del 5 Vedlegg), slik at komiteen får presis informasjon og god oversikt over fagmiljøet. Det skal inneholde de faglig ansatte per dags dato
- oppgi hvilke sentrale deler det er i mastergradsstudiet GLU 5-10, samt vise at kravet at *minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet*
- redegjøre for hvordan forskningsmiljøet og forskningstilknytningen vil bli styrket på kort sikt og på lang sikt
- tydeliggjøre fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid i masterfaget og de sentrale undervisningsfag
- styrke og synliggjøre fagmiljøets forskning på fagdidaktiske problemstillinger, særlig i studiets mest sentrale fag

Videre har komiteen gitt følgende råd for videre utvikling:

- sikre et studieforløp som gjør at svenske, finske, og russiske studenter kvalifiserer for lærerjobb i deres respektive land
- redegjøre muligheten for at samkjøring med GLU 1 –7 for at sikre bedre læringsmiljø.

- redegjøre tydeligere hva de ulike avtalene gjelder, som for eksempel hvilket trinn avtalen gjelder
- beskrive hvordan praksis utenfor Norge etableres og kvalitetssikres
- gjøre rede for eventuell tillegglitteratur i emnet samfunnsfag
- vurdere om det skal innføres flere progresjonskrav i studiet
- gå gjennom emnene slik at emnekoder og nivå står konsekvent og tydelig oppført i programplan
- vurdere om det skal innføres flere progresjonskrav i studiet
- følge med på om kandidatene fra grunnskolelærerutdanningen får jobb og er relevante for finsk og svensk skole eller om de møter tilleggskrav
- presisere hvordan studenter knyttes til de ansattes FoU-prosjekter og vise til planer for nye og relevante FoU-prosjekter og som viser en tydelig kobling til samisk lærerutdanning
- inkludere en større andel internasjonal forskningspublikasjon i litteraturen tilnyttet studiet
- arbeide for å skaffe flere, og fornye relevante, avtaler om studentutveksling og internasjonalisering, og sikre at disse er på relevant nivå
- på sikt vurdere å legge opp mulighet for studentutveksling også på de to siste årene og inkludere avtaler som er relevante for masterfagene
- beskrive tydeligere hvordan studentene som går nett- og samlingsbasert studium læres opp i bruk av IKT og følges opp teknisk
- redegjøre for responstid på teknisk støtte til studentene som går nett- og samlingsbasert studium og dimensjoneringen av slik støtte
- redegjør for hvem som ivaretar oppgradering og vedlikehold for plattformen i dag, og oppdatere eventuelle avtaler
- aktivt jobbe for å utvide det internasjonale nettverket og samarbeidet om skolerelaterte temaer
- lage en tilleggsliste i egen tabell over fremtidige ansatte
- ha oppmerksomhet på studiets forskningsbase når det gjelder de viktige delene av fagene
- arbeide med å sikre at flere ansatte og eksterne praksisveiledere med praksiserfaring knyttes til fagmiljøet på lang sikt

5 Institusjonens kommentar

Kommentarer til sakkyndig vurdering

Samisk høgskole kommenterer og vurderer først alle må-punktene og deretter bør-punkter i den rekkefølgen de kommer fram i rapporten. Vi har gjort endringer i studieplanen.

3.2.1 Krav vurdert av NOKUTs administrasjon og sakkyndige

Studiets navn er endret slik at det samsvarer med forslag til forskrift om rammeplan for samisk grunnskolelærerutdanning: Sámi vuod̄doskuvlaoahpaheadjeoahpu 5.-10. ceahki mastergráda/Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 mastergradsprogram/Master of Sámi Primary School Teacher

Education Years 5-10/Saamelaisen luokanopettajankoulutuksen luokkien 5.-10. maisteriohjelman. Vitnemål og DS er kvalitetssikret.

3.2.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

Samisk høgskole har gjennomgått vurderingen og tar utviklingstiltak på alvor og følger opp disse. Høgskolen har prioritert kompetanseheving for fagmiljøet og administrasjonen, og har satt i gang mange tiltak som skal støtte opp om dette. Høgskole viser til strategiplanen som på strateginivå skal styrke og implementere kravene i rammeplanen for samisk grunnskolelærerutdanning. Høgskolen har lang erfaring i gjennomføring og kvalitetsutvikling av samisk lærerutdanning. Høgskole er fortsatt i kraftig institusjonell oppbygging og opptatt av å få et solid fag- og studentmiljø, spesielt innen samisk grunnskolelærerutdanning. Høgskolen har godkjent ny strategiplan, og langtidspan for studier og personalplan er under revidering og skal behandles av høgskolestyret i mars 2017. I strategiplanen er det fastslått at det utarbeides bl.a. internasjonale avtaler om student- og lærerutveksling, samt forskningssamarbeid for grunnskolelærerutdanningene.

I forbindelse med strategiarbeidet har høgskolens faglige ledelse besøkt ulike samiske institusjoner og foreninger for å oppdatere seg på samfunnets utdannings- og forskningsbehov. Meritteringssystem for fagansatte er under utvikling. Flere av de ansatte ved høgskolen er i en prosess for å løfte sin faglige kompetanse. Når det gjelder førstelektorstillinger skal høgskolen gjøre det mulig for ansatte å skolerer slik at de oppnår førstestillingskompetanse. Når det gjelder fagdidaktikk for høgskolens forskjellige førstestillinger, vil høgskolen gjøre det mulig med skolering i fagdidaktikk. Flere stillinger og doktorgradsstipend skal også lyses ut. Blant annet vil høgskolen lyse ut et doktorgradsstipendiat i matematikk. Samisk høgskole har også en samarbeidsavtale med UiT Norges arktiske universitet, spesielt når det gjelder matematikk og engelsk. I tillegg er en førstestilling i samfunnsfag i en ansettelsesprosess. Ved hjelp av professor II-stillinger skal fagmiljøet styrkes. I forhold til faget svensk har vi en positiv dialog om en intensjonsavtale med Umeå universitet, som foreløpig ikke er formalisert. Vi har en intensjonsavtale med Helsinki universitet, når det gjelder finsk. Høgskolen skal sette i gang tiltak som styrker IT-kompetansen til fagansatte. Administrasjonen skal få kompetanseheving, slik at den på best mulig måte kan støtte opp om og betjene de nye samiske grunnskolelærerutdanningene. Administrasjonens kompetanse skal kartlegges, slik at nødvendige innsatser kan igangsettes. Dette er også vektlagt i den nye strategiplanen.

Høgskolen har allerede ved søknad om akkreditering av masterutdanningene økt dialogen med samfunnet og praksisskolene, blant annet ved å holde dialogmøter. Høgskolen vil også allerede på nåværende tidspunkt holde dialogmøte med ansatte og studentstyret slik at informasjon om implementering av masterutdanningene og opptakskrav når ut til alle som blir berørt av prosessen. Det har vært viktig å ha en dialog med ulike institusjoner for å bli kjent med de nye grunnskolelærerutdanningene og for å formidle høgskolens virksomhet og tilbud. Det er igangsatt en dialog med kommuner, fylker og sentrale myndigheter. Vi har spesielt hatt en nær dialog med Sametinget, om viktige strategier for rekruttering.

Også strategi og forsknings- og utviklingsarbeid skal planlegges og implementeres i sammenheng med høgskolens strategi. Veiledning og IT-kompetanse for fagansatte og praksislærere, praksisskoler og internasjonalisering skal også styrkes. Samisk høgskole svarer til samiske behov, men skal også svare til behovene i flerkulturelle samfunn og i storsamfunnet. Høgskolen anser derfor

utdanningene for å være relevante for arbeidslivet, da høgskolen er den eneste institusjonen som utdanner lærere på samisk for samiske skoler og for samiskundervisning. Samisk høgskole redegjør i tilsvaret for hvilke ph.d.-studier masterutdanningene kvalifiserer for. Karakterkrav i fagene svensk og matematikk for svenske studenter er spesifisert i revidert studieplan.

3.2.3 Rekruttering av studenter

Samisk høgskole har utarbeidet en mer realistisk rekrutteringsplan for begge grunnskolelærerutdanningene gjennom interne samtaler/diskusjoner, etter at vurderingene kom fra NOKUT. Vi vil hvert år tilby utdanningen med minst 8 - 10 studenter pr klasse.

Høgskolen har satt av ressurser til rekruttering av studenter til masterutdanningene. Høgskolen har bl. a. aktivt besøkt videregående skoler som har samisk som språkalternativ. Hensikten med besøkene har vært dels å orientere om de kommende lærerutdanningene, om opptakskrav og en positiv orientering om læreryrket. Vi vil også invitere aktuelle elever fra videregående skoler både på norsk, svensk og finsk side til åpen dag tidlig i 2017, der lærerutdanningene vil være satsningsområder. Nye krav til lærere på grunnskolen vil trolig bringe flere studenter til masterstudiene. Høgskolen anser at det vil være to mulige rekrutteringsområder, lærere på grunnskolen som behøver en kompetanseheving og elever fra videregående skole. Høgskolen antar at det finnes omlag 250 samisktalende lærere som ikke har master i lærerutdanning. Hvert år uteksamineres mellom 60 og 100 elever fra videregående skoler i Sápmi (Sverige, Finland og Norge). Dette er en viktig målgruppe for Samisk høgskole. Høgskolen har engasjert seg i rekrutteringsarbeid og har også vurdert å ta i bruk direkte rekrutteringsmåter, som f.eks. direkte kontakt med potensielle søkere. Høgskolen har også utarbeidet nytt rekrutteringsmateriale, blant annet rekrutteringsfilm som er planlagt å vises på NRK2. Filmen blir ferdig på nyåret 2017.

På hjemmesiden har vi offentliggjort navnene på faglige koordinatører, slik at det skal være enkelt å ta kontakt med dem.

Samisk høgskole har i sine inntakskriterier krevd samisk som første eller andre språk. Høgskolen har gjennomført samisk opplæring inntil 60 studiepoeng for de som ikke har hatt samisk på videregående nivå. Studiene er populære og en del av studentene fortsetter sine studier ved høgskolen. Språkspærre (at søkere føler de ikke behersker samisk godt nok) kan være en ekstra utfordring for rekruttering, opptak, oppstart og gjennomføring av samisk grunnskolelærerutdanning. I framtiden vil vi forsøke å få større studentgrupper for eksempel ved språkvitaliseringstiltak i sammenheng med gjennomføring av studieprogrammer. Høgskolen vurderer noen tiltak for å bedre matematikkkravene. Samtidig er det viktig at studentene opplever god kvalitet i gjennomføringen av studietilbudet, rekrutteringsplanen og virksomhetsplanen.

På grunn av det smale rekrutteringsgrunnlaget er det viktig med direkte kontakt og god oppfølging av søkere. I rekrutteringsarbeidet kan roller og ansvarsfordeling mellom fagavdeling og administrasjon være uklar og bli en utfordring. Dette er noe høgskolen vil avklare og forbedre.

3.2.4 Praksisavtaler

Praksis utenfor Norge skjer på skoler høgskolen har avtale med. I Utsjok har lærerne master og veiledningspedagogikk. Praksis gjennomføres på samme måte som i Norge. I over 20 år har vi hatt praksis der. Faglærere besøker praksisstedene både på våren og høsten. Dette gjelder også for Sverige. Før praksis har vi møte med skolene og barnehagene, og etter praksis arrangeres praksisseminar for alle praksisskoler og –barnehager, samt alle studenter som har vært på praksis. Studieleder sender aktuelle planer til praksisstedene og har nær kontakt med disse. Dette gjelder også høgskolens faglærere. Høgskolen følger gjeldende lover og gir informasjon om disse til praksisstedene. Vi har fornyet avtalene slik at førsteårsstudenter gjennomfører praksis ved Kautokeino grunnskole. Studenter ved grunnskolelærerutdanningene for 1-7 trinn har praksis på de trinn. For grunnskolelærerutdanningen for 5-10 trinn har høgskolen avtaler med barnehager i Kautokeino og med samisk reindriftsskole og videregående skole i Kautokeino. Andreårsstudenter gjennomfører praksis i Sverige og Finland. Tredje året gjennomføres praksis på steder der samisk er i en skjør situasjon. Avtaler i forhold til dette er fornyet og vi har dialog med Svensk Sameskolstyreelse. Fjerdeårsstudenter får velge hvor de gjennomfører praksis, blant de skoler høgskolen har avtale med.

3.3.2 Overordnet læringsutbytte

Høgskolen har endret læringsutbyttebeskrivelsen slik at den dekker punktene listet opp i NOKUTs vurdering og slik at læringsutbyttet svarer til et studium på mastergradsnivå.

Samisk høgskole etterstreber å følge Bologna avtalen og har høye ambisjoner på vegne av studentene, ved at arbeidskravene er formulert i henhold til avtalen. Vi har både større og mindre fagmiljøer internt, og det virker inn på kvaliteten generelt. Vi kan jobbe tverrfaglig for å styrke studentmiljøet. Selv om fagmiljøet er kvantitativt lite, kan det likevel være god kvalitet i tilbudet. For å redusere uheldige konsekvenser og for å opprettholde progresjonen i studieprogrammene, har høgskolen styrket team-arbeidet. Dette for at fagpersonalet skal være mer oppdatert på hverandres oppgaver og på en god måte arbeide mot felles mål og intensjoner. Lærerteamet i lærerutdanningene pleier å arrangere felles tiltak, som for eksempel aktiviteter med samisk innhold. Her knyttes lokalmiljøet, vanlige gjøremål for årstiden og de aktuelle fagene sammen. I det daglige er det en reell utfordring å bygge opp en samisk utdanning, en samisk skole, et studentmiljø og tilrettelegging for studentene. Kunnskap i samisk språk og kultur er helt avgjørende for at studentene skal kunne få et kritisk blikk på hvordan den samiske kulturen og språket er behandlet og synliggjort rundt omkring i de samiske områdene. Det viktigste tiltaket for å øke gjennomstrømmingen er å følge opp studentene. Dette innebærer at studentene allerede fra starten av gjøres kjent med de forventningene og kravene som stilles til dem i selvstendig arbeid med avsluttende studier (utviklings- og masteroppgave).

3.3.3 Studiets innhold og oppbygning

Høgskolen har oversatt alle emnebeskrivelser til norsk (unntatt finskfaget og noen skolerrelevante fagene). Alle emnebeskrivelser er oppdatert slik som foreslåtte. Et selvstendig emne i vitenskapsteori og metode på 15 studiepoeng er opprettet. Emnebeskrivelse for Engelsk er sendt inn. Emnekoder er oppført i programplanen. Progresjonskrav er definert i sentrale emner i studiet og vil bli fulgt opp av studiekoordinator ved høgskolen. Samarbeid med UiT Norges Arktiske universitet er tydeliggjort. Høgskolen arbeider med å få svenskundervisning fra Umeå universitet.

3.3.4 Arbeids- og undervisningsformer

Høgskolen vil arbeide for at grupper på få studenter får et godt læringsmiljø. Blant annet vil begge grunnskolelærerutdanningene ha en del felles undervisning. For å få et bra og solid læringsmiljø, vil felles forelesninger og arbeid i visse temaer være aktuell sammen med andre utdanninger ved høgskolen. For styrking av studentmiljøet, vil høgskolen ved studiestart og gjennom hele studieløpet vektlegge studenters deltakelse i studiets faglige aktiviteter. Høgskolen har erfart at grunnskolelærerstudentene har vært aktive i å utvikle studentmiljøet. Både høgskolen og studentsamskipnaden har et nært samarbeid med studentstyret i forhold til studentmiljø.

Høgskolen har tverrfaglig samarbeid ved lærerutdanningsteamet og har erfart at dette konkretiserer det samiske faginnholdet og didaktikkene, samt i praksis. Utover styrker samarbeidet teamet, samt studentenes motivasjon. I pedagogikk og elevkunnskap er det felles undervisning. Det spesifikke for trinnene, som elevkunnskap, har egen undervisning. Fjerde året har alle emner, unntatt begynneropplæring, felles undervisning. For trinn 1-7 vil begynneropplæring være i fokus, mens for trinn 5-10 vil ungdomsskoletrinn være i fokus. De to samiske planene for 1.-7. og 5.-10. trinn har en del emner hvor det er sammenfallende læringsutbytteformuleringer, eller med læringsutbytteformuleringer som likner hverandre. I disse emnene er det også en del felles pensumlitteratur. Det vil derfor være naturlig med noen grad av felles opplegg for de to gruppene. I tredje studieår inngår skriving av bacheloroppgave. Arbeidet med bacheloroppgaven inngår i fagene Pedagogikk og elevkunnskap og samisk, i begge utdanningsløp. I den forbindelse kan man samordne en del emner innen tekst- og sjangerlære, bl.a. grunnleggende vitenskapelig skriving, formulering og «besvarelse» av problemstillinger, finne og bruke eget forskningsarbeid i forhold til relevant forskning og formidle egne forskningsresultater. For at studentene skal i sin profesjon bli reflekterende og forskende lærere, har høgskolen tatt i bruk portefølje som læringsredskap. I porteføljen vektlegges studentenes erfaringer og refleksjon både i praksisperiodene og i sine respektive felt. Porteføljen er mangesidig; prosessmappe, visningsmappe eller eksamensmappe. Høgskolen vektlegger og bruker den i progresjonssammenheng og i ulike andre faglige sammenhenger. Som en del av porteføljen har høgskolen brukt blogg, for at studentene skal reflektere over sin egen profesjonsutvikling.

3.3.5 Eksamens- og vurderingsordninger

Høgskolen har endret aktuelle eksamens- og vurderingsformer i de sentrale fagene og endret eksamensformene slik at de blant annet tar hensyn til læringsutbytte. Høgskolen har også lagt inn flere progresjonskrav i studiet: For at studenter skal kunne starte med bacheloroppgaven, må alle kurs av pedagogikk (1.-7) og samisk (5.-10.) være fullført. Bacheloroppgaven må være bestått før studentene kan begynne med masteroppgaven.

3.3.6 Studiets relevans

Sametingsmelding om høyere utdanning og forskning slår fast at hvis det i fremtiden er mangel på kvalifiserte grunnskolelærere, vil dette gå utover elevers rettigheter til utdanning på samisk og i samiske emner. Mange utredninger og forskningsresultater viser at det er en tendens til at det blir

færre og færre grunnskole- og faglærere i hele det samiske området i norden (jfr: Outakoski 2015; Rahko-Ravantti 2016; Rasmussen 2013; Samiske tal forteller 2016; Äärelä 2016). På grunnlag av dette anser høgskolen at kandidatenes mulighet til å få jobb etter utdanningen er svært god.

Utdanningen for 1-7 trinn kvalifiserer for ph.d.-studier i pedagogikk eller samisk om de har tatt samisk 3 som valgfag. Utdanningen for 5.-10. trinn kvalifiserer for ph.d.-studier i samisk. Høgskolen har vurdert nordisk opplæringslov og funnet ut at nordisk utdanning gir kompetanse til lærerjobb i alle nordiske land. Kandidater med samiske grunnskolelærerutdanning vil i henhold til utdanningsloven, være kvalifisert til læreryrket i norden. Emnet nasjonale språk tilbys som 2 studiepoeng modul, for trinn 5-10, og er inkludert i emnet samisk. I samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 tilbys 30 studiepoeng i emnet nasjonale språk, det vil si finsk, norsk og svensk

3.3.7 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

Ulike emner gjennom studieløpet er knyttet til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. Fagansatte har 10-45 prosent FoU-tid per år. Det medfører at forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid kan knyttes til utdanningene og ulike emner i utdanningene. Høgskolen vil stimulere sine ansatte som er knyttet til lærerutdanningene til å bruke sin FoU-ressurs slik at den kommer lærerutdanningen til gode. Allerede nå bruker ansatte sin FoU-tid på forskende undervisning og bruker det som del av sin empiri i forskningen. Det faglige miljøet ved høgskolen er med på å utvikle samisk forståelse av pedagogikk og deltar i ulike nasjonale og internasjonale forskningskonferanser, samt produserer vitenskapelige publikasjoner i emnet. Studenter kan samle forskningsmateriale til sine oppgaver og til ansattes forskningsprosjekter, og delta helt eller delvis i forskningsprosjektet.

Høgskolen har inkludert en større andel internasjonale forskningspublikasjoner i litteraturen i de sentrale delene i studiet. Høgskolen inviterer ofte studentene til å delta på faglige konferanser og seminarer.

3.3.8 Studentutveksling og internasjonalisering

Høgskolen har satt i gang prosess med fornyelse av internasjonale avtaler med relevante institusjoner og med å bygge opp en internasjonaliseringsenhet. Vi har valgt å fornye kontrakten med institusjoner som representerer ulike urfolksregioner, Universitet i Oulu, First Nations University of Saskatoon og Sakha State University. Avtalene vil ha studentutveksling når det gjelder urfolksspråk, utveksling av forskere, felles konferanser og andre akademiske utvekslinger. I intensjonsavtalen med UiT Norges arktiske universitet, har partene tatt høyde for at fag de respektive institusjonene ikke kan tilby, arrangeres som utveksling mellom institusjonene, eksempelvis matematikk, engelsk og duodji.

3.3.9 Infrastruktur

Høgskolen har satt i gang en prosess med bygge opp enhet for IT-pedagogikk, som skal støtte vitenskapelig personale og videreutvikle nettbaserte studier. IT-avdelingen skal gi studentene umiddelbar teknisk støtte ved behov. Studentene får i begynnelsen av hvert semester innføring i bruk

av diverse programmer, deriblant LMS og Office-pakken. Faglærerne får informasjon om hvilke kurs teknologiavdelingen kan gi og bestiller deretter kursing etter behov. Teknologiavdelingen består av fire ansatte pluss en lærling. Alle deltar i arbeidet med brukerstøtte. Undervisning og teknisk støtte til studenter har høyest prioritet. I praksis betyr det at det gis støtte umiddelbart til studenter. Oppgradering og drift av LMS plattformen utføres i dag av leverandøren, Norsk Nettskole.

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

Fagmiljøets samlede kompetanse fremkommer av vedlegg 10 og 14. Vi har styrket fagmiljøet tilknyttet begynneropplæring og svensk og kvalitetssikret oversikt over fagmiljøet og årsverk som inngår i utdanningene. Det er utarbeidet en plan der praksisveiledningen løftes til mastergradsnivå.

3.4.3 Tilsatte i hovedstillinger

Høgskolen er oppdatert tabellen over fagmiljøet.

3.4.4 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

Høgskolen vil i løpet av kort tid sette i gang tiltak som styrker forskningsmiljøet og forskningstilknytningen. Forskningsstrategi for lærerutdanningene vil bli utviklet løpet januar 2017.

3.4.5 Praksisveiledere

Høgskolen tilbyr praksislærere med fullført lærerutdanning muligheten å delta på mastergradsutdanningene fra høsten 2017, for å sikre praksisen i utdanningenes 4. år. Høgskolen regner da med at noen av praksislærerne har tatt mastergrad ved høgskolen. Høgskolen vil informere skolene om denne muligheten. Høgskolen tilbyr hvert år veiledningspedagogikk til praksislærerne. For å sikre at studenter kvalifiseres for lærerjobb i Sverige og Finland vil høgskolen undervise studentene i opplæringslover, studieplaner og skolesystemer for gjeldende land. Gjesteforelesere som underviser i dette er i ledende statlige stillinger innen samisk undervisning i respektive land. Dette er for eksempel Sameskolestyrelsen i Sverige og Regionförvaltningsverket i Lappland. Disse og høgskolen har kunnskap om hva som kreves for å kvalifiseres til lærerjobb i gjeldende land og vil dermed kunne arbeide for dette. Høgskolen har i tillegg fagansatte både Sverige og Finland, som er kompetente til å undervise studenter fra disse landene. Studentene gjennomfører praksis i nevnte land og får oppgaver som går ut på å granske studieplaner, lover og systemer for disse landene.

Vedlegg:

Revidert studieplan

Studieplan med sporendringer

Fagplaner samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10

Merritteringsstem for fagansatt

CV for fagmiljø

Publikasjonslister
Samarbeidsavtale med UiT Norges arktiske universitet om matematikk
Samarbeidsavtale med UiT Norges arktiske universitet om engelsk
Fagmiljø tilknyttet studiet
Samisk høgskoles innspill til Stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning
Praksisavtale
Beskrivelse av infrastruktur
Langtidsplan fagmiljø
Letter of Intent professor II i matematikdidaktikk
E-post Umeå universitet
Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid
Diploma Supplement
Vitnemål
Letter of Intent NN (begynneropplæring)
Letter of Intent NN (finsk)
15 studiepoengs kurs i IT
Utlysningstekster
Strategiplan for fleksibel undervisning
Letter of Intent NN (engelsk, førsteamanuensis II)

Ettersendt fra Samisk høgskole (4. og 5. januar 2017):
emneplaner Engelsk og Mat og helse
oppdatert oversikt av fagmiljøet
Prosjektbeskrivelse *Focus on the North - Digital Learning for pre- and inservice teacher education*

6 Tilleggsvurdering

§ 7-1 (1) e) Vitnemål og Diploma Supplement.

Høgskolen må:

- endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i forslag til forskrift om rammeplan for studiet
- kvalitetssikre vitnemål og DS slik at navnet til studiet står likt i begge dokumentene
- rette punkt 3 i DS slik at det står riktig nivå i henhold til NKR
- legge inn studiets læringsutbyttebeskrivelser på engelsk i DS

Vurdering

Navnet er endret til *Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahkki*. Det vil si Samisk grunnskolelærerutdanning 5. – 10. trinn. Dette er i samsvar med rammeplan. Navnet på studiet står likt på vitnemål og på vitnemålstillegget (Diploma Supplement, DS). Oversettelsen til engelsk står nå i

punkt 5.2 i Diploma Supplement, men kan med fordel også settes inn i punkt 2.1 sammen med det samiske navnet.

Informasjon om kvalifikasjonsnivået for studiet er rettet til *Second Cycle, Level 7, Norwegian Qualifications Framework for Lifelong Learning*. Læringsutbyttet oversatt til engelsk er lagt inn i DS. Oversettelsen av læringsutbyttet er stort sett i samsvar med rammeplanen. De første to punktene er oversatt fra læringutbyttebeskrivelsene i rammeplanen *has advanced knowledge of a school subject and its didactics* og *has specialised insight into a particular subject area (master's thesis)* uten at det er presisert hvilke fagområder som anses å være mer spesifikt. Det er imidlertid lagt til et punkt *has knowledge of The Subject of Pedagogy and pupil knowledge, especially Sami pedagogy and Sami learning understandings, and the school's role and position in Sami society* som spesifiserer at det er PEL det sikter til. Dette bør omformuleres slik at det blir mer spesifikt, se også vurderingen i 7-2 (2).

Under *generell kompetanse* har *stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling* falt ut fra første punkt i den engelske oversettelsen, og dette bør rettes opp slik at det stemmer med programplanen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør

- omformulere oversettelsen av de to første punktene i læringsutbyttebeskrivelsen under kunnskap, slik at det blir mer spesifikt
- få inn *stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling* under generell kompetanse, første punkt, i samsvar med programplanen for studiet.

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Høgskolen må:

- redegjøre for karakterkrav for svenske studenter i fagene svensk og matematikk
- redegjøre for hvordan rammeplanens krav er oppfylt for samisk grunnskolelærerutdanning 5
–10

Vurdering

Høgskolen har spesifisert karakterkravene til svenske studenter i fagene svensk og matematikk, jf. revidert studieplan GLU 5-10:

«Søkere fra Sverige dekker karakterkravet i matematikk dersom de kan dokumentere matematikk 1 og 2 med gjennomsnittskarakteren C eller matematikk 3, 4 eller 5 med karakteren E. Hvis søker har matematikk 1 og 2 med karakteren D, vil søker få tilbud om et forkurs i matematikk. Hvis søker ikke oppfyller karakterkravet i matematikk, må søker ta matematikk i norsk videregående skole og få karakteren 4 eller bedre.

Søkere fra Sverige dekker karakterkravet i norsk og samisk dersom de kan dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren D eller bedre i svenska 1, 2 og 3 eller i svenska som andrespråk 1, 2 og 3, og samisk modersmål 200 poeng eller samisk moderna språk 200-300 poeng.»

De sakkyndige konkluderer med at kravene er tilfredsstillende og på linje med kravene til studenter med utdanning fra Norge.

I følge rammeplan for studiet skal *kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjøre en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget. I pedagogikk og elevkunnskap 3.* studieåret (POM-2100), som er et emne på 10 studiepoeng, er tematikken *forskjellige religioner og livssyn* en del av innholdet. De sakkyndige finner ikke at disse temaene er en del av andre pedagogikkemner. Samisk høyskole må gjøre rede for hvordan kravet om at disse emnene skal utgjøre til sammen 15 studiepoeng i studiet er oppfylt.

Rammeplan³ ble fastsatt av KD 23.11.2016. Det er ikke egne merknader til forskriften men det henvises til rundskriv F-06-16⁴. I fastsatt rammeplan under paragrafen om læringsutbytte er det under *generell kompetanse* blitt lagt inn et nytt punkt *kandidaten har kompetanse i fjernundervisingsdidaktikk*. Dette har høgskolen lagt til som et nytt punkt i den reviderte læringsutbyttebeskrivelsen for studiet. De sakkyndige finner høgskolens revidering av læringsutbytte tilfredsstillende på dette punktet.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- gjøre rede for hvordan kravet om at *kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget* er oppfylt

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Høgskolen må:

- utarbeide en realistisk rekrutteringsplan konkret for begge grunnskolelærerutdanningene

³ <https://lovdata.no/forskrift/2016-11-23-1402>

⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/c454dbe313c1438b9a965e84cec47364/rundskriv-med-merknader-til-forskrifter-om-rammeplaner-for-grunnskolelærerutdanningene-rettet-11063805-11064163.pdf>

- *vurdere om det finnes en nedre grense for antall studenter samt om det kan skapes tiltak som veier opp for konsekvensene av et meget lavt antall studenter*

Vurdering

Samisk høgskole har jobbet godt med en ny rekrutteringsplan for grunnskolelærerutdanningene. Delvis er det forventede tallet på studenter redusert noe og delvis er det lagt inn nye momenter når det gjelder rekruttering, blant annet språkvitaliseringstiltak for å forhindre at språksperre hinder rekruttering. Videre styrker høgskolen innsatsen for å rekruttere fra videregående skole. Komiteen berømmer arbeidet høgskolen har gjort med tanke på rekruttering.

Høgskolen skriver i sitt tilsvaer at de hvert år vil tilby studiet med *minst 8-10 studenter per klasse*. Fordi rekrutteringsgrunnlaget er begrenset, mener de sakkyndige at studenttallet er tilstrekkelig. Høgskolen gjør også godt rede for hvordan de vil motvirke eventuelle negative konsekvenser av små studentgrupper blant annet ved å samle grupper innen ulike emner i felles undervisning og ellers følge opp studentene tett.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

§ 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Høgskolen må:

- *dokumentere at den har minst en praksisavtale som gir studentene praksisplass i videregående skole*
- *fornye avtaler med de øvrige praksisplassene, samt gjennomgå innhold og læringsutbytte slik at den er i samsvar med ny rammeplan*

Vurdering

I sitt tilsvaer legger Samisk høgskole ved signerte praksisavtaler med Kautokeino kommune for perioden 2017–2023, Komsa skole, Alta, for 2017–2023, Utsjokisuun koulu, Utsjok, Finland, for 2017–2023. Avtalene dekker også praksis i videregående skole. Skolen greier også godt ut om hvordan praksis gjennomføres og hvordan studentene følges opp. De sakkyndige konkluderer med at praksisordningen virker solid og faglig tillitsvekkende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Høgskolen må:

- *endre navnet slik at det samsvarer med navnet brukt i den foreslåtte forskriften om rammeplan for studiet.*

Vurdering

Studiets navn er endret slik at det er i samsvar rammeplanen. Navnet er Samisk grunnskolelærerutdanning 5. – 10. trinn på norsk, og på samisk *Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahkki.*

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt.

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Høgskolen må:

- *endre læringsutbyttebeskrivelsen slik at det dekker punktene listet opp i vurderingen over*
- *tydeliggjøre at læringsutbytte svarer til et studium på mastergradsnivå, for eksempel ved å vise hvor det skal oppnås «avansert kunnskap, hvor studentene har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde, eller hvor det oppnås inngående kunnskap om...»*

Vurdering

Komiteen har etterspurt følgende punkter som gjelder studiets læringsutbyttebeskrivelser:

- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om etikk innen forskning: *besvart i kulepunkt 5 kunnskap*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om hva som fremmer læring i fagene: *besvart i kulepunkt 7 kunnskap*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer inngående kunnskap om læringsteori og barns og unges utvikling, danning og læring i ulike sosiale, flerspråklige og kulturelle kontekster: *besvart i kulepunkt 8 kunnskap*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, dette ser ut til å for eksempel være tema i emnet PEL 2: *besvart i kulepunkt 9 kunnskap*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, dette ser ut til å være tema i emnet samisk fag: *besvart i kulepunkt 10 kunnskap*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer ferdigheter rundt det å iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling: *besvart i kulepunkt 3 ferdighet*

- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer ferdigheter rundt det å kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser ved tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep: *besvart i kulepunkt 9 ferdighet*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer generell kompetanse rundt det å styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid: *besvart i kulepunkt 1 generell kompetanse*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer generell kompetanse rundt det å initiere og ivareta et godt skole-hjem samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet: *besvart i kulepunkt 2 generell kompetanse*
- Læringsutbytte som knyttes til eller inkluderer profesjonsfaglig digital kompetanse: *besvart i kulepunkt 4 Generell kompetanse*

Samisk høgskole har levert en sporet versjon av programplanen. I kursivert tekst over står det hvor læringsutbyttebeskrivelsene som manglet opprinnelig nå står i den reviderte programplanen.

Høgskolen har omformulert læringsutbytter og dermed tydeliggjort at studentene skal ha progresjon i sin kompetanseutvikling. Eksempler på læringsutbyttebeskrivelser som er endret er: *Kandidaten har avansert kunnskap i et undervisningsfag og fagets didaktikk* og *Kandidaten har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgave)*. Formuleringen på disse to overordnede kulepunktene i læringsutbyttebeskrivelsen er imidlertid lite spesifikk, og bør omformuleres. Se også vurderingen i 7-1- (1) om oversettelsen i Diploma Supplement.

I rammeplan som nylig ble fastsatt av KD ble det tatt inn et nytt punkt *Kandidaten har kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk* i § 2 Læringsutbytte under Generell kompetanse. Dette er ivare tatt av høgskolen i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. Det er imidlertid ikke klart hvordan det er ivare tatt i emnene, se vurdering av dette i 7-2 (3).

Studiets totale læringsutbyttebeskrivelse er i tråd med rammeplanen for samisk grunnskolelærerutdanning 5-10 samt Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for studier på andre syklus.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør:

- omformulere de to første kulepunktene i læringsutbyttebeskrivelsen under kunnskap slik at de blir mer spesifikke

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må:

- *oversette alle emnebeskrivelser til norsk eller engelsk, slik at sakkyndig komité kan gjøre en grundig vurdering av om innhold og oppbygging samsvarer med og er tilpasset studiets læringsutbyttebeskrivelser*

- *legge inn minst 15 studiepoengsemne i vitenskapsteori og metode, og i tillegg tydeligere vise hvordan metode integreres i de øvrige emnene i studiet*
- *tydeliggjøre i programplanen hva undervisningsfag 2 er*
- *tydeliggjøre læringsutbyttebeskrivelsene (læringsmål) for Pel 2, en del av dem står i nåværende versjon av emneplanen i parentes*
- *oppdatere emnebeskrivelsen for PEL 5 med beskrivelse av faglig innhold*
- *for masterfaget og Samisk foreta en del arbeid med å ferdigstille emneplanene, samt tydeliggjøre mastergradsnivået*
- *formulere faget Duodji slik at det stemmer med nivå 5 –10*
- *sende inn emnebeskrivelse for emnet Engelsk dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning*
- *utvide og tydeliggjøre beskrivelsen av hvordan samisk terminologi, samisk perspektiv og innhold blir inkludert i emnet Naturfag*
- *sende inn emnebeskrivelsen for emnet Svensk dersom dette skal være en del av høgskolens grunnskolelærerutdanning*
- *i emnet Kroppsøving påse at innholdet er tilpasset grunnskoleutdanning for trinn 5 –10*
- *i emnet Kristendom, religion, livssyn og etikk må læringsutbyttebeskrivelse oppdateres med kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, og det må gjøres rede for hva som er hovedspråk i undervisningen og hvordan litteraturlisten settes opp sammen med studentene*
- *gjøre bedre og tydelig rede for samarbeidet med UiT om engelskdidaktikk og matematikdidaktikk og Kunst og håndverk og Duodji. Dette samarbeidet må være mer forpliktende dersom det skal inngå i Samisk høgskoles grunnskolelærerutdanning*
- *gjøre rede for litteraturlisten i de aktuelle fagene som er etterspurt i vurderingene over*
- *gå gjennom alle emnebeskrivelser og omformulere læringsutbyttebeskrivelsene slik at det er mulig å identifisere hva som er kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse for hvert enkelt emne, og tydeliggjøre hvordan metode og vitenskapsteori er integrert i emnene*
- *redegjøre for samkjøring av GLU 1 –7 og 5 –10 og eventuelt andre studieprogram ved høgskolen – hvordan gjør utdanningene det og hvordan sikres læringsutbyttet*
- *vurdere valgfrie emner som skal inngå som sentral del i studiet og se dette i sammenheng med krav til fagmiljøet*
- *gjennomgå i sin helhet og rydde i programplanen og i emneplanene for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5 –10*

Vurdering

Så godt som alle emnebeskrivelser er nå oversatt til norsk, og det gjør at alle i komiteen nå kunne vurdere emneplanene.

Det foreligger ennå ingen retningslinjer for samisk GLU. Det er derfor ikke mulig å vurdere hvert enkelt emne på bakgrunn av slike retningslinjer. Vurderingen av emnene og emnenes læringsutbyttebeskrivelser er vurdert med utgangspunkt i rammeplanen og det som foreligger i program- og fagplanene til samisk grunnskolelærerutdanning. Vurderingen av om studiets overordnede læringsutbytte er oppfylt, må derfor skje gjennom å se om de enkelte emnene totalt sett oppfyller overordnet læringsutbytte. Høgskolen har ikke gjort direkte rede for dette. Høgskolen bør klargjøre dette, og gjerne vise det i tabellform.

Masterfaget, undervisningsfag 1- samisk

Masterfaget er *samisk*. *Samisk* er undervisningsfag 1 i samisk GLU 5–10. Studentene skriver mastergradsoppgave i undervisningsfag 1. Samisk GLU 5–10 har tema *Den forskende lærer* i fjerde og femte studieår. Femte studieår inneholder emnene PEL (10 studiepoeng) og samisk masteroppgave (50 studiepoeng). Komiteen mener at det nå kommer tydelig frem av planen hvordan de ulike emnene henger sammen med temaet *Den forskende lærer*.

Læringsutbyttebeskrivelsene for *samisk V5 SAM-1100, 2100, 3100, 3101 og 3201* må kompletteres. Emnenes læringsutbyttebeskrivelser bør gjennomgå. Flere av emnene har kun kunnskap og ferdigheter, og mangler generell kompetanse. Det bør fremgå tydelig hvilken kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse faget gir med henblikk på å oppnå de overordnede beskrevne læringsutbytter.

Masteroppgave

Når det gjelder masteroppgaven er det noe uklart om den må bygge på empiri eller kan være rent teoretisk. Høgskolen bør klargjøre dette og eventuelt argumentere for hvorfor en oppgave kan være rent teoretisk, om dette er intensjonen, når oppgaven skal være «profesjonsrettet og praksisorientert» i henhold til rammeplanen. Fordi GLU 5-10 er en profesjonsutdanning, bør høgskolen argumentere for hensikten med å åpne for rent teoretiske masteroppgaver.

Vitenskapsteori og Metode

Innen vitenskapsteori og metode er det opprettet et eget emne på 15 studiepoeng, *V5DIE-3100*, som er lagt til fjerde år i utdanningen. Skolen skriver at emnet skal *bidra til å gjennomføre studiets hovedprinsipper og mål og styrke kandidatenes forskningskompetanse, refleksjon og forskningsetisk bevissthet. Emnet omfatter urfolksfilosofi, ulike kunnskapstyper av betydning for samisk skoleutvikling. Innenfor vitenskapsteori presenteres ulike vitenskapsteoretiske posisjoner i pedagogikk. De sakkyndige finner emnet gjennomtenkt og mener emnet vil styrke kvaliteten på studiet. Læringsutbyttet som knyttes til å inkludere kunnskap om etikk innen forskning ivaretas blant annet i dette emnet.*

Komiteen finner også vitenskapsteori og metode integrert i flere av emnene, som i *PEL 1, PEL 2, PEL 3, PEL 5, samfunnsfag og samisk (V5SAM-1101, V5SAM-3101)*.

Undervisningsfag 2

Undervisningsfag 2 skal være på 60 studiepoeng. Det fremkommer nå tydeligere i studieplanen at studentene kan velge blant følgende undervisningsfag: *duodji, samfunnsfag, naturfag, matematikk, kroppsøving, kristendom, religion, livssyn og etikk, mat og helse og engelsk.*

Komiteen finner også vitenskapsteori integrert i flere av emnene, se vurdering av *vitenskapsteori og metode* over.

PEL 2

Emneplanen inneholder nå oppdatert læringsutbyttebeskrivelse og komiteen finner at dette emnet er på et faglig tilfredsstillende nivå. Et viktig tema i PEL 2 er barn i krise, og høgskolen bør i fagets læringsutbyttebeskrivelse synliggjøre det som gjelder vold og seksuelle overgrep.

PEL 5

Emneplanen inneholder beskrivelse av faglig innhold som komiteen mener er nå på et faglig tilfredsstillende nivå. Det er lagt inn to punkter til i beskrivelsen av faglig innhold som komiteen mener er svært relevant for PEL: *sentrale problemstillinger i pedagogisk, didaktisk og skoleutviklende forskning og lærerens rolle som forsker og utvikler av sin egne praksis.*

Duodji

Duodji er et valgfag i GLU 5-10 og kan velges som undervisningsfag 2 (duodji 1 og 2) eller undervisningsfag 3 (duodji 1). Det er en svakhet at læringsutbyttebeskrivelsene til duodji 1 og duodji 2 overlapper en del og ikke tydelig viser hvordan de bygger på hverandre. Nivået på duodji 1 med mange *kjenner til* i læringsutbyttebeskrivelsen kan aksepteres, men nivået for duodji 2 bør løftes for å vise at studentene skal oppnå mer avansert kompetanse.

For øvrig mener komiteen at emnet er tilstrekkelig bredt og har tilstrekkelig omfang. Emneplanen inneholder interessante perspektiver på håndverk, design og duodji og det er pensumlitteratur på samisk, norsk og engelsk.

Naturfag

Emneplanene viser at *naturfag 2* skal være bredere og grundigere enn *naturfag 1*. Den viser en viss progresjon fra *naturfag 1* til *naturfag 2*, men dette er ikke reflektert i læringsutbyttebeskrivelsene for emnene. Dette må bli tydeligere i emnenes læringsutbyttebeskrivelser. Komiteen kommenterte også litteraturvalget til *naturfag 1* og *naturfag 2*. Høgskolen bør utdype tilføyelsen av forskningsbasert og naturfagsdidaktisk litteratur. Dette bør relateres til de fagdidaktiske emnene, slik at det legges vekt på 1) elevenes naturfaglige språk og begrepsutvikling, 2) dialog i naturfaglige klasserom og 3) det praktisk-eksperimenterende, og undersøkelsesbasert arbeid i naturfag. Det vil også være relevant med fagdidaktisk litteratur som handler om 4) naturfaglige modeller/modellering og 5) overordnet om naturfaglig allmenndannelse.

Samfunnsfag

Litteraturlisten for samfunnsfag gir rom for fleksibilitet og justeres i samråd med studentene. Den har en bredde som kommer til å være til nytte for studentene i sin yrkesrolle som lærer. Litteraturlisten inkluderer verk på samisk, hvilket er viktig for å styrke bruken av samisk fagterminologi. Komiteen anser faget som tilfredsstillende.

Engelsk

Emnebeskrivelsen for *engelsk for GLU 5-10 trinn 5-10 (V5ENG-1540)* ble ettersendt. Emnebeskrivelsen er nokså likdan for 1-7. Innholdet i emnet er vidt og generelt, og noe mer konkretisering kunne vært en fordel. Når det gjelder pensum bør en del av det som er oppført som *additional literature* være obligatorisk. Den bør gjennomgås, da det inneholder formuleringer som gjelder for 1-7. Komiteen har også kommentarer til arbeidsmetode og vurderingsformen, jf. 7-2 (5).

Svensk

Emnebeskrivelse for *svensk V5RUO* er nå lagt inn i samisk GLU 5-10. *Svensk* kan tas som valgfag. Faglig innhold og litteraturlisten er tilfredsstillende.

Finsk

Læringsutbyttebeskrivelsene er inndelt i tre kategorier og de er relevante for faget. Emnet må inkludere dialektvariasjon i beskrivelsenene siden det er nevnt i emnets navn. Litteraturlisten har tilfredsstillende bredde og er dekkende for faget.

KRLE

Læringsutbyttebeskrivelsene i emnet *kristendom, religion, livssyn og etikk (VIKOOE-1140)* er nå oppdatert på en tilfredsstillende måte. Det er også gjort klart at samisk er hovedspråk. Dette er positivt. Det er likevel spørsmål knyttet til pensumlisten. I emneplanen vises det til en egen godkjent pensumliste som er på rundt 1600 sider. Pensum som ligger i selve emneplanen er ikke på 1600 sider og oppfattes som å være det tilleggspensumet det blir referert til i emneplanen. Det står også at pensumet på rundt 1600 sider reduseres sammen med studentene. Det er uklart hvordan de individuelle pensumlistene slik knyttes mot eksamen i emnet. Utydelig informasjon gjør det vanskelig for de sakkyndige å vurdere pensumets relevans og kvalitet. Samisk høgskole bør påse at det er riktig og tydelig informasjon om pensum i emneplanen for *KRLE*.

Kroppsøving

Emneplanene for *kroppsøving 1 og 2* er revidert og er tilpasset trinn 5–10. Nivået er tilfredsstillende.

Matematikk

Emneplan for *matematikk for GLU 5–10* er lagt ved og er et valgemne på 30 studiepoeng i studiet. Planen er tilfredsstillende.

Mat og helse

Emneplan for *samisk GLU 5–10* ble ettersendt. Den er nokså identisk med den for GLU 1–7, og man bør derfor redegjøre for hvordan nivået for GLU 5–10 sikres. Litteraturlisten inneholder tekster om samisk matkultur og samisk materiell.

Skolerelevante fag:

Ved Samisk høgskole tilbys det fag ved andre enheter, som kan velges som skolerelevant fag av studenter som går på samisk GLU. Disse ble ikke vurdert i forrige runde, og har derfor fått en grundigere vurdering her.

Duodji, joik og fortelling

Emnebeskrivelsen mangler i *samisk GLU 5–10*, og kan derfor ikke vurderes. Dersom dette emnet ikke er relevant for 5–10, må den også tas ut som skolerelevant fag i studieplanen.

Tradisjon, kreativitet og duodj

Beskrivelsen er kun på samisk. *Tradisjon, kreativitet og duodji* er på 30 studiepoeng delt i to emner på 15 studiepoeng: 1) *planlegging, kreativitet og duodji* og 2) *vedlikehold og revitalisering av tradisjonell duodji*. Undervisningsspråket er samisk og det er et krav for studentene som skal ta dette kurset at de behersker samisk. Undervisning er organisert både som klasseromsundervisning og nettundervisning. Læringsutbyttene legger vekt på praksis, som er relevant for emnet. Det er bare satt opp kulepunkter under *kunnskaper ferdigheter*. *Generell kompetanse* mangler og bør legges til. Komiteen anbefaler høgskolen å se på læringsutbyttebeskrivelsene for emnet på nytt og dele dem slik at verbet som brukes

stemmer med valgt læringsutbytte. Beskrivelsen av fag og pensum viser vitenskapelig tilknytting. Pensumlisten inneholder vitenskapelige tekster av faglig ansatte ved Samisk høyskole, og synliggjør FoU i faget ved institusjonen.

Tradisjonell kunnskap

Faget består av *tradisjonell kunnskap 1 og 2* (15 + 15 studiepoeng). *Tradisjonell kunnskap 1* inneholder teoretiske synpunkt til tradisjonell kunnskap og det handler også om metoder for dokumentering og formidling av tradisjonell kunnskap. Emne 2 handler om tradisjonell kunnskap som grunnlag for forvaltning av ressursene i nordiske områder. Læringsutbyttene er relevante men er ikke delt i tre kategorier, som i rammeplanen. Pensum er utarbeidet av faglærere. Litteraturlisten synes relevant og det finnes teoretiske materiale med urfolksperspektiv. Pensumlisten inneholder litteratur på engelsk, norsk og samisk. Den inneholder også litteratur som springer ut fra forskning ved Samisk høyskole.

Andrespråkspedagogikk og samisk

Emnet er på videreutdanningsnivå. Emnet er rettet mot allmennlærere eller faglærere, eller personer med tilsvarende bakgrunn og undervisningskompetanse. Undervisningsspråket er norsk. Kurset gir fordypning til andrespråkspedagogikk i forskning- og pedagogisk perspektiv.

Læringsutbyttebeskrivelsene viser at dette emnet egentlig er for lærere som underviser norsk i flerspråklig miljø (*Etter fullføring av kurset skal du kunne forstå ulike utfordringer som andrespråks elever møter når de lærer norsk som andrespråk*), der for eksempel samiske elever studerer norsk som andrespråk. Teoretisk og metodisk perspektiv sees i læringsutbyttebeskrivelsene og emnebeskrivelsen inneholder også forskjellige relevante temaer. Undervisningen er delvis samlingsbasert og delvis på nett, noe som gir mulighet til å ta del i undervisningen også fra andre steder enn Kautokeino. Vurdering av faget og arbeidet er beskrevet. Gruppearbeid er brukt både i samlinger og i nettundervisning. Fagbeskrivelsen er tydelig, men litteratur mangler. Høgskolen bør legge ved pensumliste og bør få frem i læringsutbyttebeskrivelsene at også andre språk enn norsk kan være det aktuelle andrespråket i fokus

Samisk litteratur 3

Det er ikke lagt ved emneplan for dette, og kan derfor ikke vurderes.

Sørsamisk semesteremne

Emnet er for studenter som behersker sørsamisk. Undervisningen er på sørsamisk. Målet med emnet er å kvalifisere studentene skriftlig og muntlig for videre studier på høyskole- og universitetsnivå der undervisningen foregår på sørsamisk. Litteraturen for emnet er satt opp, og emnets innhold er tydelig og lett å forstå. Læringsutbyttene er delt i tre og de er på linje med emnets innhold. Pensum er på ca. 1000 sider. Pensumlisten inneholder mest korte tekster på noen få sider. I hjelpemidler er to nettsider nevnt, men www.risten.no er ikke et aktivt nettsted per dags dato. Dato for referanse til Risten og Oahpa er fra 2013. Pensumlisten bør oppdateres.

Rein og reinen som ressurs, beite og gjeting: kunnskap om beiteplanter og beitetilgang.

Fagbeskrivelsen er kun på samisk. Faget er delt i to emner på 10 studiepoeng og det er mulig å ta det som del av bachelorstudier. I reindriftsstudier er dette emnet en obligatorisk del. Beskrivelsen av innholdet er kort og generell. Faget er delt i to emner: 1. *Kunnskap om beiteplanter og beitetilgang (BOA 102) 10 studiepoeng* og 2. *Kunnskap om jord og gjeting (BOA 103), 10 studiepoeng*. Begge har

egne læringsutbyttebeskrivelser, som viser at faget er tilknyttet naturfag. Læringsutbyttene i faget er relevante, men listen av læringsutbytter er kort og det er ingen læringsutbytte under kategorien *generell kompetanse*. Høgskolen bør vurdere om det er relevant at emnet har generell kompetanse. Pensumlisten viser litteratur kun til emne 2 (BOA 103).

Samkjøring med GLU 1-7

I tilsvaret fra Samisk høgskole gjør høgskolen rede for hvordan samkjøringen mellom GLU 1–7 og 5–10 er planlagt, målet er blant annet å sørge for at læringsutbyttet sikres. Flere emner har felles undervisning, for eksempel store deler av pedagogikkundervisningen med unntak av begynneropplæringen og andre aldersspesifikke tema. Også emner som handler om tekst- og sjangerlære og om forskningsmetode har felles undervisning. Sakkyndig komité synes planene er gjennomtenkte og godt funderte. Høgskolen bør likevel følge med på læringsmiljøet, særlig dersom det blir et studentantall i nederste del av det høgskolen ser for seg.

Valgfrie emner

Høgskolen har et bredt utvalg av valgemner, og har ikke kommentert spesielt hvilke valgfrie emner som skal inngå som sentral del i studiet og sett dette i sammenheng med krav til fagmiljøet. Noen av emnene, som i engelsk og kroppsøving, oppfyller ikke NOKUTs krav til blant annet fagmiljø, se vurderingen i 7-3 (1) og 7-3 (3). Høgskolen må vurdere om å ta ut disse emnene. Komiteen anbefaler høgskolen å sette en nedre grense for antall studenter for å starte et emne.

Samarbeid med UiT- Norges arktiske universitet

Høgskolen beskriver, og har lagt ved, en samarbeidsavtale med Universitet i Tromsø Norges arktiske universitet (UiT). Det gjelder for emnene engelsk, matematikk og kunst og håndverk og duodji. For kunst og håndverk og duodji gjelder det spesielt bidrag på duodji fra Samisk høgskole til UiT. Dette vil derfor ikke være omtalt nærmere her. Høgskolen har ikke tilstrekkelig kompetanse til å tilby matematikk og engelsk som masterfag. Slik de sakkyndige forstår det, kan studenter derfor søke om overføring til UiT og fullføre masterutdanningen sin der. Disse studentene vil i så fall ikke få en masterutdanning som oppfyller kravene i samisk rammeplan. Det er videre uklart hvilken samlet kompetanse studentene da vil få og dessuten hva som skal stå på disse studentenes vitnemål. Dette må høgskolen redegjøre for. Samisk høgskole bør utnytte den kompetansen som er hos UiT på en bedre måte, slik at man har mulighet til å tilby en bredere grunnskolelærerutdanning.

I fastsatt rammeplan under paragrafen om læringsutbytte har det blitt lagt inn et nytt punkt «kandidaten har kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk» under *generell kompetanse*. Dette har høgskolen lagt til som punkt i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. De sakkyndige finner imidlertid ingen beskrivelser av hvordan, og i hvilke emner, studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk. Høgskolen må redegjøre for dette.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- i emnet *finsk*: inkludere dialektvariasjon i læringsutbyttebeskrivelsen

- vise at progresjon fra *naturfag 1* til *naturfag 2* reflekteres i læringsutbyttebeskrivelsen for emnet
- vurdere om å ta ut noen av emnene
- når det gjelder samarbeidsavtalen med UiT: redegjøre for hvilken kompetanse studenter får og hva som vil stå på vitnemålet når studentene overføres til UiT
- redegjøre for hvordan og i hvilke emner studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk

Høgskolen bør:

- på en klar måte vise hvordan de enkelte emnene til sammen oppfyller studiets totale læringsutbytte, gjerne vist i en tabell
- gjennomgå emnenes læringsutbyttebeskrivelser slik at de har kategoriene *kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse*, og at det gjøres rede for der høgskolen mener det ikke er relevant å ha generell kompetanse
- klargjøre om masteroppgaven kan være rent teoretisk og argumentere for hvorfor det i tilfelle kan være slik
- i PEL: synliggjøre vold og seksuelle overgrep i læringsutbyttebeskrivelsen
- for *duodji 2*: løfte nivået slik at studentene skal oppnå mer avansert kompetanse
- i *naturfag*: utdype tilføyelsen av forskningsbasert og naturfagsdidaktisk litteratur, og at dette relateres til de fagdidaktiske emnene (se vurdering)
- for *engelsk*: konkretisere innholdet i emnet, vurdere om en del av litteraturen som er oppført som *additional literature* bør være obligatorisk, samt gjennomgå litteraturen slik at den har formuleringer som knyttes til GLU 5-10
- i emnet *kristendom, religion, livssyn og etikk*: klargjøre hva som er felles pensum og hvordan dette knyttes til eksamen, og tydeliggjøre dette for studentene i emneplanen for emnet
- vurdere en nedre grense for antall studenter for å starte et emne

§ 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må:

- beskrive hvordan skolen tilrettelegger for svært små studentgrupper og sørger for at grupper på få studenter får et godt læringsmiljø
- beskrive konkret hvordan nettundervisningen drives og den pedagogiske tanken bak dette, og at dette må gjøres gjennom konkrete planer som viser undervisnings- og veiledningsopplegget for studentene som går på samlings- og nettbasertstudium
- beskrive hvordan praksisveilederne understøttes slik at de kan bidra til hvordan studentene oppnår mastergradsnivå og kan anvende forskerblick på lærerarbeidet

Vurdering

Som vurdert i paragraf 7-2 (3) har Samisk høgskole gjort godt rede for hvordan små studentgrupper skal få et godt læringsmiljø. Dette ved samkjøring både mellom GLU 1–7 og 5–10, og også gjennom felles undervisning med andre emner fra andre studieprogram. Skolen legger også vekt på svært tett oppfølging av hver enkelt student. De sakkyndige synes skolen har en gjennomtenkt holdning til spørsmålet om læringsmiljøet i små studentgrupper.

I vedlegg 13 i sitt tilsvaer til sakkyndig komite gjør Samisk høgskole grundig rede for hvordan den har bygd opp erfaring med nettundervisning gjennom flere år. I dokumentet blir det også beskrevet hvordan de fleksible utdanningene på høgskolen foregår. Både verktøy og læringsaktiviteter blir beskrevet nøyre Sakkyndig komite merker seg at høgskolen planlegger å bygge en IT-enhet og berømmer initiativet til å intensivere støtten til vitenskapelige ansatte som skal utvikle og jobbe med nettbaserte studier.

Skolen har også målrettede planer for praksisveilederne. Fra høsten 2017 vil Samisk høgskole tilby praksislærere med fullført lærerutdanning muligheten å delta på høgskolens grunnskolelærerutdanninger, og slik regner høgskolen med at noen av praksislærerne vil ha tatt mastergrad til første gjennomføring av praksis i utdanningens fjerde år. Praksisveiledere tilbys også veiledningspedagogikk. Det er likevel uklart om dette kurset tar opp hvordan praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning kan veilede masterstudenter, dette må skolen gjøre rede for.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter

§ 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Høgskolen må:

- redegjøre for, og gjerne gi et eksempel på vurderingsverktøyet profesjonsmappen
- redegjøre for koblingen mellom de aktuelle eksamens- og vurderingsformer og hvordan de er egnet til å oppnå læringsutbytte for studiet

Vurdering

Høgskolen skriver at de har endret aktuelle eksamens- og vurderingsformer i de sentrale fagene og endret det slik at de blant annet tar hensyn til læringsutbytte, se *Eksamen og vurdering* i emnebeskrivelsene. Komiteen savner imidlertid en grundigere redegjørelse som viser koblingen av vurderingsformene med læringsutbyttebeskrivelsene. Komiteen har allikevel i stor nok grad for vurderingen kunne lese dette ut av emneplanene.

I faget *engelsk* reiser arbeidsmetodene i emnet et par spørsmål. At studenten skal skrive inntil 10 artikler virker mye. Det å oversette et dikt er også et høyt faglig krav på dette nivået. Muntlige ferdigheter blir lett marginalisert hvis arbeidskravene er skriftlige og 75 prosent av eksamenskarakteren er basert på skriftlige arbeider. Høgskolen bør derfor løfte fram den muntlige språkferdigheten både i arbeidskrav og i eksamen og vurdering.

Samisk høgskole har lagt til flere progresjonskrav på en måte som de sakkyndige ser på som gjennomtenkte og som kvalitetssikrer utdanningen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør:

- i emnet *engelsk*: løfte fram den muntlige språkferdigheten både i arbeidskrav og i eksamen og vurdering.

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Høgskolen må:

- *presisere hvilke ph.d.-studier utdanningen kvalifiserer for*

Vurdering

I sitt tilsvaer skriver høgskolen: «Utdanningen for 1.-7. trinn kvalifiserer for ph.d.-studier i pedagogikk eller samisk om de har tatt samisk 3 som valgfag. Utdanningen for 5.-10. trinn kvalifiserer for ph.d.-studier i samisk.». Sakkyndig komité er tilfreds med svaret fra høgskolen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

§ 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen må:

- *beskrive hvordan ulike emner gjennom studieløpet er knyttet til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid relevant for studiet*

Vurdering

Vedlegg 17 i Samisk høgskoles tilsvaer handler om koblingen mellom fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid og studentenes medvirkning i dette arbeidet. Det trekkes fram flere eksempler der studenter er med på FoU-arbeid eller der dette er planlagt. Blant annet vil skolen søke midler fra Norges Forskningsråd for et prosjekt rettet mot økologisk og kulturelt bærekraftig pedagogikk. I dette prosjektet er det planlagt studentinvolvering. Det vises også til et prosjekt med aksjonsforskning der studenter kan delta. Videre til et prosjekt innen samisk pedagogikk der studenters bacheloroppgaver kan bli tilknyttet. Høgskolen beskriver også flere prosjekter der studenter skal involveres. Sakkyndig komité vil berømme høgskolen for å satse på å inkludere studenter i planlagte og pågående prosjekter og vil sterkt råde skolen til å satse videre på dette og fortsette dette viktige arbeidet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Høgskolen må:

- *redegjøre for den samlede kompetansen som skal benyttes i studiet*
- *kvalitetssikre vedlagte oversikt over fagmiljøet og årsverk som inngår i GLU 5 –10*
- *utarbeide en plan for hvordan praksisveiledningen løftes til masternivå slik at den støtter opp under studentenes oppnåelse av dette nivået*
- *legge ved informasjon om undervisningsfag 2*
- *tydeliggjøre hvem som har kompetanse i samisk fagdidaktikk*
- *beskrive fagmiljøets konkrete pedagogiske kompetanse i bruk av IKT og hvordan det er planlagt at den skal styrkes framover*
- *for emnet svensk gjøre greie for kompetanse, erfaring og forskningstilknytning innen emnet*
- *legge ved utlysningstekst for stillinger som er lyst ut og som er relevante for studiet*

Vurdering

Studiet har totalt et fagmiljø på 9,8 årsverk (10,1 årsverk medregnet de som skal ansettes) som er tilknyttet samisk GLU 5–10.

Studiet har følgende sentrale deler bestående av undervisningsfag og masterfag: *Pedagogikk og elevkunnskap, samisk, matematikk, norsk, finsk, svensk, duodji, samfunnsfag, KRLE, naturfag, kroppsøving, joik, musikk og fortelling*, I tillegg er det følgende aktuelle skoler relevante fag, som også anses som sentrale deler av studiet: *duodji, joik og fortelling, tradisjon, kreativitet og duodji, tradisjonell kunnskap, andrespråkspedagogikk og samisk, samisk og litteratur 3, sørsamisk semesteremne eller to kurs på 30 studiepoeng totalt rein og reinen som ressurs og beite og gjeting: kunnskap om beiteplanter og beitetilgang* eller andre relevante kurs med 30 studiepoeng etter avtale.

Nedenfor er en gjennomgang av fagmiljøet for de sentrale fagene i studiet, jf. oppdatert tabell fra Samisk høgskole fra 4. januar 2017.

Pedagogikk og elevkunnskap

Innen PEL er det oppgitt en innsats på 2,6 årsverk som bidrar til GLU 5–10. Av personene som jobber innen pedagogikk er én professor II, én professor, tre førsteamanuenser og to høgskolelektorer. Tallet på årsverk er problematisk siden mange av de involverte deler sin innsats med andre emner. Én person er ført opp under IT-pedagogikk. Samlet sett mener de sakkyndige at miljøet har den kompetansen som kreves for å drive emnet.

Samisk

I faget samisk, inkludert samisk didaktikk, er det 3,7 årsverk satt av til GLU 5-10. Det er 10 personer som skal undervise i emnet, to professorer, fire førsteamanuenser, én førstelektor og tre høgskolelektorer. Tallet på årsverk er problematisk siden mange av de involverte deler sin innsats med andre emner, delvis med mange emner. Det er flere som er i hovedstilling ved høgskolen og som har førstestillingskompetanse. Det er også to med samisk didaktikk ved høgskolen, og en av dem er førstelektor og er tilknyttet GLU 5–10 i 0,5 årsverk.

Fagmiljøet som er relevant for fagene *PEL* og for *samisk* vurderes som tilfredsstillende.

Undervisningsfag 2 (60 sp) samt undervisningsfag 3 (30 sp):

Duodji

Fire faglig ansatte er tilknyttet dette emnet og utgjør 0,9 årsverk– én professor, én professor II og to høgskolelektorer. En kan vise til pedagogisk forskning i duodji. Fagmiljøet er relevant og vurderes som tilfredsstillende.

Samfunnsfag

En professor med samfunnsvitenskapelig bakgrunn bidrar med 0,2 årsverk. Det vises til FoU-arbeid som er relevant for studiet. Høgskolen viser til at de jobber med å styrke fagmiljøet med en full stilling på kort sikt. Det vil bidra til ytterligere 0,5 årsverk til emnet. Når høgskolen har ansatt førsteamanuensis i samfunnsfag som er i prosess, er dette tilfredsstillende.

Naturfag

Fagmiljøet består av én høgskolelektor og én professor. De bidrar til sammen med 0,6 årsverk. Høgskolelektoren underviser og utvikler naturfagemnet, men det foreligger ingen publikasjonsliste. Professoren synes å være kompetent i naturfag, og bidrar også til emnet *mat og helse*. Naturfagmiljøet er lite og ikke så sterk, men vurderes som tilstrekkelig for et lite miljø som Samisk høgskole har. I tillegg mener komiteen at i samisk perspektiv bør fagene *mat og helse*, *naturfag* og *reindrift* sees i sammenheng. Dette bør imidlertid på sikt styrkes, slik at FoU-arbeidet i faget blir ivaretatt.

Matematikk

For 5–10 er det kun én person som bidrar til dette faget. – én førsteamanuensis i 0,5 årsverk. Det er flere som på sikt vil være tilknyttet Samisk høgskole (lærermobilitet fra UiT), men det er usikkert om disse personene også vil bidra på GLU 5–10. Se også vurdering under om samarbeid med UiT, som viser at studenter har mulighet til å ta dette ved UiT. Fagmiljøet er tilfredsstillende, men høgskolen bør styrke dette på sikt.

Kroppsøving

En førsteamanuensis bidrar med 0,5 årsverk Det ble ettersendt vurdering av den ene fagpersonen i faget som inngår i studiet. Han er vurdert som førsteamanuensis. Det foreligger lite informasjon om han og hans forskning. Det vises til en artikkel, men det er ikke direkte relevant for kroppsøving. Kroppsøving på GLU 5–10 er et 60 studiepoeng undervisningsfag. Fagmiljøet er ikke tilfredsstillende.

KRLE

Fagmiljøet består av én professor og én høyskolelektor. De bidrar til sammen med 0,7 årsverk i GLU 5–10. Høyskolelektoren er også doktorgradsstudent innen fagområdet *Religious studies* og har relevant fagbakgrunn. Professoren har ikke bakgrunn i religionsvitenskap, men har dr.art. i filosofi. Det foreligger ingen publikasjonsliste, men hans oppgaver er relatert til *KRLE*. Det ser ut som urfolksmetodologi og samfunnsfag er hans sentrale fagområder. Han har publisert i *Sámi dieđalaš áigečala*, som er en vitenskapelig journal. Det er ikke noe sterk fagmiljø i dag, men det vurderes som tilstrekkelig relevant. Høyskolen har en god forutsetning for å styrke fagmiljøet på kort sikt da det ser ut til at høyskolelektoren skal disputere innen kort tid.

Engelsk

I dette faget er det for 5–10 lagt inn en ressurs på 0,1 årsverk fra en førsteamanuensis betegnet som «læremobilitet fra UiT». Det er lite informasjon om personen. Det foreligger kun en intensjonsavtale. Dette er ikke tilstrekkelig dersom det skal være en del av samisk GLU, se også 7-2 (3) om samarbeid med UiT. Se også vurderingen av fagmiljøet i 7-3 (3).

Mat og helse

Én professor inngår i faget. Professoren har relevant fagbakgrunn, men inngår kun med 0,1 årsverk. I tillegg inngår én høyskolelektor og én førsteamanuensis i emnet, men det er ikke gjort rede for relevansen for deres fagbakgrunn og det foreligger ikke informasjon om det i CV eller i form av publikasjonsliste. Mat og helse, naturfag og tradisjonell kunnskap ser ut til å være sammenkoblet som forskningsprosjekt. Om man ser disse i sammenheng blir det samlede fagmiljøet ganske sterk. Komiteen vurderer dette som tilstrekkelig.

Norsk

Fagmiljøet består av to professorer. Til sammen bidrar de med ett årsverk i studiet. De har begge relevant fagbakgrunn. Den didaktisk kompetansen bør styrkes.

Finsk

Fagmiljøet vil bestå av en professor og en professor 2, som til sammen vil bidra med 0,5 årsverk i GLU 5–10. Professoren i II-stilling vil bli ansatt når studiet er akkreditert. Fagmiljøet vil være tilfredsstillende når professor II med finsk didaktisk kompetanse er ansatt.

Svensk

Fagmiljøet vil bestå av én dosent og én professor II, som til sammen vil bidra med 0,5 årsverk i GLU 5-10. Når professor II i svensk og didaktikk (fra Umeå universitet) er blitt ansatt, vil det samlede fagmiljøet være tilfredsstillende.

Skolerelevante fag

For følgende emner innen skolerelevante fag er det opplyst hvilken avdeling som står ansvarlig for emnene, og hvem som har ansvar for selve emnene:

Tradisjon, kreativitet og duodji – emnet ledes av én professor

Tradisjonell kunnskap- to professorer leder emnet

Andrespråkspedagogikk og samisk – tre professorer leder emnet

Samisk og litteratur 3 –én professor leder emnet

Sørsamisk semesteremne –én professor leder emnet

Rein og reinen som ressurs - én professor leder emnet

Beite og gjeting: kunnskap om beiteplanter og beitetilgang -én professor leder emnet

Fagmiljøet som bidrar til de skolerrelevante fagene er alle ansatte ved Samisk høgskole, og vurderes som tilfredsstillende.

Høgskolen oppfyller ikke kravet på følgende emner: *engelsk og kroppsøving*

For flere av emnene kan NOKUT akkreditere studiet når det foreligger underskrevne avtaler om ansettelse med de aktuelle fagpersonene som i dag inngår kun som intensjonsavtaler. Det gjelder emnene *finsk, svensk og samfunnsfag*.

Som beskrevet i paragraf 7-2 (4) har Samisk høgskole planer for hvordan praksisveiledningen skal løftes til masternivå blant annet ved å tilby praksislærere plass på masterutdanningen. Planene er gode selv om det er avhengig av at noen av veilederne faktisk tar masterutdanning. Sakkyndig komité ber høgskolen om å følge nøye med på om noen benytter seg av tilbudet. I tilfelle ikke, må høgskolen tenke gjennom dette spørsmålet på nytt og komme med nye initiativ. Praksisveiledere tilbys også veiledningspedagogikk. Det er likevel uklart om dette kurset tar opp hvordan praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning kan veilede masterstudenter, dette må skolen gjøre rede for.

Når det gjelder stabens pedagogiske kompetanse i bruk av IKT virker den, etter gjennomgang av tabellene med oversikt over fagansattes kompetanse, ujevnt fordelt og til dels svak hos enkelte. I vedlegg 13 beskrives institusjonens forutsetninger for å drive studentaktiv læring og nettbaserte utdanninger som god. Høgskolen viser til erfaring med nettbaserte utdanninger, men skriver også: *For å få en ytterligere forbedring, er det foreslått at det opprettes et eget enhet eller avdeling som skal ha ansvar for IT og fleksible utdanning. Videre er det foreslått at man starter arbeidet med å utvikle ny strategiplan for fleksible utdanninger og ny kompetansehevsingsplan.* Høgskolen var bedt om å beskrive stabens pedagogiske kompetanse i bruk av IKT og hvordan det er planlagt at den skal styrkes framover. Det er ikke gjort eksplisitt. I kommentar til sakkyndig komité skriver imidlertid høgskolen at de har prioritert kompetanseheving for fagmiljøet og administrasjonen, og har satt i gang mange tiltak som skal støtte opp om dette. *Høgskole viser til strategiplanen som på strateginivå skal styrke og implementere kravene i rammeplanen for samisk grunnskolelærerutdanning. (s. 1)*

Beskrivelsen er generell. De sakkyndige ber Samisk høgskole presisere hvordan institusjonen skal sikre at de som driver nettbasert utdanning har tilstrekkelig IKT-pedagogisk kompetanse til å gjøre dette på en god måte.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- ha et tilstrekkelig fagmiljø med relevant kompetanse på plass for alle fag som inngår i studiet, og de skal være ansatt på akkrediteringstidspunkt
- gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter
- ta ut emner som har svakt fagmiljø slik at den ikke tilbys som undervisningsfag
- lage en liste over hvem som skal drive nettbasert undervisning og gjøre rede for når de som ev. mangler digital kompetanse skal ta innføringskurset som høgskolen beskriver

Høgskolen bør:

- følge med på om noen praksisveiledere selv tar masterutdanning, i tilfelle ikke, komme med andre initiativ for å heve praksisveiledningen til masternivå

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Høgskolen må:

- legge ved oppdatert CV for alle som bidrar i studiet med 0,1 årsverk og mer
- oppdatere og kommentere tabellen i rapporten (se del 5 Vedlegg), slik at komiteen får presis informasjon og god oversikt over fagmiljøet. Det skal inneholde de faglig ansatte per dags dato.
- oppgi hvilke sentrale deler det er i mastergradsstudiet GLU 5 –10, samt vise at kravet at «minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet»

Vurdering

Det er totalt 9,8 årsverk (10,1 årsverk medregnet de som ennå ikke er ansatt) som er tilknyttet studiet. De fleste er i hovedstilling ved institusjonen. Det er 6,5 årsverk førstestillingskompetanse (6,8 årsverk medregnet de som ennå ikke er ansatt). Andel førstestillingskompetanse er 67 prosent. Det er 2,2 årsverk professorkompetanse (2,3 årsverk medregnet de som ennå ikke er ansatt). Andel professorkompetanse er 22 prosent. For det samlede fagmiljøet i studiet er de kvantitative kravene oppfylt.

Høgskolen har ikke kommentert spesielt hvilke sentrale deler som inngår i studiet og sett dette i sammenheng med krav til fagmiljøet. Vi tar derfor utgangspunkt i NOKUTs veiledning: «for kravene

om hovedstilling og førstestillingskompetanse i sentrale deler av faget bør institusjonene ta høyde for at de sakkyndige komiteene vil etterspørre personer med minst førstestillingskompetanse innenfor undervisningsfag og skolerrelevant fag.» Sett fra dette er også alle undervisningsfag samt valgfagene som kan velges som undervisningsfag sentrale deler i studiet. Krav om hovedstilling og førstestillingskompetanse må derfor være oppfylt for disse fagene.

Videre vises det til samme dokument om at 10/40-kravet gjelder for masterfaget. For masterfaget *samisk* er det 3,7 årsverk. Andel førstestillingskompetanse er 73 prosent. Andel professorkompetanse er 27 prosent. Kriteriet er oppfylt for masterfaget *samisk*.

Ut fra forståelsen over har studiet følgende sentrale fag i studiet: Pedagogikk og elevkunnskap, samisk, matematikk, norsk, finsk, svensk, engelsk, duodji, samfunnsfag, KRLE, mat og helse, naturfag, kroppsøving, joik, musikk og fortelling, andrespråkspedagogikk og samisk, rein og reinen som ressurs og sør-samisk semesteremne.

I pedagogikk er det flere med førstestillingskompetanse og som er i hovedstilling ved Samisk høyskole. I IT-pedagogikk er det en som er førsteamanuensis og er i hovedstilling. På dette punktet er kriteriet oppfylt.

Nedenfor vurderes hvordan det enkelte undervisningsfag og skolerrelevant fag, som er sentrale deler i studiet, oppfyller kravet til fagmiljøet om hovedstilling ved institusjonen og at de har førstestillingskompetanse.

Kravet om hovedstilling og førstekompetanse i de sentrale deler i studiet:

Obligatoriske fag	Førstestillingskompetanse i hovedstilling	Kommentar
Pedagogikk og elevkunnskap	Ja	I emnet er det flere med professor- og førstestillingskompetanse blant underviserne. Det er også en rekke som har hovedstilling på Samisk høyskole.
Undervisningsfag 1 og masterfag (samisk)	Ja	I emnet er det flere med professor- og førstestillingskompetanse blant underviserne. Det er også en rekke som har hovedstilling på Samisk høyskole.
Undervisningsfag 2/3		
Matematikk	Ja	I matematikk er det en førsteamanuensis som er i hovedstilling ved institusjonen
Norsk	Ja	I norsk er det både en professor og dosent som underviser i emnet. Begge har hovedstilling ved institusjonen.
Finsk	Ja	I finsk er det en førsteamanuensis i emnet, og som er i hovedstilling ved institusjonen.

Svensk	Nei	I svensk er det en dosent i hovedstilling ved institusjonen – men det er tvil om kompetansen.
KRLE	Ja	I KRLE er en professor involvert i undervisningen, han har hovedstilling ved institusjonen.
Naturfag	Ja	I naturfag skal en professor undervise, han har hovedstilling ved institusjonen.
Kroppsøving	Ja	I kroppsøving er den som er ansvarlig for emnet førsteamanuensis og har hovedstilling ved Samisk høgskole.
Engelsk	Nei	I engelsk er bare en person oppført under fagmiljøet i emnet. Vedkommende er førsteamanuensis, men har ikke hovedstilling ved Samisk høgskole. I dette emnet fyller ikke høyskolen kravet til fagmiljøet.
Samfunnsfag	Ja	Innen samfunnsfag er det en professor i hovedstilling ved institusjonen.
Duodji 1 og 2	Ja	I duodji er det en professor i hovedstilling ved institusjonen.
Mat og helse	Ja	I dette emnet er en av underviserne professor og har hovedstilling ved institusjonen.
Skolerelevante fag		
Tradisjon, kreativitet og duodji	Ja	
Tradisjonell kunnskap	Ja	
Andrespråkspedagogikk	Ja	
Samisk og samisk litteratur	Ja	
Sør-samisk	Ja	
Rein og reinen som ressurs og beite og gjeting:...	Ja	

Kravet om hovedstilling og førstestillingskompetanse i de sentrale deler i studiet er ikke oppfylt for emnet *engelsk*. Det er tvil om dette er oppfylt for emnet *svensk*, slik at høgskolen må redegjøre bedre for den faglige kompetansen i svensk til den ansatte som er i hovedstilling. Komiteen har godkjent dette for emnet *finsk*, men anbefaler høgskolen å følge opp dette slik at kompetansen i *finsk* er tydelig på plass. Kravet om hovedstilling og førstestillingskompetanse må være oppfylt for alle sentrale deler som inngår i studiet. Høgskolen skal kunne dokumentere dette ved et tilsyn av studiet.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- sikre at det er ansatte i emnene *engelsk* og *svensk* slik at minst en person har hovedstilling på institusjonen og har førstestillingskompetanse

Høgskolen bør:

- følge opp slik at kompetansen i *finsk* er tydelig blant de med førstestillingskompetanse og som er i hovedstilling ved høgskolen

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Høgskolen må:

- *redegjøre for hvordan forskningsmiljøet og forskningstilknytningen vil bli styrket på kort sikt og på lang sikt*
- *tydeliggjøre fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid i masterfaget og de sentrale undervisningsfag*
- *styrke og synliggjøre fagmiljøets forskning på fagdidaktiske problemstillinger, særlig i studiets mest sentrale fag*

Vurdering

Det er aktuelle dokumenter i vedlegg 7 med oversikt over publikasjoner samt vedlegg 6 med CVer. Det er imidlertid ikke lagt ved CV og publikasjonslister til alle i fagmiljøet som bidrar i studiet.

Sentrale undervisningsfag og masterfaget samisk er dekket med relevant fagmiljø som har FoU på tilstrekkelig høyt nivå. Pedagogikk og elevkunnskap, samisk inkludert samisk fagdidaktikk, duodji er

det dokumentert relevant FoU på et tilfredsstillende nivå. Samisk perspektiv i FoU er synlig og det er integrert i andre fag. Det gjelder blant annet for samfunnsfag, språkfagene, mat og helse og PEL.

Komiteen har etterspurt forskning på didaktiske problemstillinger. Høgskolen har vist til FoU i samisk didaktikk, samisk matematikk og didaktikk og duodji. I noen fag fremkommer dette ikke tydelig eller at det mangler. Det gjelder samfunnsfag, norsk, naturfag, mat og helse, KRLE, kroppsøving, jojk og musikk.

For fagene finsk, svensk og engelsk vil denne kompetansen være på plass når avtalene om ansettelse blir gjennomført og underskrevet. For kroppsøving finnes det vesentlige mangler.

I den oppsummerende vurderingen av dette punktet legger komiteen vekt på at grunnskolelærerutdanningene akkrediteres som hele studium og ikke som flere enkeltstående mastergrader innen ulike fagdisipliner. Selv om det er et definert masterfag i utdanningen er det likevel helheten i et integrert masterstudium som vurderes. Det er derfor viktig å finne en balanse mellom å stille høye krav, men samtidig ikke stille så høye krav at de vanskelig kan oppfylles innenfor en lærerutdanning som ikke bare har fokus på fagdisiplinene, men også på pedagogikk, didaktikk og praksisutøving. Samisk høgskole er en liten, men viktig, institusjon og flere av fagene må sees i sammenheng med hverandre og også sees i kontekst av urfolksmetoder og urfolksperspektiv. Dette gjelder også for FoU-aktiviteten.

Høgskolen har siden sist opprettet en del avtaler med flere professorer og førsteamanuensere fra andre universiteter, slik at det vil inngå flere forskere i fagmiljøet på kort sikt. Ansettelseskontrakt med disse fagpersonene blir underskrevet dersom og når studiet blir akkreditert. Disse vil bidra med FoU på høyt nivå.

Samlet sett bedømmer komiteen i lys av dette at fagmiljøet har en tilfredsstillende FoU-aktivitet. Men høgskolen bør likevel ha en god strategisk plan for å øke FoU-aktiviteten innen samisk grunnskolelærerutdanning. Planen må ha særlig omtanke for fagdidaktisk forskning. Dette er et tema høgskolen må forvente kommer opp i det varslede tilsynet i 2019.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør

- ha en god strategisk plan for å øke FOU-aktiviteten innen Samisk grunnskolelærerutdanning og som også inkluderer fagdidaktisk forskning knyttet til de sentrale fag som inngår i studiet

7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

- *Utarbeide en plan for hvordan praksisveiledningen løftes til masternivå slik at den støtter opp under studentenes oppnåelse av dette nivået.*

Vurdering

Som beskrevet i paragraf 7-2 (4) har Samisk høgskole planer for hvordan praksisveiledningen skal løftes til masternivå blant annet ved å tilby praksislærere plass på egen grunnskolelærerutdanninger. Planene er gode selv om det er avhengig av at noen av praksisveilederne faktisk tar masterutdanning. Sakkyndig komité ber høgskolen om å følge nøye med på om noen benytter seg av tilbudet. I tilfelle ikke, må høgskolen tenke gjennom dette spørsmålet på nytt og komme med nye initiativ. Praksisveiledere tilbys også veiledningspedagogikk. Det er likevel uklart om dette kurset tar opp hvordan praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning kan veilede masterstudenter, dette må skolen gjøre rede for.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må:

- gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter

Høgskolen bør:

- følge med på om noen praksisveiledere selv tar masterutdanning og i tilfelle ikke komme med andre initiativ for å heve praksisveiledningen til masternivå

Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Samisk grunnskolelærerutdanning 5-10 ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- § 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.
- § 7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- gjøre rede for hvordan kravet om at *kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget* er oppfylt
- i emnet *finsk*: inkludere dialektvariasjon i læringsutbyttebeskrivelsen
- vise at progresjon fra *naturfag 1* til *naturfag 2* reflekteres i læringsutbyttebeskrivelsen for emnet
- vurdere om å ta ut noen av emnene
- når det gjelder samarbeidsavtalen med UiT: redegjøre for hvilken kompetanse studenter får og hva som vil stå på vitnemålet når studentene overføres til UiT
- redegjøre for hvordan og i hvilke emner studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk
- gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter
- ha et tilstrekkelig fagmiljø med relevant kompetanse på plass for alle fag som inngår i studiet, og de skal være ansatt på akkrediteringstidspunkt
- ta ut emner som har svakt fagmiljø slik at disse ikke tilbys som undervisningsfag
- lage en liste over hvem som skal drive nettbasert undervisning og gjøre rede for når de som ev. mangler digital kompetanse skal ta innføringskurset som høgskolen beskriver
- sikre at det er ansatte i emnene *engelsk* og *svensk* slik at minst en person har hovedstilling på institusjonen og har førstestillingskompetanse

Videre har komiteen gitt følgende råd for videre utvikling

- omformulere oversettelsen av de to første punktene i læringsutbyttebeskrivelsen under kunnskap, slik at det blir mer spesifikt
- få inn *stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling* under generell kompetanse, første punkt, i samsvar med programplanen for studiet.
- omformulere de to første kulepunktene i læringsutbyttebeskrivelsen under kunnskap slik at de blir mer spesifikke
- på en klar måte vise hvordan de enkelte emnene til sammen oppfyller studiets totale læringsutbytte, gjerne vist i en tabell
- gjennomgå emnenes læringsutbyttebeskrivelser slik at de har kategoriene *kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse*, og at det gjøres rede for der høgskolen mener det ikke er relevant å ha generell kompetanse
- klargjøre om masteroppgaven kan være rent teoretisk og argumentere for hvorfor det i tilfelle kan være slik
- i PEL: synliggjøre vold og seksuelle overgrep i læringsutbyttebeskrivelsen
- for *duodji 2*: løfte nivået slik at studentene skal oppnå mer avansert kompetanse

- i *naturfag*: utdype tilføyelsen av forskningsbasert og naturfagsdidaktisk litteratur, og at dette relateres til de fagdidaktiske emnene (se vurdering)
- for *engelsk*: konkretisere innholdet i emnet, vurdere om en del av litteraturen som er oppført som *additional literature* bør være obligatorisk, samt gjennomgå litteraturen slik at den har formuleringer som knyttes til GLU 5-10
- i emnet *kristendom, religion, livssyn og etikk*: klargjøre hva som er felles pensum og hvordan dette knyttes til eksamen, og tydeliggjøre dette for studentene i emneplanen for emnet
- vurdere en nedre grense for antall studenter for å starte et emne
- i emnet *engelsk*: løfte fram den muntlige språkferdigheten både i arbeidskrav og i eksamen og vurdering
- følge med på om noen praksisveiledere selv tar masterutdanning, i tilfelle ikke, komme med andre initiativ for å heve praksisveiledningen til masternivå
- følge opp slik at kompetansen i *finsk* er tydelig blant de med førstestillingskompetanse og som er i hovedstilling ved høgskolen
- ha en god strategisk plan for å øke FOU-aktiviteten innen Samisk grunnskolelærerutdanning og som også inkluderer fagdidaktisk forskning knyttet til de sentrale fag som inngår i studiet
- følge med på om noen praksisveiledere selv tar masterutdanning og i tilfelle ikke komme med andre initiativ for å heve praksisveiledningen til masternivå

7 Supplerende informasjon

Supplerende informasjon ble mottatt 27. mars. Innsendt redegjørelse er limt inn her, men den er noe justert. Der de faglig ansatte står med fullt navn i redegjørelsen fra høgskolen, er teksten endret slik at de ikke er omtalt spesifikt med navn i denne rapporten.

Sámi allaskuvla (SA) kommenterer og utfyller her punktene i den rekkefølgen de kommer fram i rapporten. Høgskolen har gjort endringer i programplanen og legger ved revidert versjon (vedlegg 1). SA takker komitéen for forslag til forbedring som kommer frem i bør-punktene. SA tar disse til etterretning i videre utvikling av mastergradsprogrammet, men kommenterer disse bare kort i tilsvaret.

1. Gjøre rede for hvordan kravet om at kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap er oppfylt.

SA har endret studieplanen for å oppfylle kravene. Kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap slik at emnet har studieenheter på den følgende måte presentert i tabellen nedenfor. Emneplanen i PEL inkluderer samiske og multikulturelle perspektiver.

STUDIEÅR	INNHold I EMNEPLAN
I første år (tilsvarende 3 stp.)	Ulike elever på 5.-10. trinn og elever i forskjellige livssituasjoner. Samisk religion og livssyn før og nå.
I andre år (tilsvarende 3 stp.)	Elever i ulike livssituasjoner: Sosialt, kulturelt, språklig og individuelt forskjellige elever, barn i krise, spesialpedagogiske tiltak. Forskjellige foretelser, f.eks. ulike elever i en

	<p><i>gruppe, barn og ungdom i sosial interaksjon, mobbing, skoletrivsel, samarbeid mellom hjem og skole.</i></p> <p><i>Barn, ungdom og velferd.</i></p> <p><i>Allsamisk perspektiv.</i></p>
<p><i>I tredje år (tilsvare 3 stp.)</i></p>	<p><i>Flerkulturellhet og samfunnsendringer i lys av pedagogikk</i></p> <p><i>Didaktikk og planlegging av undervisningen: Elevsentrert pedagogikk: å se elevene som fungerende ansvarstakere og medvirkere, estetiske og kreative læringsressurser og fenomener i undervisningen</i></p> <p><i>Forskjellige religioner og livssyn</i></p>
<p><i>I fjerde år (tilsvare 3 stp.)</i></p>	<p><i>Lærerprofesjon og yrkesetikk: Etisk og inkluderende lærer i en skole og samfunn i endring</i></p>
<p><i>I femte år (tilsvare 3 stp.)</i></p>	<p><i>Lærerens rolle som forsker og kritisk utvikler av sine egne praksis</i></p>

2. I emnet finsk: inkludere dialektvariasjon i læringsutbyttebeskrivelsen.

Emneplan i finsk er endret og inkluderer nå dialektvariasjon i læringsutbyttebeskrivelsen (vedlegg 2).

3. Vise at progresjon fra naturfag 1 til naturfag 2 reflekteres i læringsutbyttebeskrivelsen for emnet.

Emneplanene i naturfag 1 og 2 er redigert for å vise progresjon i læringsutbyttebeskrivelsene (Vedlegg 2).

4. Vurdere om å ta ut noen av emnene.

SA har revidert programplanen og tatt ut emnet engelsk da høgskolen ser at den ikke har kompetanse i dette faget på nåværende tidspunkt. SA tar sikte på å bygge kompetanse innen dette faget slik at det kan innlemmes i GLU ved et senere tidspunkt, gjennom ny søknad.

Høgskolen ønsker å styrke kompetansen i faget engelsk internt da høgskolen ser at dette er et fag som er prioritert nasjonalt og fordi det er et stort behov for utdannede engelsklærere i samiske grunnskoler. SA bygger et samarbeid med UiT for på best mulig måte å ivareta behov for faglig kompetanse slik at studentene får mulighet til å ta opp emner der SA ikke har kompetanse i per dags dato.

Når det gjelder kroppsøving så legger SA ved oppdatert publikasjonsliste for førsteamanuensis i kroppsøving som viser vedkommendes publikasjoner innen emnet og en liste over artikler som er sendt til fagfellevurdering (vedlegg 3 og 4).

SA har også endret studieplanen slik at antall valgfrie emner er redusert. SA har tatt ut engelsk, og disse skolerrelevante fagene: tradisjon, kreativitet og duodji, tradisjonell kunnskap, andrespråkspedagogikk og samisk, samisk og litteratur 3 og sørsamisk semesteremne. Dette er emner som tilbys ved SA, men som ikke er tilpasset lærerutdanning. Høgskolen har derfor besluttet å ta disse emnene ut av studieplanen for lærerutdanningene (vedlegg 2). I tillegg til obligatorisk del tilbyr SA disse valgfrie emnene: KRLE, kroppsøving, duodji, matematikk, mat og helse, estetisk fagpakke duodji, joik og fortelling (navnet på emnet er redigert i vedlegg 2), naturfag, norsk, finsk, svensk og samfunnsfag.

SA har god erfaring og praksis med å tilby studentene et bredt utvalg av valgfag. Løsningen høgskolen har brukt, og som SA ønsker å videreføre, er at høgskolen ikke tilbyr alle fag samtidig, og ikke tilbyr enkeltfag til enkeltstudenter. SA har et årlig opptak på 6-15 studenter, og disse deles da erfaringsvis i to valgfaggrupper. Denne løsningen forutsetter at studentene seg imellom også blir enig om hvilke valgfag de ønsker skal igangsettes. SA vil ikke sette i gang fag som har færre enn fire studenter for å sikre et godt læringsmiljø.

5. Når det gjelder samarbeidsavtalen med UiT: redegjøre for hvilken kompetanse studenter får og hva som vil stå på vitnemålet når studentene overføres til UiT.

Samarbeidsavtalen med UiT har som formål å sikre studentenes mulighet til å overføres til UiT etter 3. år hvis studentene ønsker å skrive masteroppgaven innen emner som SA ikke tilbyr som masterfag.

I slike tilfeller vil endelig vitnemål utstedes av UiT.

6. Redegjøre for hvordan og i hvilke emner studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk.

SA har gjort en evaluering sammen med fagmiljøet og besluttet at fjernundervisningsdidaktikk vil bli vektlagt i emnene pedagogikk og elevkunnskap og samisk da disse er de sentrale emnene i studiet der fjernundervisningsdidaktikk best kan integreres. Disse emneplanene er redigert (vedlegg 2). SA ser at fjernundervisningsdidaktikk berører alle emnene i programmet, men det er inne disse to emnene det blir satt av mest undervisningstid til fjernundervisningsdidaktikk. Likevel er IKT omtalt i de fleste emneplanene. Opplæring i fjernundervisning vil berøre både de teoretiske utgangspunktene i feltet, og opplæring i didaktikk gjennom innholdet i praksisopplæringen.

Under oppstartsuka vil studentene få opplæring i bruk av digigiisa. Videre vil faglærere i felleskap og individuelt planlegge egen undervisning i IKT-pedagogikk som passer inn i de enkelte emnene. De har tilgang til å anvende flipped classroom og andre nettundervisningsmetoder gjennom å tilgjengeliggjøre video, powerpoint eller lydopptak til studentene. Videre åpnes det for mulighet til å gjennomføre synkronundervisning via Skype eller Adobe Connect. I tillegg vil man kunne anvende telefonbaserte løsninger, slik som samtaler, sms og liknende. SA viser til tidligere erfaring hvor høgskolen har lyktes godt i fjernundervisning, og blitt belønnet med pris i nettundervisning (Årets nettlærer - NN, 2010). SA har fått tildelt prosjektmidler for 2017/18 til utvikling av IKT-undervisning i lærerutdanningen fra Norgesuniversitetet, ledet av førsteamanuensis NN med høgskolelektor NN som IKT-sakkyndig.

7. Gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter.

SA utreder snarest praksisveiledernes kompetansebyggingsbehov og tilbyr tilleggsutdanning til de som trenger det. SA tar kontakt med alle praksisskoler og besøker praksisveiledere for å informere om, og tilbyr alle, muligheten til å ta mastergrad i grunnskolelærerutdanning. I tillegg ser SA allerede nå at tilleggsutdanningsbehovet til praksisveilederne innebærer behov for å øke kompetansen innen veiledningspedagogikk og IKT-pedagogikk. SA tilbyr alle nye praksisveiledere kurs i veiledningspedagogikk og i tillegg holdes det fagdager i forkant av praksisperioder hvor praksisveiledningens teoretiske og praktiske sider utdypes gjennom seminarer. SA har med andre ord allerede tilbud for å styrke kompetansen hos praksisveiledere. Videre utreder SA mulighetene for å tilby fleksibel utdanning til lærere som vil ta tilleggsutdanning.

På bakgrunn av grundig intern diskusjon og erfaring ser SA at dette er en utfordring, men at det ikke ligger til hinder for praksisperiodene i de første tre årene av samisk grunnskolelærerutdanning. For disse periodene vurderer høgskolen dagens kompetansenivå hos høgskolens praksisveiledere som foreløpig tilstrekkelig. I årene 4-5 av grunnskolelærerutdanningen er det et absolutt behov for styrking av praksisveilederes kompetansenivå. SA vil gjennom mastergradsutdanningen vektlegge forskningsbasert lærerutdanning. SA vil styrke kompetansen hos nåværende praksisveiledere slik at disse forberedes til å veilede studenter på mastergradsnivå, ved å oppmuntre disse til å gjennomføre egen mastergradsutdanning. SA søker å rekruttere nye praksisveiledere som har mastergradsutdanning og vil tilby studenter å gjennomføre praksisperioder hos disse. I Nord-Norge finnes det ikke på nåværende tidspunkt mange som har oppnådd mastergrad, men SA ser at dette kommer til å endres på sikt. Likevel er det viktig at SA tilbyr praksisveiledere tilleggsutdanning i veiledningspedagogikk nå når masterutdanningene påbegynnes slik at praksisveiledere er forberedt på å møte nye utfordringer og krav.

På den andre siden finnes det skoler i Finland og Sverige hvor en større del av lærerstaben har mastergradsutdanning, og det er disse høgskolen i større grad må bruke som praksisskoler i begynnelsesfasen inntil nordnorske praksisveiledere har hatt anledning til å styrke sin egen kompetanse. SA ser at høgskolen kan løse de kortsiktige utfordringene for praksisperioder i fjerde år ved å sende studenter til skoler der lærere har mastergradsutdanning. Etter behov vil studentene gjennomføre praksisperioder på skoler hvor praksisveiledere selv har mastergradsutdanning. SA ser at dette også vil bidra til å styrke internasjonalisering i grunnskolelærerutdanningen.

SA tilbyr studium i veiledningspedagogikk (15 stp.), og ifølge høgskolens langtidsplan for studier har dette oppstart annethvert år. Studiet er obligatorisk for alle praksisveiledere.

8. Ha et tilstrekkelig fagmiljø med relevant kompetanse på plass for alle fag som inngår i studiet, og de skal være ansatt på akkrediteringstidspunkt.

SA har redigert tabell som viser fagmiljøets stillinger og årsverk (vedlegg 5). Videre har høgskolen tatt ut ny liste fra Cristin som viser publikasjonene til dosent innen norsk og svensk, førsteamanuensis innen mat og helse og samisk, høgskolelektor innen mat og helse, førsteamanuensis innen kroppsøving, professor i samfunnsfag, KRLE og vitenskapsteori og forskningsmetoder, førsteamanuensis innen samisk og finsk, høgskolelektor innen KRLE og PEL, høgskolelektor innen

naturfag og ny førsteamanuensis innen samfunnsfag (vedlegg 3). Mange av høgskolens fagpersoner har lang erfaring i undervisning, slik som både førsteamanuensis og høgskolelektoren innen mat og helse.

SA har tilsatt en person med ph.d. i stilling som førsteamanuensis i samfunnsfag (Vedlegg 6 CV).

SA vil snarest ettersende ansettelsesavtaler med følgende personer i II-stilling:

-en professor Finnish Language and Literature Education ved universitetet i Helsingfors

-en universitetslektor i allmän språkvetenskap, Institutionen för språkdidaktik ved Stockholms universitet. Fra 1.8.2017 professor i svenska som andraspråk, Institutionen för svenska språket, Linnéuniversitetet (vedlegg 7 CV og publikasjonsliste)

9. Ta ut emner som har svakt fagmiljø slik at den ikke tilbys som undervisningsfag.

SA har valgt å ta ut engelsk undervisningsfag (se forklaring i punkt 4 ovenfor).

10. Lage en liste over hvem som skal drive nettbasert undervisning og gjøre rede for når de som ev. mangler digital kompetanse skal ta innføringskurset som høgskolen beskriver.

SA vil tilby kurs i IKT-pedagogikk i august 2017 til de som mangler formell kompetanse. Kurset vil gå utover høsten 2017. Kursplanen vil legges frem for godkjenning i DOS (forsknings- og utdanningsstyret) ved SA våren 2017 og vil dermed kvalifisere for studiepoeng.

Inntil de som mangler formell kompetanse i IKT-pedagogikk har gjennomført innføringskurset vil de i lærerstaben som tidligere har gjennomført slik opplæring ha ansvar for nettundervisning. En av de fagansatte i pedagogikk, høgskolelektor NN, har spesiell kompetanse innen IKT-pedagogikk og holder på å avslutte sin doktorgrad innen emnet (se vedlegg 8, CV).

Personer i lærerstaben som har gjennomført kurs i IKT-pedagogikk:

8 faglig ansatte som har 15 ECTS, Norsk Nettskole

1 faglig ansatt som har 7,5 ECTS, Universitetspedagogisk Centrum, Umeå Universitet

Tre fagpersoner i lærerstaben har gjennomført kortere kurs i IKT-pedagogikk (Norsk Nettskole).

Ni fagpersoner i lærerstaben har ikke gjennomført kurs i IT-pedagogikk.

11. Sikre at det er ansatte i emnene engelsk og svensk slik at minst én person med førstestillingskompetanse har hovedstilling på institusjonen.

SA har tatt ut faget engelsk i den reviderte studieplanen.

I faget svensk har SA signert kontrakt med en professor II, for å sikre tilstrekkelig kompetanse ved institusjonen, slik det kommer frem i komiteens kommentarer. Denne kommer i tillegg til dosent tilsatt i hovedstilling ved institusjonen som har en emnekrete i barne- og ungdomslitteratur i nordisk

hovedfag ved Universitetet i Oslo og lang undervisningserfaring i barne- og ungdomslitteratur i grunnskolelærerutdanningen. Arbeid med barne- og ungdomslitteratur utgjør en stor del av svenskfaget for grunnskolelærerstudenter. Svenske litteraturforskere og litteraturdidaktikere er sentrale i dette emnet. Når en arbeider med barne- og ungdomslitteratur, blir en derfor kjent med deres forskning selv om studiet foregår ved et norsk lærested. I universitetsemnet barne- og ungdomslitteratur og også i norskfaget i lærerutdanningen ved Samisk høgskole har svenske tekster for barn og ungdom bestandig vært en vesentlig del av studiet. En del av undervisningen i barne- og ungdomslitteratur vil personen som er tilsatt i fast stilling som dosent i norsk, kunne stå for.

I tillegg har en av høgskolens førsteamanuenser i pedagogikk svensk som hovedemne i sin lærerutdanning og kan veilede og undervise studentene i svenskdidaktikk. Vedkommendes arbeidsmengde ellers i lærerutdanningen vil dermed bli redusert med 10 % for å gi rom for undervisning i svensk didaktikk.

Bør-punkter:

SA har gjennomgått studieplanen og emneplaner og har gjort endringer etter alle forslag. I tillegg har høgskolen laget en tabell hvor SA viser hvordan læringsutbyttene oppnås i emnet (vedlegg 9). Gjennom denne prosessen har høgskolen fortløpende kvalitetssikret emneplanene og studieplanen, og SA har derfor gjort flere endringer enn det som kom frem i må-punktene.

Videre har SA lagd en strategisk plan for å øke FoU-aktiviteten innen samisk grunnskolelærerutdanning som også inkluderer fagdidaktisk forskning knyttet til de sentrale fag som inngår i studiet (Forskningsstrategi til Samisk lærerutdanning 2016-2021). Her vektlegges at formålet med samisk lærerutdanning er å styrke samisk språk og kultur. Videre er formålet å styrke samisk akademisk og skolefaglig språk. Til slutt vektlegges tradisjonell kunnskap og skolekunnskap. Å ta med masterstudenter i forskningsaktivitetene står sentralt. SA vil oppmuntre sampublisering og internasjonalisering.

Liste over vedlegg:

1. Revidert programplan
2. Reviderte emneplaner
3. Oppdatert liste over publikasjoner av etterspurte personer i fagmiljøet
4. Liste over artikler som førsteamanuensis i kroppsøving har sendt til fagfelleevaluering våren 2017
5. Revidert tabell som viser fagmiljøets stillinger og årsverk
6. CV førsteamanensis i samfunnsfag
7. CV og publikasjoner universitetslektor fra Institutionen för språkdidaktik ved Stockholms universitet
8. CV spesiell kompetanse innen IKT- pedagogikk
9. Tabell over læringsutbytte i de enkelte fag

8 Supplerende vurdering

Vurdering av søkerinstitusjonens supplerende dokumentasjon.

7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Høgskolen må:

- *gjøre rede for hvordan kravet om at kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget er oppfylt*

Vurdering

Høgskolen har endret planen slik at kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjør en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskap. Dette er illustrert i en tabell som viser aktuelle emner som omhandler kunnskap om religion, livssyn og etikk. Samiske og multikulturelle perspektiver er også inkludert i emneplanen. Komiteen anser med dette at kriteriet er oppfylt.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må:

- *i emnet finsk: inkludere dialektvariasjon i læringsutbyttebeskrivelsen*
- *vise at progresjon fra naturfag 1 til naturfag 2 reflekteres i læringsutbyttebeskrivelsen for emnet*
- *vurdere om å ta ut noen av emnene*
- *når det gjelder samarbeidsavtalen med UiT: redegjøre for hvilken kompetanse studenter får og hva som vil stå på vitnemålet når studentene overføres til UiT*
- *redegjøre for hvordan og i hvilke emner studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk*

Vurdering

I emnet finsk er nå dialektvariasjon inkludert i læringsutbyttebeskrivelsen. Beskrivelsen er generelt blitt svært bra. En læringsutbyttebeskrivelse under *Kunnskaper* er noe uklar og vanskelig å forstå: ”Tunteet murteiden pääpiirteiden huomioimisen opetuksessa”. Dette bør formuleres bedre slik at det blir tydeligere hva som er forventet i kunnskap om beherskelse av finske dialekter og bruk av slike i undervisningen.

Høgskolen har redigert emneplanene for naturfag 1 og naturfag 2 slik at de nå viser progresjon i læringsutbyttebeskrivelsene bedre.

Høgskolen har tatt ut noen av emnene. Det gjelder engelsk. I tillegg er skoler relevante fag som ikke er tilpasset lærerutdanningen tatt ut. Det gjelder: tradisjon, kreativitet og duodji, tradisjonell kunnskap, andrespråkpedagogikk og samisk, samisk og litteratur 3 og sørsamisk semesteremne.

Samarbeidsavtalen dokumenterer mulighet til å overføre studentene etter tredje år hvis de ønsker seg masteroppgave i emner som ikke samisk høgskole tilbyr. Endelig vitnemål utstedes av UiT. Komiteen vil imidlertid presisere at studentenes samiskspråklige kompetanse i faget blir ivaretatt.

Høgskolen har redegjort for hvordan og i hvilke emner studentene skal tilegne seg kompetanse i fjernundervisningsdidaktikk. Høgskolen er likevel upresis når det gjelder hva denne kompetansen innebærer og hvordan studentene skal lære å bli praktisk handlende og didaktisk utøvende og ikke bare kunne betjene digitale verktøy. Den sakkyndige komiteen forventer at høgskolen jobber mer konkret med dette i den videre planlegging og gjennomføring av studiet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør

- formulere læringsutbytte i kunnskaper om finske dialekter og bruk av slike i undervisning tydeligere og mer konkret
- ivareta samiskspråklig kompetanse for studentene også i fagene som inngår i samarbeidsavtalen med UiT
- jobbe videre med å konkretisere hva fjernundervisningsdidaktikk innebærer og hvordan studenter skal tilegne seg denne kompetansen i studiet.

7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må:

- gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter

Vurdering

Institusjonens kommentarer til utkast til tilsynsrapport for Master i samisk grunnskolelærerutdanning for 5. -10. trinn viser at skolen reflekterer alvorlig over denne problemstillingen. De ser at det er et problem i en overgangsperiode, som de er villige til å finne løsninger på.

Samisk høgskole argumenterer med at det tre første årene av utdanningens praksis foreløpig kan fortsette med veiledere på dagens kompetansenivå, men at veiledernes kompetanse styrkes for årene fire og fem. Som før skriver høgskolen at de vil oppmuntre flest mulig av dagens veiledere til å ta egen masterutdanning. I tillegg skriver høgskolen at de også vil søke å rekruttere veiledere med masterutdanning fra Finland og Sverige, hvor en større del av lærerstaben har slik utdanning.

Den sakkyndige komiteen mener det er et godt initiativ å prøve å finne veiledere i Sverige og Finland, og vil rose skolen for dette initiativet. Likevel mener komiteen at veiledningen for de tre første årene ikke kan fortsette akkurat som før. Den femårige masterutdanningen har nytt faginnhold også de tre første årene, noe som krever at praksisveilederne griper veiledningen annerledes enn før. Dette krever at skolen allerede fra kommende semester går i dialog om dette med alle praksisveilederne som skal virke også de tre første årene. Den sakkyndige komiteen mener at Samisk høgskole bør omarbeide sitt kurs i veiledningspedagogikk slik at det også omhandler praksisveiledning på masternivå. Dette bør skje ved første gjennomføring av dette obligatoriske kurset. En gjennomgang av dette kurset vil være naturlig i det varslede tilsynet av de nye grunnskolelærerutdanningene i 2019.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør

- *videreutvikle det obligatoriske kurset i veiledningspedagogikk slik at det omhandler praksisveiledning på masternivå*

7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Høgskolen må:

- *ha et tilstrekkelig fagmiljø med relevant kompetanse på plass for alle fag som inngår i studiet, og de skal være ansatt på akkrediteringstidspunkt*
- *gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter*
- *ta ut emner som har svakt fagmiljø slik at den ikke tilbys som undervisningsfag*
- *lage en liste over hvem som skal drive nettbasert undervisning og gjøre rede for når de som ev. mangler digital kompetanse skal ta innføringskurset som høgskolen beskriver*

Vurdering

Kravet om fagmiljøet vil være oppfylt når høgskolens kontrakter om ansettelse med planlagt fagmiljø er på plass og dokumentasjon er sendt til NOKUT. Det gjelder for fagene svensk og finsk.

Fagmiljøet i samfunnsfag, engelsk, kroppsøving var også vurdert som svakt eller mangelfull. I samfunnsfag er det nå ansatt en person med førstestillingskompetanse i full stilling. I kroppsøving er det forelagt dokumentasjon på den faglige ansattes FoU-arbeid som viser at vedkommende er godt kvalifisert med relevant kompetanse for kroppsøvingfaget. Engelsk er tatt ut.

Når det gjelder kurset i veiledningspedagogikk, se kommentarer til 7-2 (4). Dette punktet ansees som oppfylt, men kurset bør videreutvikles.

Høgskolen har levert en oversikt med en konkret plan for hvordan de fagansattes digitale kompetanse skal utnyttes og utvikles. Komiteen mener i tillegg at høgskolens kurs i digital kompetanse bør være

obligatorisk for faglig ansatte. Ut fra dokumentasjonen fra Samisk høgskole ser dette ikke ut til å være tilfelle nå.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på nåværende tidspunkt.

Høgskolen må

- *ansette de personene som høgskolen har planlagt å ansette i fagene finsk og svensk og dokumentere dette*

Høgskolen bør:

- *gjøre kurset i digital kompetanse obligatorisk for faglig ansatte*
- *videreutvikle de obligatoriske kurset i veiledningspedagogikk slik at det omhandler praksisveiledning på masternivå*

7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Høgskolen må:

- *sikre at det er ansatte i emnene engelsk og svensk slik at minst en person har hovedstilling på institusjonen og har førstestillingskompetanse*

Vurdering

Engelsk er tatt ut. To personer (førsteamanuensis og dosent) i hovedstilling ved høgskolen bidrar i faget svensk. De har begge relevant kompetanse med arbeid innen flerspråklighet, språkmøte og didaktikk. I tillegg vil fagmiljøet forsterkes av en professor II i svensk og didaktikk. Høgskolen bør følge opp slik at svenskfaglig kompetanse ved høgskolen blir ivaretatt.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør:

- *følge opp slik at svenskfaglig kompetanse ved høgskolen blir ivaretatt*

7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Høgskolen må

- *gjøre greie for hvordan kurset i veiledningspedagogikk forbereder praksisveiledere som selv ikke har masterutdanning på å veilede masterstudenter*

Vurdering

Når det gjelder kurset i veiledningspedagogikk, se kommentarer til 7-2 (4). Kriteriet ansees som oppfylt på dette punktet, men kurset bør videreutvikles.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høgskolen bør

- *videreutvikle det obligatoriske kurset i veiledningspedagogikk slik at det omhandler praksisveiledning på masternivå*

Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Samisk grunnskolelærerutdanning 5-10 ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige utviklingsarbeidet som utføres.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- ansette de personene i fagene finsk og svensk som høgskolen har planlagt å ansette og dokumentere dette

Den sakkyndige komiteen har følgende råd for videre utvikling av studiet:

- formulere læringsutbytte i *kunnskaper* om finske dialekter og bruk av slike i undervisning tydeligere og mer konkret
- ivareta samiskspråklig kompetanse for studentene også i fagene som inngår i samarbeidsavtalen med UiT
- jobbe videre med å konkretisere hva fjernundervisningsdidaktikk innebærer og hvordan studenter skal tilegne seg denne kompetansen i studiet
- gjøre kurset i digital kompetanse obligatorisk for faglig ansatte
- videreutvikle det obligatoriske kurset i veiledningspedagogikk slik at det omhandler praksisveiledning på masternivå
- følge opp slik at svenskfaglig kompetanse ved høgsolen blir ivarettatt
- følge opp alle bør-punkter i rapporten, jf. del 3, 4 og 6

Nasjonale retningslinjer for samisk grunnskolelærerutdanning 5-10 er nylig sendt på høring. Retningslinje for fagene samisk språk og duodji er ennå ikke sendt på høring. Den sakkyndige komiteen har derfor ikke vurdert samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 etter nasjonale retningslinjer. Samisk høgsolen må sikre at disse retningslinjene følges i forbindelse med implementering og utvikling av samisk grunnskolelærerutdanning 5-10.

9 Tilsagn om vedtak

NOKUT gir tilsagn om akkreditering av mastergradsstudium i samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10.

Vi vurderer at alle vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 er oppfylt, med unntak av § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

NOKUT kan fatte vedtak i saken når Sámi allaskuvla/Samisk høgsolen kan dokumentere ansettelse av de personene som høgsolen har planlagt i fagene finsk og svensk. Vi ber om at underskrevne kontrakter sendes NOKUT.

10 Dokumentasjon etter tilsagn

Sámi allaskuvla/Samisk høgsolen har i e-post av 19. oktober 2017 dokumentert ansettelsen i finsk og svensk.

11 Vedtak

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 nå er oppfylt.

Vi akkrediterer derfor utdanningen *master i samisk grunnskolelærerutdanning 5-10* (300 studiepoeng) ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

12 Dokumentasjon

16/01034 – 32 Vedr akkreditering av mastergradsstudium i samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10 ved Sámi allaskuvla/Samisk høgskole

16/01034 – 27 Oversendelse av dokumentasjon – Samisk høgskole – Akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 30.03.2017

16/01034 – 26 Oversendelse av dokumentasjon – Samisk høgskole – Akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 30.03.2017

16/01034 – 21 Kommentarer til utkast til tilsynsrapport – Akkreditering av master i samisk lærerutdanning for trinn 5-10 ved Samisk høgskole, 27.03.2017

16/01034 - 14 Oversendelse av oppdatert dokumentasjon - Samisk høgskole - Akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 04.01.2017

16/01034 - 13 Oversendelse av dokumentasjon - Samisk høgskole - Akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 04.01.2017

16/01034 - 11 Kommentarer til sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering av femårig integrert samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10, 15.12.2016

16/01034 - 3 Vedr søknad om akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 23.09.2016

16/01034 - 2 Vedr søknad om akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 19.09.2016

16/01034 - 1 Samisk høgskole - Søknad om akkreditering av mastergradsstudium i samisk lærerutdanning for trinn 1-7 og 5-10, 15.09.2016

13 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Lektor Pia Quist, Københavns universitet, komitéleder 5-10

Quist er avdelingsleder ved Nordisk Forskningsinstitutt, med forskningsområder innen moderne talespråk, dialektforskning, sosiolingvistik, unge og språk, sosial og geografisk mobilitet. Hun har ph.d. i sosiolingvistik fra Københavns universitet. Hun er involvert i og er spesielt interessert i norske forhold, og har blant annet vært professor II ved Universitetet i Bergen i perioden 2008-2010. Hun har også vært medlem av evalueringsutvalg for Norges forskningsråd (SAMKUL). Hun har veiledet og undervist på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, og har publisert (fagfelleurdert) og presentert i nasjonale og internasjonale konferanser innen fagområdet. Quist har tidligere vært sakkyndig for NOKUT, hvor hun vurderte et mastergradsstudium i norsk i skolen.

Dosent Coppélie Cocq, Umeå universitet

Coppélie Cocq er dosent i samiske studier ved Umeå universitet og dosent i nordisk folkloristikk ved Åbo Akademi. I hennes forskning undersøker hun medieanvendelse for revitalisering av språk og kultur og kunnskapsoverføring. Hennes forskning vever sammen utdanning og samhandling med fokus på pedagogikk og *community-based* forskning. Hennes arbeid omfatter kursutvikling og veiledning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå i samiske studier og bedømming av ph.d.-avhandlinger. Hun er også med på å vurdere tilsetning av ph.d.-kandidater i samisk og samiske studier. Hennes undervisning inkluderer emner innen lærerutdanningen, samiske studier, samisk og etnologi. Øvrige oppdrag omfatter bl.a. arbeid for Sametinget i Sverige med en forstudie om kartlegging av de samiske språkene i Sverige. Cocq er også styremedlem for Vaartoe CeSam, Centrum for samisk forskning ved Umeå universitet og medlem i fakultetsnemda for det humanistiske fakultet, Umeå universitet

Universitetslektor Ilona Rauhala, Helsinki universitet

Ilona Rauhala er universitetslektor ved humanistisk fakultet ved Helsinki universitetet. Hun har en ph.d. i finsk-ugriske språk (2015). Avhandlingen har tittelen *Adjectives in the Uralic languages – sketching the past of one word class*, på engelsk. Rauhala har hatt ulike oppgaver ved Helsinki universitet. Ved det «beteendevetenskapliga fakulteten» ved universitetet har hun blant annet tidligere jobbet på et prosjekt med å skape en samisk talende robot, hvor hennes oppgave gikk ut på å analysere språk og setningsoppbygging. Hun har også som universitetslektor undervist i samisk språk, nordsamisk vokabular og finsk-ugrisk språk ved fakultetet for studenter på bachelor- og masternivå. Rauhala har også vært delaktig i å utvikle en etymologisk database for samiske språk. Rauhallas publikasjoner er innenfor temaene nordsamisk og uraliske språk.

Førsteamanuensis Toril Aagaard, Høgskolen i Sørøst-Norge

Toril Aagaard har doktorgrad i pedagogikk. Avhandlingen handler om hvordan norsk- og medielærere på videregående skoler forholder seg til at elever har tilgang til teknologi i undervisnings- og vurderingssammenheng. Hovedoppgaven handlet om studentmedvirkning. Siden 2004 har hun undervist i pedagogikk ved Høgskolen i Telemark, nå Høgskolen i Sørøst-Norge. Aagaard er opptatt av hvordan lærerutdanningens undervisning og vurdering best kan utformes. Engasjementet for medvirkning og studenters dannelse preger det pedagogiske utviklingsarbeidet hennes. At digital teknologi kan brukes til å fremme studentmedvirkning og gjøre utdanningen både mer praksisnær og fleksibel, har vekket interesse for teknologimediert læring og nettbaserte lærerutdanninger. Nysgjerrigheten på hvordan teknologi best kan brukes for å styrke utdanningskvalitet lå til grunn da hun sa ja til å delta i arbeidet med å planlegge etableringen av et «Teaching and Learning Center» for

Høgskolen i Sørøst-Norge og til å bidra i Norgesuniversitetets ekspertgruppe for digitalisering og utdanningskvalitet.